

آزمون

کارنامه رتبه‌های بهرتر

رتبه‌های ا تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

دفترچه شماره (۱)

آزمون ۱۰ بهمن ماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانیساعت ۸ تا ۹:۲۵ صبح
۸۰ سؤال در ۸۵ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
روان‌شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اجباری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۴	اجباری	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۵	انتخابی	جامعه‌شناسی (۱)	۵	۶۱	۶۵	۵
		جامعه‌شناسی (۲)	۵	۶۶	۷۰	
۶	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورسان رهنون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، رضا خانبابائی، امیر زراندوز، وحید راحتی، شکیب رجبی، علی شهبازی، پیمان طیار، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، فرهاد فروزان‌کیا، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، امیرحسین خزایی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، سینا غلامی، فاطمه قریبیان، مهرداد کرمی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، یاس فاطمه ابراهیمیان، محمد بیگدلی، منصوره مولایی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، آرمین ساعدپناه، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللہی، مصطفی قدیمی‌فرد، افشین کریمیان‌فرد، محمد کرمی‌نیا، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، محمد رسایی، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، فرزانه ناظمی، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، موسی سیاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، محمد قربانی، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنحف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: مهسا محمدنیا، معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهره توکلی سید آرش مرتضائی‌فر	مسئول درس: فریا رنوفی ویراستار: محسن جمشیدی، زهرا شمسایی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمدرضا شریفی نگین مرسلی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: زهرا شمسایی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی، تابان صیقلی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی

گروه فنی و تولید

سید محمدعلی مرتضوی	مدیر گروه
فاطمه منصورخاکی	مسئول دفترچه
مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی	گروه مستندسازی
مهشید ابوالحسنی	حروف‌چین و صفحه‌آرا
حمید عباسی	ناظر چاپ

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

دنباله‌های حسابی
(تا پایان جمله عمومی و نمایش دنباله)
صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۱- در یک دنباله حسابی $a_6 + 2a_9 = 0$ و اختلاف مشترک جملات مثبت است. حاصل a_8 همواره برابر کدام است؟

(۱) $2a_3$

(۲) $a_3 + a_4$

(۳) $\frac{1}{2}a_{12}$

(۴) صفر

۲- **نهایی** در دنباله حسابی $7, 13, 19, \dots$ جمله چندم ۶۱ است؟

(۱) نهم

(۲) دهم

(۳) یازدهم

(۴) دوازدهم

۳- در یک دنباله حسابی $2a_3 = 22$ و $3a_2 + 2a_5 = 59$ است. جمله سی‌ام دنباله کدام است؟

(۱) ۱۱۹

(۲) ۱۲۱

(۳) ۱۱۵

(۴) ۱۲۳

۴- در یک دنباله حسابی با رابطه بازگشتی $a_{n+1} - a_n = (n-2)n + m$ ، اگر جمله سوم برابر ۱۲ باشد، جمله هفتم چقدر است؟

(۱) ۶

(۲) ۱۵

(۳) ۹

(۴) ۲۰

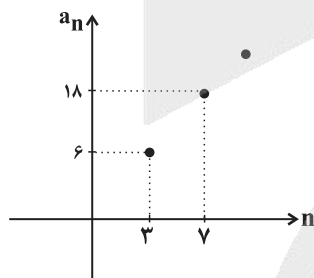
۵- **نهایی** با توجه به نمودار دنباله حسابی زیر جمله پنجم آن کدام است؟

(۱) ۸

(۲) ۱۰

(۳) ۱۲

(۴) ۱۴

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

کار با داده‌های آماری
نمایش داده‌ها
(نمودارهای یک متغیره)
صفحه‌های ۷۱ تا ۱۰۹

۱۱- در کدام متغیر زیر، عدد صفر قراردادی است؟

- (۱) میزان بارش باران
(۲) دمای ذوب عناصر بر حسب سانتی‌گراد
(۳) مدت زمان امتحانات
(۴) سن انسان‌ها

۱۲- کدام‌یک از روش‌های گردآوری داده‌ها نیازی به فرد پاسخگو ندارد و قبل از گردآوری، داده‌ای هنوز ثبت نشده است؟

- (۱) دادگان‌ها
(۲) مشاهده
(۳) مصاحبه
(۴) پرسش‌نامه

۱۳- چه تعداد از گزاره‌های زیر صحیح است؟

- الف) فقط زمانی پارامتر و آماره با هم برابرند که نمونه برابر کل جامعه باشد.
ب) در مقیاس فاصله‌ای صفر به معنای نبود ویژگی در فرد یا شیء است.
پ) اگر تعداد واحدهای نمونه زیاد باشد، پرسشنامه روش مناسبی برای جمع‌آوری داده است.
ت) برای محاسبه دقیق درآمد یک ایستگاه شلوغ مترو در یک روز مشخص، مشاهده بهترین راه گردآوری داده است.

- (۱) صفر
(۲) ۱
(۳) ۲
(۴) ۳

۱۴- اگر میانگین ۳, a, ۲, b, ۱, ۷, ۸ برابر ۱۰ و میانه داده‌های مرتب‌شده ۴, ۵, ۷, a, -b, ۱۲, ۱۳, ۱۹ برابر ۱۰ باشد، حاصل $a^2 - b^2$ کدام است؟

- (۱) ۴۹۰
(۲) ۹۸۰
(۳) ۴۹
(۴) ۹۸

۱۵- اگر میانگین یازده داده $x_1, x_2, \dots, x_{11}$ برابر ۱۳ باشد، میانگین داده‌های $2x_1 - 1, 2x_2 - 1, \dots, 2x_{11} - 1$ کدام است؟

- (۱) ۲۲/۵
(۲) ۲۳/۷۵
(۳) ۲۵/۵
(۴) ۲۶/۲۵

محل انجام محاسبات

۱۶- اگر انحراف معیار داده‌های $4t - 3, 5z - 1, 4y + 2, 3x + 1, 4$ برابر صفر باشد، مجموع $x + y + z + t$ کدام است؟

$\frac{5}{2}$ (۴)

$\frac{3}{4}$ (۳)

$\frac{7}{4}$ (۲)

$\frac{17}{4}$ (۱)

۱۷- در یک جامعه با توزیع نرمال با میانگین ۳۰ تقریباً $\frac{99}{9}$ درصد داده‌ها بین $\frac{22}{5}$ و $\frac{37}{5}$ قرار می‌گیرند واریانس داده‌ها کدام است؟ (داده‌ها به صورت نرمال توزیع شده‌اند)

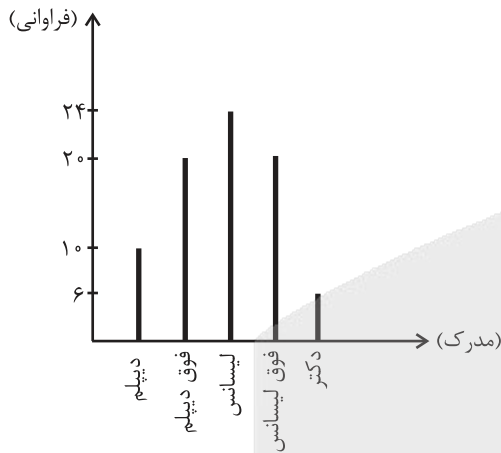
$\frac{2}{56}$ (۲)

$\frac{2}{25}$ (۱)

$\frac{6}{25}$ (۴)

$\frac{4}{84}$ (۳)

۱۸- نمودار میله‌ای زیر مربوط به مدرک تحصیلی کارمندان یک اداره است. زاویه مرکزی مربوط به مدرک لیسانس در نمودار دایره‌ای متناظر آن چند درجه است؟

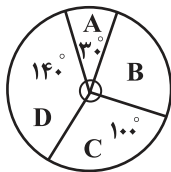
72° (۱)

108° (۲)

54° (۳)

86° (۴)

۱۹- با توجه به نمودار دایره‌ای ۲۴ نفر که به صورت زیر است، تعداد افرادی که در دسته B قرار دارند، کدام است؟ ($\hat{A} = 30^\circ$)

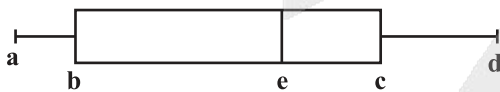
۵ (۲)

۴ (۱)

۸ (۴)

۶ (۳)

۲۰- در شکل روبه‌رو نمودار جعبه و سیل داده‌های ۶, ۱۱, ۱۶, ۲۰, ۵, ۸, ۱۴, ۱۸, ۳۰ حاصل $\frac{a-b+e+c}{d+1}$ کدام است؟

$\frac{1}{2}$ (۱)

۲ (۲)

$\frac{3}{2}$ (۳)

۱ (۴)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):

تاریخ ادبیات قرن چهاردهم
(دوره معاصر و انقلاب اسلامی)
صفحه‌های ۶۶ تا ۸۲

علوم و فنون ادبی (۲):

فصل دوم
(درس‌های ۴ تا ۶)
+ کارگاه تحلیل فصل دوم
صفحه‌های ۳۵ تا ۵۶
آرایه‌های تکمیلی
حس آمیزی، اسلوب معادله

۲۱- کدام گزینه از ویژگی‌های نثر سبک عراقی در قرن‌های هفتم تا نهم هجری نیست؟

(۱) رواج تاریخ‌نویسی به اسلوب ساده و ازبین‌رفتن نثر فنی

(۲) کاسته‌شدن صحت و اتقان مطالب و فراگیری ضعف و انحطاط فکری

(۳) درسی‌شدن عرفان و شرح اصطلاحات و پیچیده جلوه‌دادن مفاهیم آن

(۴) به‌کارگرفتن تعمق و تفکر به‌جای صنایع ادبی

۲۲- عبارات مذکور در کدام گزینه در مورد شاعران دوره معاصر تماماً درست هستند؟

(الف) اوج سخن پروین در قصاید اوست که در آنها به شیوه انوری و سعدی توجه دارد. برخی اشعار او به‌صورت مناظره است.

(ب) پروین اعتصامی به همراه انعکاس اوضاع نامطلوب سیاسی-اجتماعی، به مضامین اخلاقی و پند و اندرز نیز می‌پرداخت.

(ج) محمدحسین بهجت تبریزی از بزرگ‌ترین غزل‌سرایان معاصر است که از حافظ تأثیر فراوان گرفته است.

(د) آنچه شعر پروین را از دیگران متمایز می‌کند بابرنامه‌بودن است. او در قصیده به سبک ناصرخسرو به روانی و لطافت سعدی شعر می‌سراید.

(۴) د - الف

(۳) الف - ب

(۲) د - ج

(۱) ب - ج

۲۳- درباره داستان‌نویسی دوران مقاومت در دوره معاصر موارد کدام گزینه نادرست است؟

(الف) در دوران مقاومت در ادبیات داستانی فارسی، مضمون رمان‌ها و داستان‌ها غالباً مبارزه و پایداری است.

(ب) ازجمله ویژگی‌های نثر این دوره روی‌آوردن به داستان کوتاه، ترجمه آثار داستانی آمریکای لاتین و کثرت نویسندگان است.

(ج) همدردی با ستم‌کشیدگان دنیا نثر را آماده قبول افکار گوناگون کرد.

(د) ترجمه رمان‌ها و داستان‌های اروپایی موجب تغییر روش تاریخ‌نویسی و تحقیق در مسائل ادبی شد.

(۴) ب - ج

(۳) الف - ج

(۲) ج - د

(۱) الف - ب

۲۴- از دیدگاه تاریخ ادبیات در متن زیر چند خطا وجود دارد؟

«داستان‌نویسی نوین با افرادی مانند صادق هدایت نویسنده سگ ولگرد، بزرگ علوی نویسنده چشم‌هایش و صادق چوبک نویسنده دهکده پرمال

گسترش یافت. این گروه موسوم به نویسندگان نسل اول هستند. پس از آنها به‌تدریج نسل جدیدی وارد ادبیات داستانی می‌شوند که سبک آنان

تقلیدی از گذشتگان است.»

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۲۵- **نهانی** با توجه به نثر دوره انقلاب، توضیحات کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) اغلب نویسندگان موفق این دوره پیش کسوتانی هستند که تجربه نویسندگی سال‌های قبل از انقلاب را دارند.
- ۲) تکامل ادبیات داستانی تا حدودی به‌طور طبیعی رواج یافت و همراه تغییراتی که در محتوا اتفاق افتاد، تغییراتی هم در فنون و سبک داستان رخ داد.
- ۳) ادبیات داستانی و نثر پس از انقلاب در شکل فراگیر خود در رمان‌نویسی جلوه‌گر شد.
- ۴) شرایط سیاسی و اوضاع جنگی رفته‌رفته اقشار جامعه و اهل فکر و فرهنگ را در دو جبهه متفاوت قرار داد؛ یک دسته نویسندگان مذهبی و دسته دیگر جناح نویسندگان دگراندیش.

۲۶- متن زیر درباره سید مهدی شجاعی است. در آن چند مورد اشتباه وجود دارد؟

«او در رشته ادبیات دراماتیک تحصیل کرد. در چند روزنامه و مجله مثل جمهوری اسلامی، رشد جوان و صحیفه همکاری داشت. بدوک از فیلمنامه‌های شجاعی و ضیافت، مهاجر کوچک، جای پای خون و کشتی پهلو گرفته حاصل تجربه‌های داستانی او خصوصاً در زمینه ادبیات مذهبی هستند.»

یک (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴)

۲۷- کدام گزینه با تعریف معشوق در سبک خراسانی سازگار است؟

- ۱) گفتم که بیا وعده دوشینه بیار
- ۲) در ازل پیش از آفرینش جسم
- ۳) آنچه تغییر نپذیرد تویی
- ۴) در مسجد و میخانه جویای تو می‌باشم
- ۱) ورنه بخروشم از تو اکنون چو هزار
- ۲) جان به عشق تو مایل افتاده است
- ۳) و آن که نمرده است و نمیرد تویی
- ۴) در کعبه و بتخانه انوار تو می‌بینم

۲۸- سبک کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) به طاعت همی‌کوش و منشین بر آن
- ۲) چو اهل دل ز دلم قصه تو بشنیدند
- ۳) هرچه گویی در او، چو آن شنوی
- ۴) مایه پرهیزگار قوت صبر است و عقل
- ۱) که گویی «از ایزد مرا این قضاست»
- ۲) ز جمله نعره برآمد که مست دلبر ماست
- ۳) پس یکی باشد، این یک و دو چراست؟
- ۴) عقل گرفتار عشق، صبر زیون هواس

۲۹- کدام ویژگی‌ها به سراینده منظومه زیر اختصاص می‌یابد؟

«سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت/ سرها در گریبان است/ کسی سر برنیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را...»

- (۱) از آثار شعری او می‌توان «صدای سبز»، «خواب ارغوانی»، «برآشفتن گیسوی تاک» و «گوشواره عرش» را نام برد.
- (۲) شعر وی اجتماعی و بازتاب حوادث زندگی مردم است. در بیشتر مجموعه‌هایش مثل «زمستان» زبانی نمادین دارد.
- (۳) از پیشتازان شعر مذهبی قبل از انقلاب است که پس از انقلاب نیز به آرمان‌ها و اهداف مذهبی و انقلابی وفادار ماند.
- (۴) وی در غزل و قصیده بیشتر طبع‌آزمایی کرده است. اشعار سپید او نیز قابل توجه‌اند.

۳۰- آرایه‌های بیت زیر در کدامیک از گزینه‌ها تماماً تکرار شده‌اند؟

«منم که طوطی شیرین‌زبان آرد شور / چو عندلیب سخن را درآورم به کلام»

- (۱) شب و روز غیر دردی نخورم بر آستانت / که دوای خوبرویان نرسد من گدا را
- (۲) او شکر خواند ز شیرینی همه شعر مرا / گویی اندر لفظ و معنی کرده‌ام تضمین شکر
- (۳) از نگاه خشک منع چشم من انصاف نیست / دست گل چیدن ندارم خار دیوارم تو را
- (۴) به بوی لعل می‌گوش به ظلماتی درافتادم / که گر میرم ز استسقا نجویم آب حیوان را

۳۱- در کدام بیت ارکان «مجاز» نادرست مورد اشاره قرار گرفته است؟

- (۱) تا گذشتی دامن‌افشان دورم از دل سیرم از جان / وز غمت چون شمع لرزان سوختم آتش گرفتم (معنای نانهاده: بیزار)
- (۲) دل عالمی بسوزی چو عذار برفروزی / تو از این چه سود داری که نمی‌کنی مدارا (معنای نانهاده: دنیا)
- (۳) دی به چمن برگذشت سرو سخن‌گوی من / تا نکند گل غرور رنگ من و بوی من (علاقه: شباهت)
- (۴) جای خنده است سخن گفتن شیرین پیشت / آب شیرین چو بخندی برود از شکرت (قرینه: شکر)

۳۲- در کدام گزینه هر سه آرایه «اسلوب معادله، مجاز و حس آمیزی» مشهود است؟

- (۱) وقت بی‌برگی شود گوهرفشان از اشک، تاک / تنگدستی مانع ریزش نگردد جود را
- (۲) از نگاه گرم، چون مویی که بر آتش نهند / می‌شود افزون میان نازکش را پیچ و تاب
- (۳) نیست دلگیر آسمان از گریه‌های تلخ ما / خون ناحق گل به دامن می‌کند قصاب را
- (۴) مست نتوان کرد زاهد را به صد جام شراب / این زمین خشک را سیراب کردن مشکل است

۳۳- آرایه‌های «مجاز به علاقه شباهت - حس آمیزی - اسلوب معادله - مجاز» به ترتیب، در کدام ابیات یافت می‌شود؟

- الف) فکر رنگین است صائب، نعمت آلوان من
 ب) در کهن سالی شود حرص خسیسان بیشتر
 ج) برآمد صبح همچو نار خندان
 د) آن سنبل و گل به هم در آمیخته بین
- در بهشت افتاده است آن کس که مهمان من است!!
 تا نگردهد خشک دست خار، دامن گیر نیست
 بزد یک خنده بر گردون گردان
 زان چشم هزار فتنه انگیخته بین

۱) الف - ب - ج - د

۳) ج - د - ب - الف

۳۴- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟

«تیسست در سر، یار را اندیشه از زهر فنا

۱) اسلوب معادله - استعاره - تشبیه - حسن تعلیل

۳) تشبیه - پارادوکس - اسلوب معادله - حس آمیزی

۲) حس آمیزی - اغراق - مجاز - تلمیح

۴) متناقض‌نما - اغراق - حس آمیزی - مجاز به علاقه شباهت

۳۵- آرایه ادبی کدام بیت نادرست است؟

- ۱) عاشقان را شکوه‌ای از سختی ایام نیست
 ۲) همت مردانه می‌خواهد گذشتن از جهان
 ۳) کوه را هرگز گرانی از صدا مانع نشد
 ۴) بدادند زان روز تلخ آگهی
- مهره موم است کوه بیستون فرهاد را (تلمیح)
 یوسفی خواهد که بازار زلیخا بشکند (مجاز)
 این بود تمکین اگر گوش کری در کار نیست (اسلوب معادله)
 که شد تیره آن تخت شاهنشاهی (حس آمیزی)

۳۶- به ترتیب کدام بیت فاقد مجاز و کدام بیت دارای حس آمیزی است؟

- الف) بنموده تیره روزم ستم سیاه‌چشمی
 ب) چه شود که راه یابد سوی آب تشنه‌کامی
 ج) نه به باغ ره دهندم که گلی به کام بویم
 د) چه شود که از ترحم دمی ای صاحب رحمت
- بنموده موسپیدم صنم سپیدرویی
 چه شود که کام جوید ز لب تو کامجویی
 نه دماغ اینکه از گل شنوم به کام بویی
 من خشک‌لب هم آخر ز تو تر کنم گلویی

۴) «ج»، «د»

۳) «د»، «الف»

۲) «الف»، «ب»

۱) «الف»، «ج»

۳۷- در چند بیت آرایه «مجاز» مشهود است؟

الف) ما به دامان تو نازیم که پاک است چو گل	ورنه در شهر بسی لعبت بازاری هست
ب) صد جامه شود همچو گل از شوق تو پاره	گر مست کند بوی تو گل پیرهنان را
ج) ما عاشقیم و روی بتان قبله گاه ماست	بر جرم عاشقی همه عالم گواه ماست
د) هر نفس کز تو برآید چو نکو درنگری	آز تو بیشتر و عمر تو کمتر گردد
یک (۱)	دو (۲)
سه (۳)	چهار (۴)

۳۸- کدام بیت در وزن «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» سروده شده است؟

۱) کبابم از دل پر خون بود وقت صبح	که مست عشق را نبود برون ازدل کباب
۲) سویدای دل ماست سرای ملک العرش	شما بنده فرشید و گرفتار سرائید
۳) اگر می نیستی یکسر همه دل‌ها خرابستی	اگر در کالبد جان را ندیدستی شرابستی
۴) نمی گویم مبارک بادت اینجا گر شدستی	که دارالملک مستی در سرای ما نخواهی

۳۹- وزن کدام مصراع، متفاوت است؟

۱) به بامت بر شوم روزی از این پستی	۲) سر از روزن برون بایدت کردن
۳) دل ایمن دار و بردار انوری را	۴) به پیری هم نفهمیدیم افسوس

۴۰- وزن کدام بیت از ارکان همسان تشکیل نشده است؟

۱) در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم	سرزنش‌ها گر کند خار مغیلان غم مخور
۲) سرشک من که ز طوفان نوح دست برد	ز لوح سینه نیارست نقش مهر تو شست
۳) از آن رو هست یاران راه صفاها با می آغوش	که غیر از راستی نقشی، در آن جوهر نمی‌گیرد
۴) هین سخن تازه بگو تا دو جهان تازه شود	وارهد از هر دو جهان بی حد و اندازه شود

۴۱- با توجه به پایه‌های آوایی هر بیت، کدام واژگان به ترتیب برای جاهای خالی مناسب هستند؟

- دلیـر آمـدی سـعدیا ...
 - چو تیغت به دست است فتحی بکن
 - چو یار اندر ... به مجلس
 - مغنی را بگو تا کم سراید
 - تا نینداری که با دیگر کسم خاطر خوش است
 - ظاهرم با جمع و خاطر جای دیگر ...
 (۱) مرحبا - شکرریزی - می‌دود
 (۲) در سخن - حدیث آید - لانه دارد
 (۳) پیش یارت - رُخت رفته - در خفاست
 (۴) حبّذا - بیامد - خوش است

۴۲- به ترتیب، چند بیت بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلتن فاعلن» و «مفتعلن مفتعلن فاعلن» سروده شده است؟

- (الف) آنکه به گرماست همین رنجش و بس
 (ب) لقمه‌های از زهر زده در دهن
 (ج) گر شرف یابد ز دانش جانت بر گردون شود
 (د) ماه منی و ماه را چرخ فدای تو دهد
 (ه) جان به صابون خرد بایدت شستن، کین جسد
 (۱) یک - دو
 (۲) دو - یک
 (۳) سه - یک
 (۴) دو - دو

۴۳- کدام بیت در وزن متفاوت سروده شده است؟

- (۱) غم عشق تو هر دم آتشی در دل برافروزد
 (۲) شراب ارغوانی چاره رخسار زردم نیست
 (۳) مرا نیست ز هجر تو سوی وصل تو راهی
 (۴) مگس را دست بر سر باد از آن خوان شکر یارب
 بسوزد خانه را ناخوانده مهمانی که من دارم
 بنازم سیلی گردون که چهرم ارغوانی کرد
 کسی را نبود ره ز وقوعی به محالی
 که طوطی را به قند لعل نوشین، میهمان خواند

۴۴- وزن کدام بیت «مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فاعلاتن» است؟

- (۱) به تنگ همچو شرر از بقای خویشتم
 (۲) به اختیار زدم دل به زلف یار، گره
 (۳) دلی که در خم زلف تو شانه می‌طلبد
 (۴) خیال وصل توام از نبود آب حیاتم
 تمام چشم ز شوق فنای خویشتم
 به کار خویش، فکندم به اختیار، گره
 چو طایری است که شب، آشیانه می‌طلبد
 فغان ز آتش سوز جگر دقیقه دقیقه

۴۵- کدام گزاره درباره ابیات زیر نادرست است؟

بخسکفد پروانه چون در انجمن بیند مرا / خیزد از بلبل فغان چون در چمن بیند مرا

تلخ‌رویایان را می روشن گوارا می‌کند / ابر بی می، کوه بر بالای سر باشد مرا

(۱) در هر دو بیت اسلوب معادله وجود دارد.

(۲) بیت اول دارای مجاز و بیت دوم دارای حس‌آمیزی است.

(۳) خودستایی شاعر در بیت اول مشهود است.

(۴) تصویر شعری مصراع دوم بیت دوم با بیت «ابر گران چون داد حق از بهر لب خشکان ما / رطل گران هم حق دهد بهر سبکساران ما» متناسب است.

۴۶- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

(۱) دلشده پایبند گردن جان در کمند / زهره گفتار نه کاین چه سبب وان چراست

(۲) به پای خویشتن آیند عاشقان به کمندت / که هرکه را تو بگیری ز خویشتن برهانی

(۳) همه مرغان خلاص از بند خواهند / من از قیدت نمی‌خواهم رهایی

(۴) سعدی آن نیست که هرگز ز کمندت بگریزد / که بدانست که در بند تو خوش‌تر ز رهایی

۴۷- مفهوم کدام ابیات با یکدیگر همخوانی دارد؟

الف) نیش خاری اگر از نخل تو خواهم خوردن / کافر کافر اگر نوش کنم خرما را

ب) از غمت ای گوهر نایاب در بحر وجود / سر فرو هرکس به جیب خویش چون گرداب برد

ج) غمش در نهان‌خانه دل نشیند / به نازی که لیلی به محمل نشیند

د) من به تو امیدوار، تا بر شادی خورم / خود همه اندوه بود، تخم که من کاشتم

ه) تا خار غم عشقت آویخته در دامن / کوتاه‌نظری باشد رفتن به گلستان‌ها

ب، ج، د

ه، الف، د

ب، د

الف، ب

۴۸- باتوجه به قلمرو فکری سبک عراقی مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) تخت بر اجرام نه رخت بر افلاک بر
 لایق تخت تو نیست عرصه این خاکدان
- (۲) سرای خانه گیتی که خانه دو در است
 در او اساس اقامت منه که رهگذر است
- (۳) آن که گویند که بر آب نهاده است جهان
 مشنو ای خواجه که چون در نگری بر باد است
- (۴) به بارنامه دنیا مشو فریفته، کان
 نه دولتی است که بس پایدار خواهد ماند

۴۹- عبارت زیر با کدام بیت، ارتباط مفهومی دارد؟

«حیات از عشق می شناس و ممت بی عشق می یاب.»

- (۱) آتش گل همیشه بهار است عشق را
 پروانه را به سیر گلستان چه حاجت است
- (۲) گر برآرد عشق دود از عقل جای رحم نیست
 خانه زنبور کافر مستحق آتش است
- (۳) از عشق محال است که دلها نشود آب
 هر گل که در این باغ بود خرج گلاب است
- (۴) هرچه جز گوهر عشق است در این بحر کف است
 هر حیاتی که نه در عشق سرآید تلف است

۵۰- ابیات زیر دربردارنده کدام درون مایه شعر انقلاب هستند؟

- «از سوزش زخمشان غزل ساخته ایم
 اما به غرورشان نپرداخته ایم»
- دریای حماسه اند و ما بیهوده
 قلاب درون خشکی انداخته ایم»

- (۱) ستایش آزادی
 ترسیم افق های روشن و امیدبخش
- (۲) تکریم شهید و فرهنگ شهادت
 طرح اسوه های تاریخی و چهره های مبارز

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس ششم: قدرت اجتماعی
(تا پایان مطالعه علمی قدرت و سیاست)
صفحه‌های ۵۴ تا ۶۴

۵۱- کدام گزینه درباره ثروت و دانش به ترتیب درست و نادرست است؟

- (۱) در جهان اجتماعی مدرن ثروت دیگر نه یک امر مثبت بلکه مورد نزاع و کشمکش قرار گرفت - در جهان اجتماعی مدرن دانش به علوم تجربی محدود و در خدمت همین هدف به کار گرفته شد.
- (۲) در گذشته انسان ثروت را یک امر خاکستری و ارزشی واسطه‌ای برای دستیابی به کمال حقیقی می‌دانست - در دوره اخیر دانش نه تنها راهنمای انسان به سوی سعادت نبود بلکه به همراه قدرت و ثروت رو به تاریکی و ظلمت می‌نهاد.
- (۳) در ارزیابی‌های اخلاقی و نگاه‌های واسطه‌ای مدرن ثروت امری کاملاً مثبت و زمینه‌دستیابی به آرامش دنیوی بشر شناخته شد - واکنش شدید بعد از جنبش اجتماعی مقابل قدرت، در برابر دانش شکل گرفت و خوش‌بینی به آن نیز دچار تردید شد.
- (۴) نخستین واکنش اجتماعی در ارتباط با پیامدهای ناخواسته و ناخوشایند توسعه قدرت و ثروت در جهان معاصر در برابر ثروت شکل گرفت و ثروت ریشه بسیاری از ظلم‌ها و شرارت‌ها قلمداد شد و مالکیت دزدی خوانده شد - انسان می‌تواند صرفاً به لذت و منفعت مادی ناشی از قدرت، ثروت و دانش قانع باشد.

۵۲- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- «سیاست» و «عمل سیاسی» چگونه پدید می‌آیند؟
- کدام بُعد سیاست امروزه به قانون کاهش یافته است؟
- اینکه «ترس از پاسبان راننده را از سرعت زیاد بازمی‌دارد» بیانگر کدام بُعد سیاست است؟
- (۱) تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک و رفع اختلاف‌ها و تضادها میان افراد و گروه‌هایی که با هم زندگی می‌کنند - ضمانت اجرای قانون - تدبیر و تنظیم امور
- (۲) با حل مسائل و مشکلات و معضلات زندگی به صورت فردی - بُعدی که نیازمند قدرت است - ضمانت اجرای قانون
- (۳) تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک و رفع اختلاف‌ها و تضادها میان افراد و گروه‌هایی که با هم زندگی می‌کنند - تدبیر و تنظیم امور - بُعدی از سیاست که نیازمند قدرت است
- (۴) با حل مسائل و مشکلات و معضلات زندگی به صورت فردی - تدبیر و تنظیم امور - امروزه بُعدی از سیاست به قانون کاهش یافته است

۵۳- عبارتهای مطرح شده در کدام گزینه نادرست هستند؟

- الف) سیاست، مجموعه روش‌هایی است که هر واحد اجتماعی برای تحقق اهداف جمعی به شیوه کارآمد و مؤثر به کار می‌گیرد.
- ب) رواج سیاست‌نامه‌نویسی که مجموعه نصیحت‌هایی برای ملوک و پادشاهان بود، شاهد این واقعیت است که در گذشته، قدرت، مسئله اول و اصلی سیاست بوده است.
- ج) سیاست در کل جامعه و همه اجزای آن جاری است و این سخن به این معناست که هر نگاه به جامعه و هر وجهی از جامعه، باید سیاسی باشد.
- د) سیاست‌نامه یا سیرالملوک، کتابی است به زبان فارسی در آیین کشورداری، فرمانروایی، اخلاق و سیاست که خواجه نظام‌الملک طوسی آن را نوشته است.

(۴) «ب» و «د»

(۳) «ب» و «ج»

(۲) «الف» و «ج»

(۱) «الف» و «ب»

۵۴- «شورش علیه انقراض»، «سازمان غیرانتفاعی ویکی لیکس» و «درخواست پایان جنگ جهانی دوم توسط محمدعلی کلی» یادآور کدام مطلب نیست؟

- (۱) در گذشته، سیاست محدوده حکومت و دولت به حساب می‌آمده است ولی امروزه این تلقی وجود ندارد.
- (۲) نمونه‌هایی از کنش‌های سیاسی بیرون از نهاد حکومت و دولت است.
- (۳) سیاست، مجموعه روش‌هایی است که هر واحد اجتماعی برای تحقق اهداف جمعی به شیوه کارآمد و مؤثر به کار می‌گیرد.
- (۴) امروزه قدرت تنبیهی عمدتاً منحصر در دست دولت‌هاست که از طریق قانون و پیمودن مراحل قانونی اعمال می‌شود.

۵۵- هر کدام از موارد زیر به ترتیب با کدام موضوع در ارتباط‌اند؟

- هرکول و شارل دوگل

- پیروی‌کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود، آگاهی دارد.

- با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت اعمال می‌شود.

(۱) قدرت تشویقی - شباهت قدرت تشویقی و قدرت اقناعی - قدرت تنبیهی

(۲) قدرت تنبیهی - شباهت قدرت تنبیهی و قدرت تشویقی - قدرت تشویقی

(۳) قدرت تشویقی - ویژگی قدرت تشویقی - قدرت اقناعی

(۴) قدرت تنبیهی - تفاوت قدرت تنبیهی و قدرت اقناعی - قدرت اقناعی

۵۶- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- نتیجه ارتباط میان شخصیت و قدرت تنبیهی چیست؟

- «جمع کسانی که در جامعه منافع مشترک دارند» با کدام مورد ارتباط دارد؟

- چرا نظام پزشکی مانع اختلاف نظر بین پزشکان می‌شود؟

- اینکه «در شرکت‌های بزرگ از سهم مالکیت و نقش سهامداران کاسته شده و بر نقش مدیران افزوده شده است» نشانه چیست؟

(۱) تأثیرگذاری بر نگرش و رفتار افراد - مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی است - لازمه سازمان پذیرفتن اهداف آن توسط افراد و اعضا است. -

کاهش نقش سازمان‌ها

(۲) تأثیرگذاری بر نگرش و اخلاق افراد - مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی است - به دلیل این‌که جامعه‌ای که از آن صداهای زیادی شنیده

می‌شود نمی‌تواند اطاعت افراد بیرونی را تضمین کند. - افزایش نقش سازمان‌ها

(۳) تأثیرگذاری بر نگرش و رفتار افراد - سازمان - چون جامعه‌ای که از آن صداهای مختلف شنیده می‌شود اطاعت دیگران را ضمانت نمی‌کند. -

افزایش قدرت اقناعی

(۴) کاهش اثر قدرت تنبیهی - مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی - لازمه سازمان پذیرفتن اهداف آن توسط افراد و اعضا است - کاهش نقش

سازمان

۵۷- **نهایی** در جایگاه‌های «الف»، «ب»، «ج» به ترتیب کدام مورد قرار می‌گیرد؟

منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	ارزش‌های اجتماعی
شخصیت	تنبیهی	«ج»
مالکیت	«الف»	ثروت
سازمان	اقناعی	«ب»

(۱) تشویقی - ثروت - دانش

(۲) اقناعی - ثروت - قدرت

(۳) تنبیهی - دانش - ثروت

(۴) تشویقی - دانش - قدرت

۵۸- **نهایی** کدام گزینه صحیح یا غلط بودن هر کدام از موارد زیر را به ترتیب نشان می‌دهد؟

- انتخابات یکی از شیوه‌های مشارکت سیاسی است که موجب افزایش آگاهی سیاسی می‌شود.

- امور سیاسی در برخی موارد مورد تأیید یا رد و یا ستایش و نکوهش قرار می‌گیرند.

- قدرت یک ضرورت اجتماعی است و قدرت تشویقی بر بسیاری از اعمال قدرت‌ها سرپوش می‌گذارد.

- خوب یا بد بودن قدرت در دیدگاه افراد، به سوگیری خود این افراد برمی‌گردد.

(۱) ص - ص - غ - ص (۲) غ - ص - ص - ص (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - غ - ص - غ

۵۹- به ترتیب کدام موارد مؤید «یکپارچگی نظام» و «انسجام اجتماعی» است؟

(۱) رابطه علم و سیاست - پیوند میان افراد و گروه‌های انسانی

(۲) رابطه هم‌کیشان - پیوند میان نقش‌ها

(۳) رابطه اقتصاد و سیاست - پیوند میان ساختارها و واحدهای اجتماعی

(۴) رابطه هموطنان و همکاران - رابطه علم و سیاست

۶۰- هر یک از عبارات زیر علت کدام گزینه است؟

- سابقه تاریخی اعمال تنبیهی قدرت

- تأیید یا رد، انتخاب یا طرد، ستایش یا نکوهش امور سیاسی توسط انسان‌ها

- حفظ وضع موجود

(۱) شهرت مطلوبی برای قدرت اقناعی پدید آمده است. - خنثی نبودن امور سیاسی - ایجاد تغییری است که وضعیت را بدتر می‌کند.

(۲) شهرت هراسناکی که برای قدرت پدید آورده است. - اطاعت‌پذیر بودن امور سیاسی - ایجاد وضعیت بهتر

(۳) شهرت هراسناکی که برای قدرت پدید آورده است. - خنثی نبودن امور سیاسی - پیشگیری از تغییری است که وضعیت را بدتر می‌کند.

(۴) شهرت مطلوبی برای قدرت اقناعی پدید آمده است. - داوری عقلانی میان ارزش‌های سیاسی و قدرت - پیشگیری از تغییری است که وضعیت را

بدتر می‌کند.

جامعه‌شناسی (۱)

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالات ۶۱ تا ۶۵ «یا» به سؤالات ۶۶ تا ۷۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

زندگی اجتماعی

(اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی،
جهان‌های اجتماعی، پیامدهای جهان
اجتماعی)
صفحه‌های ۲۹ تا ۵۴

۶۱- هر عبارت به ترتیب پیامد، علت، معنا یا موضوع کدام گزینه است؟

- در یکی از بحران‌های اقتصادی که کشورهای صنعتی دچار مشکل شده بودند بنابر محاسبات اقتصادی باید نفت را به گران‌ترین قیمت از کشورهای

نفت خیز خریداری می‌کردند اما به ارزان‌ترین قیمت خریدند.

- تمامی پدیده‌های اجتماعی هویتی معنایی و ذهنی دارند.

- مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهایی که برای رفع نیاز معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند.

(۱) در کشورهای نفت‌خیز بعد عینی نفت به‌عنوان یک سرمایه مفقود بود - همه پدیده‌های اجتماعی بعد محسوس و عینی دارند - نهاد اجتماعی

(۲) در کشورهای نفت‌خیز بعد معنایی نفت به‌عنوان یک سرمایه وجود داشت - همه اجزای جهان اجتماعی هویتی معنایی دارند - لایه‌های جهان

اجتماعی

(۳) در کشورهای نفت‌خیز بعد ذهنی نفت به‌عنوان یک سرمایه مفقود بود - هیچ یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند - نهاد اجتماعی

(۴) در کشورهای نفت‌خیز بعد عینی نفت به‌عنوان یک سرمایه وجود داشت - همه پدیده‌های اجتماعی بعدی محسوس و عینی دارند - لایه‌های

جهان اجتماعی

۶۲- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- تفاوت‌هایی که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود از کدام نوع تفاوت‌هاست؟

- چگونه به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم؟

- دگرگونی زبان و لهجه مردم چه نوع تغییرات جهان اجتماعی است؟

(۱) تفاوت‌های ناظر بر ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی - وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم - تغییرات سطحی

(۲) تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد - وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم - تغییرات سطحی

(۳) تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد - جهان خود را با تاریخ گذشته مقایسه می‌کنیم - تغییرات عمیق

(۴) تفاوت‌های ناظر بر ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی - چشم خود را بر جوامع می‌گشاییم که هم‌اینک در دیگر نقاط دنیا وجود دارند -

تغییرات عمیق

۶۳- به ترتیب صحیح یا غلط بودن موارد زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- جهان اجتماعی پس از آنکه با کنش انسان تحقق پیدا کرد، پیامدها و الزامهایی را به دنبال می‌آورد که وابسته به قرارداد و اراده تک تک افراد نیست.
- ساختن جهان اجتماعی جدید، نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین نیست و ممکن است جهان موجود در جهت بسط آن تلاش کند.
- هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق کنترل اجتماعی پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است. با تغییر جهان اجتماعی موجود و در پی آن برداشته شدن الزامهایش، جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد.
- جهان‌های اجتماعی توسط گذشتگان پدید آمده اما هریک از ما در برابر نتایج کنش گذشتگان صرفاً کنشگری منفعل و مجبور نیستیم بلکه می‌توانیم در جهت تداوم این جهان حرکت کنیم یا در مسیر حرکت به سوی ساختن جهانی جدید گام برداریم.

۱) ص - غ - غ - ص   ۲) غ - ص - غ - ص   ۳) غ - غ - ص - ص   ۴) غ - ص - ص - غ

۶۴- به ترتیب هر یک از موارد زیر مؤید کدام موضوع هستند؟

- دستور و قواعد پیچیده زبان
- دیگران کاشتند و ما خوردیم / ما بکاریم و دیگران بخورند
- قوانین راهنمایی و رانندگی را اعضای جهان اجتماعی پدید می‌آورند.

۱) فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی دو روی یک سکه‌اند. - همه انسان‌ها اعم از معاصران و پیشینیان در ساختن جهان اجتماعی نقش دارند. - پیامدها و الزامهایی به دنبال دارند که وابسته به تک‌تک افراد نیست.

۲) جهان اجتماعی الزام‌ها و پیامدهایی را برای انسان پدید می‌آورد. - همه انسان‌ها اعم از معاصران و پیشینیان در ساختن جهان اجتماعی نقش دارند. - با تغییر جهان اجتماعی موجود و برداشته شدن الزامهایش جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد.

۳) فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی دو روی یک سکه‌اند. - افراد با اراده خود و آگاهانه به انجام کنش‌ها می‌پردازند. - پیامدها و الزامهایی به دنبال دارند که وابسته به تک‌تک افراد نیست.

۴) جهان اجتماعی الزام‌ها و پیامدهایی را برای انسان پدید می‌آورد. - افراد با اراده خود و آگاهانه به انجام کنش‌ها می‌پردازند. - پیامدها و الزامهایی به دنبال دارند که وابسته به تک‌تک افراد نیست.

۶۵- به ترتیب، کدام گزینه درباره «گسترش عقلانیت ابزاری»، «عقلانیت ذاتی» و «قفس آهنین» درست است؟

۱) علوم تجربی با روش تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی و مسلط شدن بر آن‌ها را به انسان می‌دهد. - رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. - غلبه کنش‌های عقلانی که اهداف دنیوی را تعقیب می‌کنند.

۲) غلبه کنش‌های عقلانی که اهداف دنیوی را تعقیب می‌کنند. - از این روند به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود. - علوم تجربی با روش تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی و مسلط شدن بر آن‌ها را به انسان می‌دهد.

۳) از این روند به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود. - امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از دست می‌رود و داوری درباره این پدیده‌ها به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود. - غلبه کنش‌های عقلانی که اهداف دنیوی را تعقیب می‌کنند.

۴) علوم تجربی با روش تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی و مسلط شدن بر آن‌ها را به انسان می‌دهد. - امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از دست می‌رود و داوری درباره این پدیده‌ها به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود. - از این روند به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود.

جامعه‌شناسی (۲)

اگر به سؤال‌های ۶۱ تا ۶۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۶۶ تا ۷۰ پاسخ دهید.

فرهنگ جهانی

(نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲)

فرهنگ معاصر غرب و نظام

نوین جهانی

(باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب،

چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب)

صفحه‌های ۲۷ تا ۵۴

۶۶- کدام گزینه دربارهٔ مرحلهٔ «استعمار» از مراحل گسترش فرهنگ اسلامی درست و دربارهٔ مرحلهٔ «خلافت» نادرست است؟

- ۱) قدرت‌های غربی با تکیه بر قدرت سیاسی و اقتصادی خود، بیشتر سیاستمداران و دولتمردان جوامع اسلامی را مغلوب ساختند - شمال غربی شبه‌جزیرهٔ عربستان، تحت نفوذ و سلطهٔ امپراتوری روم بود.
- ۲) غلبهٔ قدرت‌هایی مثل مغولان مانع این شد که ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود - ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی دوباره در جامعهٔ اسلامی نمایان شد.
- ۳) از طریق سازش با دولت‌های غرب، استبداد ایلی و قومی، به‌صورت استبداد استعماری درآمد - جامعهٔ اسلامی، به دلیل قدرت نظامی خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را درون خود هضم می‌کرد.
- ۴) استبداد استعماری در سایهٔ قدرت غرب عمل می‌کرد و چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت - عقاید و ارزش‌های اسلام، با تلاش و کوشش عالمان مسلمان، از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع مختلف عبور کرد.

۶۷- علت هر یک از موارد زیر چیست؟

- پروتستانتیسم

- حیاتی حیوانی یا پست‌تر از آن برای انسان

- رمان در فرهنگ غرب بیشترین اهمیت را پیدا کرده است.

- ۱) رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان - انسان به ابعاد دنیوی خود محدود بماند - توجه به سلوک‌های معنوی انسان
- ۲) رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان - انسان به ابعاد دنیوی خود محدود بماند - انعکاس حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره

۳) اصالت انسان این جهانی - توجه به خواسته‌های این جهانی - انعکاس حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره

۴) اصالت انسان این جهانی - انسان به ابعاد دنیوی خود محدود بماند - توجه به سلوک‌های معنوی انسان

۶۸- هر کدام از عبارات‌های زیر مربوط به روشنگری در کدام سده‌ها است؟

- روشنگری با رویکرد دنیوی اگر شناخت عقلی در آن باشد به دلیل نپذیرفتن وحی به دئیسم منجر می‌شود.

- حس‌گرایی و نفی عقل و وحی

- افول تجربه‌گرایی و نفی تجربه، عقل و وحی و بحران معرفت‌شناختی

۱) قرن هجدهم و نوزدهم - قرن نوزدهم و بیستم - پایان قرن بیستم

۲) قرن نوزدهم و بیستم - قرن هجدهم و نوزدهم - پایان قرن بیستم

۳) قرن هفدهم و هجدهم - قرن نوزدهم و بیستم - پایان قرن بیستم

۴) قرن بیستم - قرن هفدهم و هجدهم - قرن نوزدهم و بیستم

۶۹- به ترتیب مصادیق «الف»، «ب» و «پ» کدام است؟

نتیجه	رویداد
در دوران رنسانس، پادشاهان و قدرتهای محلی به عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کردند.	«الف»
مورد هجوم کاتولیکها و دیگر پروتستانها قرار گرفتند و امکان گسترش پیدا نکردند.	«پ»
«ب»	تحریفات در مسیحیت قرون وسطی

۱) فرو ریختن اقتدار کلیسا - مسیحیت با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند - حرکتی اعتراض آمیز که فقط با قدرت پاپ مخالفت داشتند و با جریان دنیاگرا تقابل نداشتند.

۲) رواج فلسفه‌های روشنگری - مسیحیت به عنوان یک دین توحیدی در جهت مقابله با فرهنگ اساطیری قرار گرفت - حرکتی اعتراض آمیز که فقط با قدرت پاپ مخالفت داشتند و با جریان دنیاگرا تقابل نداشتند.

۳) فرو ریختن اقتدار کلیسا - کلیسا عملکرد دنیوی خود را در پوشش معنوی و دینی توجیه می‌کرد - حرکاتی که رویکرد معنوی داشتند و در تقابل با جریان دنیاگرا قرار گرفتند.

۴) رواج فلسفه‌های روشنگری - مسیحیان و آباء کلیسا به سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند - حرکاتی که رویکرد معنوی داشتند و در تقابل با جریان دنیاگرا قرار گرفتند.

۷۰- قسمت اول کدام عبارت درست و قسمت دوم آن نادرست است؟

۱) با به وجود آمدن قشر جدید سرمایه‌داران، تجارت گسترش و صنعت رشد پیدا کرد - در قرون وسطی، به نام دین بر تمایلات و خواسته‌های دنیوی سرپوش گذاشته می‌شد.

۲) حقوق طبیعی بشر با توجه به خواسته‌ها و نیازهای صرفاً طبیعی و این جهانی او شناخته می‌شد - انقلاب فرانسه الهام بخش انقلاب‌های دیگری شد که پس از چهار دهه سراسر اروپا را فرا گرفت.

۳) در اواسط قرن نوزدهم انقلاب صنعتی از فرانسه آغاز شد - اقتصاد قرون وسطی بر مبنای روابط کارگران - سرمایه‌داران بود.

۴) حقوق فطری الهی انسان، ابعاد و نیازهای معنوی و دنیوی انسان را مورد توجه قرار می‌داد - لیبرالیسم اندیشه سیاسی جدیدی است که براساس اصالت بخشیدن به ناسیونالیسم و روشنگری جدید شکل می‌گیرد.

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تفکر (۲)

تصمیم‌گیری

صفحه‌های ۱۳۴ تا ۱۵۷

۷۱- کدام گزینه در مورد تصمیم‌گیری نادرست است؟

(۱) تصمیم‌گیری عالی‌ترین و پیچیده‌ترین فعالیت شناختی انسان است.

(۲) هر تصمیم‌گیری نوعی حل مسئله است، اما با تمرکز بر اولویت‌ها.

(۳) در تصمیم‌گیری از میان اولویت‌ها، تنها یک اولویت ما را به مقصد می‌رساند.

(۴) در تصمیم‌گیری به موضوع انتخاب توجه می‌شود و در حل مسئله به راه حل‌ها.

۷۲- خانواده احمدی در نظر دارند که پرده‌های خانه را عوض کنند، اما اعضای خانواده بر سر رنگ پرده‌های جدید، نمی‌توانند به توافق برسند. تصمیم آن‌ها

جزو کدام‌یک از انواع تصمیم‌گیری است؟

(۱) مهم و پیچیده (۲) معمولی و فردی (۳) ساده و گروهی (۴) پیچیده و گروهی

۷۳- درستی یا نادرستی عبارت‌های، زیر به ترتیب کدام است؟

- فردی برای میان‌بر زدن، از جاده خطرناک و خلوتی در حال عبور است. ملاک تصمیم‌گیری او خطر بوده است.

- نادیا متوجه می‌شود بلیت سینما موقتاً نیم‌بها شده برای همین به سینما می‌رود. ملاک تصمیم‌گیری او هزینه‌های پیشین بوده است.

- سامان مدت‌ها منتظر خریدن یک لپ‌تاپ جدید بوده اما پس‌اندازش را برای خرید خانه نیاز دارد، بنابراین از خرید لپ‌تاپ صرف‌نظر می‌کند. ملاک

تصمیم‌گیری او هزینه‌ها بوده است.

(۱) درست - نادرست - درست (۲) نادرست - نادرست - درست

(۳) نادرست - درست - نادرست (۴) درست - درست - نادرست

۷۴- کدام مورد در خصوص موقعیت زیر صحیح است؟

«مینا که همیشه به رشته گرافیک علاقه‌مند بوده و در آن استعداد دارد، شروع به تحصیل در این رشته می‌کند. اما او با چندتا از دوستانش در مدرسه، به

مشکل می‌خورد و تصمیم می‌گیرد از رشته‌اش انصراف دهد. با این حال مینا یک روز یکی از همکلاسی‌های قدیمی‌اش را در خیابان می‌بیند و ناگهان، به

طرفش رفته و کیف او را می‌گیرد و روی زمین پرت می‌کند.»

(۱) بدون شک سبک تصمیم‌گیری مینا در انتخاب رشته گرافیک، احساسی بوده است.

(۲) انصراف مینا از رشته‌اش و رفتار بد او با همکلاسی‌هایش، تحت تأثیر وابستگی بوده است.

(۳) رفتار مینا با همکلاسی‌اش (پرت کردن کیف)، تحت تأثیر احساسات منفی اوست و سبک تصمیم‌گیری‌اش، اجتنابی است.

(۴) می‌توان گفت سبک تصمیم‌گیری مینا برای انصراف از رشته، احساسی بوده است.

۷۵- هر یک از عبارات زیر با کدام مفهوم مرتبط است؟

- فردی با مشاهده دوستانش که رشته روان‌شناسی را انتخاب کردند، درباره رشته روان‌شناسی تحقیق کرد و بعد آن را برای ادامه تحصیل انتخاب کرد.
- فردی پس از بررسی زبان‌های مورد علاقه‌اش، کلاس‌های زبان و هزینه و ... کلاس زبان فرانسوی را که بهترین گزینه برای او است، انتخاب می‌کند. اما زمان ثبت نام را آنقدر به عقب می‌اندازد که از ثبت نام جا می‌ماند و ترم شروع می‌شود.
- فردی سرطان خون دارد و علی‌رغم پیشرفت بیماری و بدتر شدن حالش، برای معاینه جدید به پزشک مراجعه نمی‌کند و همچنان از داروهای تجویز شده در مراجعه قبلی استفاده می‌کند.

- فردی تحت تأثیر شبکه‌های اجتماعی به جراحی‌های زیبایی متعدد روی آورده در حالی که این جراحی‌ها برای او مناسب نیست.

(۱) تصمیم‌گیری وابسته - ناتوانی در تصمیم‌گیری - تصمیم‌گیری عقلانی - تصمیم‌گیری وابسته

(۲) تصمیم‌گیری منطقی - ناتوانی در تصمیم‌گیری - تصمیم‌گیری اجتنابی - تصمیم‌گیری اجتنابی

(۳) تصمیم‌گیری عقلانی - تصمیم‌گیری اجتنابی - تصمیم‌گیری منطقی - تصمیم‌گیری اجتنابی

(۴) تصمیم‌گیری منطقی - تصمیم‌گیری اجتنابی - تصمیم‌گیری اجتنابی - تصمیم‌گیری وابسته

۷۶- هر یک از مفاهیم زیر، به ترتیب به کدام مرحله از مراحل تصمیم‌گیری دلالت دارند؟

«پیشرفت شغلی - بررسی امنیت شغلی - پایبندی شغلی - انتخاب حرفه شغلی - بررسی ویژگی‌های شغلی»

(۱) مرحله چهارم - مرحله هفتم - مرحله هفتم - مرحله پنجم - مرحله چهارم

(۲) مرحله هفتم - مرحله چهارم - مرحله ششم - مرحله پنجم - مرحله سوم

(۳) مرحله چهارم - مرحله چهارم - مرحله هفتم - مرحله اول - مرحله چهارم

(۴) مرحله هفتم - مرحله چهارم - مرحله ششم - مرحله اول - مرحله سوم

۷۷- با توجه به موقعیت زیر، چه چیزی مانع تصمیم‌گیری درست توسط پریا شده است؟

- پریا برای انجام پروژه دانشگاهی شواهد موجود در جدول زیر را بررسی کرد. او با رد گزارش رسمی سازمان جهانی و مقاله علمی به دلیل مغایرت با شرایط موجود، در نهایت بر تجربه دوستش با اعتبار نه چندان زیاد تکیه کرد و همان روش را اجرا کرد؛ چون باورداشت: «وقتی این روش برای دوستم جواب داده است، حتماً برای من هم جواب می‌دهد.»

شواهد موجود	میزان معتبر بودن	همانگی با باور فرد
گزارش رسمی سازمان جهانی	خیلی بالا	کم
تجربه یکی از دوستان قدیمی	متوسط	زیاد
مقاله علمی	بالا	کم

(۱) بی‌نیازی از شواهد علمی به دلیل اطمینان بالای پریا از تصمیم دوستش ← اعتماد افراطی

(۲) انتخاب شواهد براساس سازگاری با باور و دیدگاه پریا ← سوگیری تأیید

(۳) تضمین موفقیت یک روش در تمامی شرایط بر پایه موفقیت گذشته آن ← اعتماد افراطی

(۴) انتخاب شواهد بر مبنای دسترسی آسان، بدون توجه به میزان اعتبار آن ← سوگیری تأیید

۷۸- کدام گزینه در ارتباط با عبارت زیر صحیح می‌باشد؟

«حامد در یک جلسه کاری وقتی پیشنهادش با انتقاد مواجه شد، ناگهان صدایش را بالا برد و حالت تدافعی به خود گرفت. این اتفاق باعث شد فضای جلسه متشنج شود و تصمیم به لغو قرارداد گرفته شود؛ این رفتار در برخوردهای دیگر او نیز تکرار می‌شود.»

(۱) عصبانی بودن حامد ناشی از نداشتن اعتماد به نفس است. همه تصمیم‌گیری‌های مهم علاوه بر دانش لازم به اعتماد به نفس قوی نیاز دارند.

(۲) حامد تحت تأثیر قضاوت دیگران تصمیمات خود را بر ملاک‌های زودگذر بنا می‌کند که به «کوچک شمردن خود» به عنوان یکی از موانع تصمیم‌گیری اشاره دارد.

(۳) موقعیتی که حامد در آن قرار گرفته است، با موقعیتی که در آن فرد توانایی‌های خود را دست کم می‌گیرد، هردو به یکی از موانع تصمیم‌گیری اشاره دارند.

(۴) مورد نقد قرار گرفتن پیشنهاد حامد باعث ایجاد واکنش‌های هیجانی در او شده است و ناتوانی او در کنترل هیجاناتش موجب می‌شود به طور مداوم با شکست روبه‌رو شود.

۷۹- جدول زیر توسط دانش‌آموزی در امتحان میان ترم تکمیل شده است. این دانش‌آموز، در تکمیل این جدول، چند اشتباه مرتکب شده است؟

وضعیت	پاسخ دانش آموز
ناتوانی در انتخاب هدفی که انتخاب آن، همراه با فواید، مشقت هم دارد.	تعارض گرایش - اجتناب
انتخاب بین درس خواندن برای امتحان بسیار دشوار یا مردود شدن در امتحان.	تعارض گرایش - اجتناب
تردید در انتخاب بین دو پیشنهاد شغلی فوق‌العاده خوب.	تعارض گرایش - گرایش
انتخاب بین دوری از خانواده و اشتغال در شرکت دارای دستمزد عالی.	تعارض گرایش - اجتناب
انتخاب بین تحمل بیماری و استفاده از داروهای دارای عوارض قطعی.	تعارض گرایش - اجتناب

(۴) چهار اشتباه

(۳) یک اشتباه

(۲) سه اشتباه

(۱) دو اشتباه

۸۰- کدام یک از موارد زیر جزو پیشنهادها برای تصمیم‌گیری‌های بهتر نیست؟

الف) شناختن تصمیم موردنظر

ب) استفاده از سبک تصمیم‌گیری اجتنابی

ج) شناخت موقعیت‌های پرخطر

د) به کارگیری تجربه گذشته

(۴) «ب» و «ج»

(۳) «الف» و «د»

(۲) «ب» و «د»

(۱) «الف» و «ج»

دفترچه شماره (۲)

آزمون ۱۰ بهمن ماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۲۵ تا ۱۰:۴۰ صبح

۸۵ سؤال در ۷۵ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳) و (۲)	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ (۳)	۵	۱۰۱	۱۰۵	۵
۳	انتخابی	تاریخ (۱)	۵	۱۰۶	۱۱۰	۵
		تاریخ (۲)	۵	۱۱۱	۱۱۵	
۴	اجباری	جغرافیا (۳)	۵	۱۱۶	۱۲۰	۵
۵	انتخابی	جغرافیای ایران (دهم)	۵	۱۲۱	۱۲۵	۵
		جغرافیا (۲)	۵	۱۲۶	۱۳۰	
۶	اجباری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۷	اجباری	منطق	۵	۱۴۱	۱۴۵	۵
۸	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۴۶	۱۵۵	۱۰
۹	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۵۶	۱۶۵	۱۰

پدید آورسان رهنون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، رضا خانبابائی، امیر زراندوز، وحید راحتی، شکیب رجبی، علی شهبازی، پیمان طیار، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، فرهاد فروزان‌کیا، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، امیرحسین خزایی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، سینا غلامی، فاطمه قریبیان، مهرداد کرمی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، یاس فاطمه ابراهیمیان، محمد بیگدلی، منصوره مولایی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، آرمین ساعدپناه، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللہی، مصطفی قدیمی‌فرد، افشین کریمیان‌فرد، محمد کرمی‌نیا، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، محمد رسایی، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، فرزانه ناظمی، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، موسی سیاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، محمد قربانی، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: مهسا محمدنیا، معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهره توکلی سید آرش مرتضائی‌فر	مسئول درس: فریا رنوفی ویراستار: محسن جمشیدی، زهرا شمسایی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمدرضا شریفی نگین مرسلی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرائی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: زهرا شمسایی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی، تابان صیقلی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرائی

گروه فنی و تولید

سید محمدعلی مرتضوی	مدیر گروه
فاطمه منصورخاکی	مسئول دفترچه
مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی	گروه مستندسازی
مهشید ابوالحسنی	حروف‌چین و صفحه‌آرا
حمید عباسی	ناظر چاپ

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):

ثلاث قصص قصيرة

(متن درس ۳)

صفحه‌های ۳۷ تا ۴۲

عربی (۲):

عجائب المخلوقات

تأثير اللغة الفارسية على اللغة العربية

درس‌های ۳ و ۴

صفحه‌های ۳۱ تا ۶۴

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۸۱ - ۸۹)

۸۱- نهایی ﴿و ما من دابة في الأرض و لا طائر يطير بجناحيه إلا أمم أمثالكم﴾:

(۱) و نه از میان جنبندگان در زمین و نه پرنده‌گانی که با بال‌هایشان پرواز می‌کنند، ملت‌هایی وجود دارند که همانند شما باشند.

(۲) و هیچ جنبنده‌ای در زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با بال‌هایش پرواز می‌کند مگر آنکه آن‌ها گروه‌هایی مثل شما هستند.

(۳) نه در زمین هیچ جنبنده‌ای و نه هیچ پرنده‌ای که با بالش پرواز می‌کند وجود ندارد جز آنکه آن‌ها هم ملت‌هایی مثل شما هستند.

(۴) و هیچ جنبنده‌ای در زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با بال‌هایش در آسمان پرواز می‌کند مگر آنکه آن‌ها گروه‌هایی مانند شما هستند.

۸۲- «أ لا يحيرك فلاح عجوز قد بلغ الثمانين من عمره و هو يغرس فسيلة جوز و يعلم أنه لن يأكل من ثمرها لأنها لا تثمر إلا بعد عشر سنوات.»: آیا تو را حیران نمی‌کند ...

(۱) کشاورز کهنسالی که به هشتاد سالگی رسیده است در حالی که نهال گردویی را می‌کارد و می‌داند که او از میوه‌اش نخواهد خورد، زیرا آن فقط پس از ده سال میوه می‌دهد.

(۲) پیرمرد کشاورزی که به هشتاد سالگی رسیده است در حالی که یک نهال گردو را می‌کارد و او می‌داند که از میوه‌هایش نخواهد خورد، زیرا آن نهال پس از ده سال میوه نمی‌دهد.

(۳) کشاورز پیری که هشتاد ساله شده است و نهال گردویی را می‌کارد در حالی که می‌داند که از میوه آن نخواهد خورد برای اینکه آن درخت میوه نمی‌دهد مگر پس از ده سال.

(۴) کشاورز کهنسالی که به هشتاد سالگی رسیده است و او نهال گردویی را کشت می‌کند در حالی که می‌داند از میوه آن که پس از ده‌ها سال می‌رسد، نخواهد خورد.

۸۳- نهایی «لن يحصل على النجاح و التقدم إلا الذين يقبلون صعب طريقهم و يخرجون أنفسهم من وهم الفشل بلا تردد.»:

(۱) به موفقیت و پیشرفت دست نخواهند یافت مگر کسانی که سختی مسیر را قبول می‌کنند و خود را از توهم شکست بدون هیچ شکی بیرون می‌آورند.

(۲) تنها کسانی موفقیت و پیشرفت را به دست خواهند آورد که دشواری‌های مسیرشان را پذیرفته و خود را از توهم شکست بدون تردیدی خارج می‌سازند.

(۳) کسانی موفقیت و پیشرفت را به دست می‌آورند که دشواری مسیرشان را فقط می‌پذیرند و خودشان از توهم شکست بدون تردیدی بیرون می‌آیند.

(۴) به موفقیت و پیشرفت دست خواهند یافت جز آن‌هایی که سختی‌های مسیر را قبول کرده و خودشان از توهم شکست بدون هیچ شکی خارج می‌شوند.

۸۴- « إذا عاملَ الوالدانَ أبنائهما و بناتهما بالمحبة و الإحترام دون التفريق، فإنّ هذا العدل في الصغر سيبني العظمة

في الكبر.»:

- ۱) اگر پدر و مادر با پسران و دختران خود با محبت و احترام بدون فرق گذاشتن رفتار نمایند، این عدالت در خردسالی، عظمت را در بزرگسالی بنا خواهد کرد.
- ۲) هرگاه پدر و مادر با پسران و دخترانشان با عشق و احترام بدون تفاوت قائل شدن رفتار کنند، این عدالت در کودکی، عظمت بزرگسالی را برایشان خواهد ساخت.
- ۳) اگر پدر و مادر، رفتارشان با پسران و دختران خود با عشق و احترام و بدون تبعیض باشد، این عدالت در خردسالی است که عظمت را در بزرگسالی بنا خواهد نمود.
- ۴) هنگامی که پدر و مادر با محبت و احترام، بدون فرق گذاشتن با پسرانشان و دخترانشان رفتار کردند، بی شک عدالت در کودکی، عظمت را در بزرگسالی پایه گذاری می کند.

۸۵- « الكلماتُ الفارسيَّةُ الَّتِي دَخَلَتْ اللُّغَةَ العَرَبِيَّةَ تَغَيَّرَتْ أَصْوَاتُهَا وَ نَطَقَهَا العَرَبُ وَفَقاً لِأَلْسِنَتِهِمْ.»: کلمات فارسی که ...

- ۱) وارد زبان عربی شدند آوایشان تغییر کرد و عربها آن را بر اساس زبان هایشان به زبان آوردند.
- ۲) به زبان عربی داخل گشتند صداهایشان تغییر کرد و عربها آنها را همانند زبان خود تلفظ کردند.
- ۳) به زبان عربی وارد شده اند آوایشان تغییر می کند و عربها آنها را مطابق با زبان خود تلفظ کرده اند.
- ۴) وارد زبان عربی گردیدند صداهایشان تغییر کرد و عربها آنها را بر اساس زبان هایشان بیان نمودند.

۸۶- عَيْنِ الصَّحِيح:

- ۱) مِنَ العَجِيبِ أَنْ سَرْعَةَ نَقَارِ الخَشَبِ لَا تُضَرُّ دِمَاغَهُ الصَّغِيرَ: عجیب است که سرعت دارکوب به مغز کوچک او آسیب نمی رساند.
- ۲) هُنَاكَ نَوْعٌ مِنَ الأَسْمَاكِ يَفْقُرُ مِنَ المَاءِ بِحَرَكَةٍ مِنْ ذَيْلِهِ القَوِيّ: گونه ای از ماهیان هست که حرکت دم نیرومندش باعث پرش از آب می شود.
- ۳) يُعَدُّ الحَوْتُ الأَزْرَقُ أكبر الكائنات الحَيَّةِ في العالم: نهنگ آبی را بزرگترین مخلوقات در جهان به شمار می آورند.
- ۴) لِهَذَا الحيوان غشاءٌ خاصٌّ كالمظلة يُفْتَحُ حِينَ قَفْزِهِ: برای این حیوان پوشش ویژه ای هست که مانند چتری هنگام پروازش باز می شود.

۸۷- عَيْنُ الْخَطَا:

(۱) هذا كتاب قيّم يُنتَفَعُ بِهِ فِي مجال الأدب و دراسته: این کتابی ارزشمند است که در زمینه ادبیات و مطالعه‌اش از آن سود برده می‌شود.

(۲) إِذَا يُدْخِلُ الْعَرَبُ كَلِمَةً فَارِسِيَّةً جَدِيدَةً فِي لُغَتِهِمْ قَدْ يُغَيِّرُونَ وَزْنَهَا: هرگاه اعراب کلمه فارسی تازه‌ای را وارد زبان خود کنند، گاهی وزن آن را تغییر می‌دهند.

(۳) نَبَحْتُ عَنْ مُعْجَمٍ تَحْتَوِي الْمَفْرَدَاتِ الَّتِي قَدْ دَخَلَتْ لُغَتَنَا فِي الْقُرُونِ الْمَاضِيَةِ: دنبال فرهنگ لغتی می‌گردیم که واژگانی را در برگیرد که در قرن‌های گذشته وارد زبان ما شده است.

(۴) أَيُّهَا الْمُعَلِّمُ، عَرَّفْنَا عَلَى كِتَابٍ يَضُمُّ أَسْمَاءَ الْعُلَمَاءِ الَّذِينَ لَهُمْ دَوْرٌ فِي التَّبَادُلَاتِ النَّقَائِيَّةِ: ای معلم، دانش‌نامه‌ای به ما معرفی کن که اسامی دانشمندانی را که در تبادلات فرهنگی نقش داشته‌اند، در بر گیرد.

۸۸- « زمانی که تمساح طعمه‌ای بزرگ‌تر از دهانش را می‌خورد، چشمانش مایعی ترشح می‌کند که گویی اشک است.»؛ عَيْنُ

الصَّحِيح:

(۱) عندما أكلَ تمساحٌ فريسةً كبرى من فمه، فإنَّ عينه تُفرزُ سائلاً كأنه دموعٌ.

(۲) لما يأكلُ التمساحُ فريسةً كبرى من فمها، تُفرزُ ماء من عيونه كأنه دموعٌ.

(۳) عندما يأكلُ التمساحُ فريسةً أكبر من فمه، تُفرزُ عيونه سائلاً كأنه دموعٌ.

(۴) لما يأكلُ التمساحُ فريسةً أكبر من فمها، تُفرزُ عينيه ماء مثل الدموع.

۸۹- عَيْنُ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ عَنِ الْمَفْهُومِ: « أضعفُ النَّاسِ مَنْ ضَعَفَ عَنِ كِتْمَانِ سِرِّهِ.»

(۱) فاش به اهل دل شده، راز مگوی شعر من / بیم ندارم از سخن یا ز همه حقایقی

(۲) راز دل با کس نگفتم چون ندارم محرمی / هر که را محرم شمردم عاقبت رسوا شدم

(۳) راز دل با آب گفتم تا نگوید با کسی / عاقبت ورد زبان ماهی دریا شدم

(۴) راز دل پیش دوستان مگشای / گر نخواهی که دشمنان دانند

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٩٠ - ٩٤) بما يناسب النص:

على الإنسان أن ينصح أخاه في أموره؛ النصيحة في أمور الدين و الدنيا من أهم حقوق المسلم على المسلم. إن الناصح ليلتزم بالأخلاق في النصيحة، فلا يكن هدفه من النصيحة الرياء أو الشهرة أو تجريح المنصوح، النصيحة لتكن بأسلوب طيب لين حتى يتأثر بها المرء، فيقبل النصيحة. من الأفضل أن يكون المنصوح منفرداً، لا شك أن من نصح أخاه في العلانية فقد شانه و من نصحه سراً فقد زانه!

يجب أن يكون الناصح عالماً بما ينصح حتى ينكر أو يأمر على بصيرة. من أخلاق النصيحة أن يعمل الناصح بالنصيحة قبل أن ينصح بها غيره و أن يصبر الناصح على الأذى الذي قد يتعرض له، فقد قال لقمان لابنه و هو يعظه: ﴿ يا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ و أْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ و أَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ و اصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ... ﴾ يأمره بالصبر على ما قد يصيبه من جراء الأمر بالمعروف و النهي عن المنكر!

٩٠- عَيْنُ الْخَطَا حَسَبَ النَّصِّ:

- (١) لنعلم أن النصيحة من حقوق إخواننا علينا!
 (٢) من آداب النصيحة أن ننصح بما نعرفه جيداً!
 (٣) إن نجرح المنصوح بكلامنا فهو يقبل النصيحة!
 (٤) على الناصحين أن لا يأمروا الناس بالبر و ينسوا أنفسهم!

٩١- عَيْنُ الصَّحِيحِ: نَصْحُ الْمَرْءِ فِي مَلَأٍ مِنَ النَّاسِ .....

- (١) عمل قبيح لأنه ليس بأسلوب طيب لين!
 (٢) قد ينفع المرء لأن الآخرين سيأمرون به أيضاً!
 (٣) لا ينفع المنصوح لأنه لا يسمعه بسمع الباطن!
 (٤) ليس صحيحاً لأنه يقلل من منزلته عند الآخرين!

٩٢- عَيْنُ مَا لَا يَرْتَبِطُ بِمَفْهُومِ النَّصِّ:

- (١) يا طيب! طب لنفسك!
 (٢) ﴿ ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ و الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ .. ﴾
 (٣) إذا رأيت منكراً فغيره بيدك أو بلسانك!
 (٤) ﴿ قُلْ إِنَّمَا أَعْظَمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِي و فُرَادَى .. ﴾

■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۹۳ و ۹۴)

۹۳- « أهُمَّ - الْمُسْلِمَ - يَلْتَزِمُ - الْمَنْصُوحَ »:

- (۱) أهُمَّ: اسم تفضيل على وزن «أفعل»، من مصدر مجرد ثلاثي - معرب / مجرور بحرف الجرّ
- (۲) الْمُسْلِمَ: اسم - مفرد مذكّر - اسم فاعل - معرب - معرفّ بأل / مضاف اليه و مجرور بالكسرة
- (۳) يَلْتَزِمُ: مزيد ثلاثي من باب افتعال، و له حرفان زائدان - معلوم / فعل و فاعل، و الجملة فعلية
- (۴) الْمَنْصُوحَ: اسم مفعول من مادّة «ن ص ح» - معرب - معرفة / مفعول و منصوب بعلامة الفتحة

۹۴- « النَّاصِحَ - يَنْصَحُ - يَتَأَثَّرُ - يُنْكِرُ »:

- (۱) النَّاصِحَ: مفرد مذكّر - اسم فاعل - معرب - معرفة بالعلميّة / فاعل و مرفوع بعلامة الضمّة
- (۲) يَنْصَحُ: فعل مضارع - مجرد ثلاثي، ليس له حرف زائد - متعدّد / فعل و فاعل؛ مفعوله: «غير»
- (۳) يَتَأَثَّرُ: مضارع - صيغته للمفرد المذكّر الغائب - مزيد ثلاثي من باب تفعّل / فعل، و فاعله: المرء
- (۴) يُنْكِرُ: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من مصدر «إنكار» - معلوم / فعل و فاعل؛ و الجملة فعلية

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۹۵ - ۱۰۰)

۹۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) فِي اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ مِائَةُ الْكَلِمَاتِ الْمُعَرَّبَةِ ذَاتُ الْأُصُولِ الْفَارْسِيَّةِ.
- (۲) هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ جَنَاحِي الطَّائِرَةِ يَتَحَرَّكَانِ ثَمَانِينَ مَرَّةً تَقْرِيبًا فِي الثَّانِيَةِ الْوَاحِدَةِ.
- (۳) هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ الْعُلَمَاءَ يُقَدِّرُونَ أَنْوَاعَ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ فِي بَحَارِ الْعَالَمِ بِالْمَلَايِينِ.
- (۴) مِنْ أَخْلَاقِ الْجَاهِلِ الْإِجَابَةُ قَبْلَ أَنْ يَسْمَعَ وَ الْمُعَارِضَةُ قَبْلَ أَنْ يَفْهَمَ وَ الْحُكْمُ بِمَا لَا يَعْلَمُ.

۹۶- عَيْنَ مَا فِيهِ فِعْلَانِ يُمَكِّنُ أَنْ يُتْرَجَمَا فِي زَمَانَيْنِ:

- (۱) من عاملَ أقرْبائه معاملة حسنة يزرع الصِّداقة في قلوبهم.
- (۲) من تعلَّم أسلوبَ إدارة الوقت تقدّم في شؤونه الفرديّة في الحياة.
- (۳) من يعتمد على مدح الآخرين لا يقدر أن يعرف عيوبه الحقيقيّة.
- (۴) من تحمّل صعوبات كثيرة للوصول إلى أهدافه يدرك أنّ النّجاح ليس سهلاً.

۹۷- عَيْنَ جَوَابِ الشَّرْطِ يَخْتَلِفُ نَوْعُهُ عَنِ الْبَاقِي:

- (۱) إِنْ تَتْرَكُوا أَدَاءَ وَاجِبَاتِكُمُ الْمَدْرَسِيَّةَ تَرَسَبُوا فِي نَهَايَةِ السَّنَةِ.
- (۲) إِنْ نَنَدِمُ عَلَى أَعْمَالِنَا السَّيِّئَةِ نُغَيِّرُهَا بَعْدَ مَدَّةٍ بِسَهُولَةٍ.
- (۳) إِنْ يَنِمُ طِفْلٌ صَغِيرٌ فِي الْغُرْفَةِ أَتَكَلَّمُ هَمْسًا.
- (۴) إِنْ يَقْطَعُ أَحَدٌ كَلَامَ الْآخَرِينَ فَهُوَ قَلِيلُ الْأَدَبِ.

۹۸- عَيْنَ «حَتَّى» مُخْتَلِفًا فِي النَّوْعِ:

- (۱) إِنْ أُخْتِي سَاعَدَتْنِي حَتَّى أَعْمَلَ كُلَّ وَاجِبَاتِي.
- (۲) أَنْفَقَ الْمُؤْمِنُ جَمِيعَ أَمْوَالِهِ قَبْلَ وَفَاتِهِ حَتَّى أَلْبَسْتَهُ.
- (۳) لِيُحَاوِلَ الْمُسْلِمُونَ حَتَّى يَأْخُذُوا حَقَّهُمْ.
- (۴) كُونُوا مُعْتَمِدِينَ عَلَى أَنْفُسِكُمْ حَتَّى تَتَّالُوا مَا تُرِيدُونَ.

۹۹- فِي أَيِّ الْأَجْوِبَةِ يُسْتَعْدَمُ إِسْمُ الْإِشَارَةِ فِي التَّرْجُمَةِ الْفَارْسِيَّةِ؟

- (۱) كَانَ تَأْتِيرُ اللَّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ عَلَى اللَّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ قَبْلَ الْإِسْلَامِ أَكْثَرَ.
- (۲) الْكَلِمَاتُ الْفَارْسِيَّةُ الَّتِي دَخَلَتْ الْعَرَبِيَّةَ تَغَيَّرَتْ أَصْوَاتُهَا وَ أَوْزَانُهَا.
- (۳) فَقَدَ نُقِلَتْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ أَلْفَاظُ فَارْسِيَّةٌ كَثِيرَةٌ بِسَبَبِ النَّجَارِ الْإِيرَانِيِّينَ.
- (۴) تُوجَدُ مَفْرَدَاتٌ فِي لُغَتِنَا الْمَفْرَدَاتِ تُسْتَعْدَمُ بِنَفْسِ الْمَعْنَى فِي الْعَرَبِيَّةِ.

۱۰۰- عَيْنَ كَلِمَةٍ «شَاعِرَاتٍ» يُمَكِّنُ أَنْ لَا تُتْرَجَمَ نَكْرَةً:

- (۱) تُشَارِكُ شَاعِرَاتٌ نَشِيطَاتٌ فِي الْمَهْرَجَانِ الْأَدْبِيِّ مُشَارِكَةً مَلْحُوظَةً.
- (۲) سَتُكْرَمُ شَاعِرَاتٌ كُنَّ قَدْ أَنْشَدْنَ أَشْعَارًا جَمِيلَةً حَوْلَ الشَّجَاعَةِ.
- (۳) هُوَ لَاءُ شَاعِرَاتٍ وَ لِهِنَّ أَفْكَارٌ وَ عَوَاطِفٌ وَ شُعُورٌ عَمِيقٌ جَدًّا.
- (۴) كَانَتْ قَاعَةُ الْمَكْتَبَةِ مَلِيئَةً بِشَاعِرَاتٍ يَتَمَيَّزْنَ بِالْأَسَالِيبِ الْحَدِيثَةِ.

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس هفتم: ایران در دوره حکومت
رضاشاه
صفحه‌های ۹۲ تا ۹۸

۱۰۱- کدام یک از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) هزینه‌هایی که انگلستان برای حضور نیروهایش در ایران و نقاط دیگر جهان متحمل می‌شد، بسیار کم بود؛ از این رو ترجیح می‌داد از نظامیان خود استفاده کند.

ب) رضاخان که مهره نظامی کودتای ۱۲۹۹ بود، پس از کودتا در مقام وزیر جنگ روزبه‌روز بر قدرت و نفوذ خود افزود.

ج) انگلستان برای تغییرات مورد نظرش، نمی‌توانست روی حکومت قاجار حساب کند؛ چون بی‌کفایتی و فساد آن‌ها به‌حدی باعث نفرت مردم از آن‌ها شده بود که هیچ‌گونه همراهی با این سلسله نمی‌کردند.

د) سید ضیاءالدین طباطبایی بعد از آماده کردن رضاخان برای انجام کودتا، به تهران آمد و به احمدشاه چنین القا کرد که حرکت نظامی رضاخان به سوی تهران، برای حفظ کشور و سلطنت ضروری است.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «ج» (۳) «الف» و «د» (۴) «ب» و «د»

۱۰۲- کدام یک از عبارت‌های زیر درباره رضاشاه درست است؟

الف) پیش از خروج احمدشاه از ایران، شرایط برای نخست‌وزیری رضاخان فراهم شد و او با استفاده از این فرصت، اوضاع و شرایط داخلی را برای برداشتن قدم نهایی و رسیدن به سلطنت هموار کرد.

ب) رضاشاه پس از ناتوانی در کسب عنوان شاه، پیشنهاد کرد به جای حکومت سلطنتی، نظام جمهوری در کشور برقرار شود؛ اما آیت‌الله مدرس آن را ابزاری برای رسیدن به قدرت می‌دانست.

ج) امنیتی که رضاخان به وجود آورده بود، محبوبیت او را افزایش داد و هرچه توقف احمدشاه در اروپا بیشتر طول می‌کشید، تبلیغات طرفداران رضاخان بیشتر می‌شد.

د) آیت‌الله مدرس مردم را بر ضد پیشنهاد نظام جمهوری رضاخان تشویق می‌کرد و آنچه پس از مشروطه تا سلطنت پهلوی رخ داد، دقت و واقع‌بینی این دیدگاه و حرکت را نشان داد.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «د» (۳) «الف» و «ب» (۴) «ج» و «د»

۱۰۳- کدام یک از عبارتهای زیر در ارتباط با مجلس مؤسسان درست می باشد؟

الف) پس از خلع قاجاریه، این مجلس برای تغییر تمامی مواد قانون اساسی تشکیل شد.

ب) به جز دو تن از نمایندگان مجلس، بقیه به طرح مجلس مؤسسان رأی مثبت دادند.

ج) با حمایت دولت‌های بزرگ خارجی، انتخابات این مجلس برگزار شد.

د) پس از شش روز بحث و گفت‌وگو، رضاخان به‌عنوان پادشاه ایران انتخاب شد.

۲) «ج» و «د»

۱) «الف» و «د»

۴) «ب» و «ج»

۳) «الف» و «ب»

۱۰۴- **نهایی** کدام گزینه درباره اقدامات رضاشاه درست است؟

۱) اقدامات وی منجر شد پس از اشغال ایران توسط متفقین بعد از جنگ جهانی اول، هیچ اعتراضی از جانب مردم صورت نگیرد.

۲) با وجود مهار نیروی نظامی عشایر در اسکان اجباری آنها، نارضایتی و مرگ‌ومیر بالایی در فرایند اسکان رخ داد.

۳) قیام مردم در مسجد گوهرشاد، اقدامی اسلامی بود و اعتراضی بر کشف حجاب و تعطیلی دفترخانه‌های شرعی بود.

۴) او بدون بی‌احترامی علنی به مجلس و انقلاب مشروطه، تصمیمات فردی خود را اجرایی می‌کرد که قدرت و نفوذ بی‌اندازه‌ای به او داد.

۱۰۵- **نهایی** کدام گزینه به ترتیب، عبارت زیر را به درستی تکمیل می کند؟

«به منظور از بین بردن آیت‌الله مدرس، ابتدا وی را به ... تبعید کردند و سرانجام پس از فراهم شدن زمینه، ...»

۱) کاشمر - او را به گناباد بردند و پس از مدت کوتاهی، در ۱۰ آذر ۱۳۱۶ او را در همان‌جا به دار آویختند.

۲) خواف - او را به کاشمر بردند و پس از مدت کوتاهی، در ۱۰ مهر ۱۳۱۶ او را در همان‌جا به دار آویختند.

۳) کاشمر - او را به گناباد بردند و پس از مدت کوتاهی، در ۱۰ مهر ۱۳۱۶ او را در همان‌جا مسموم کردند و به شهادت رساندند.

۴) خواف - او را به کاشمر بردند و پس از مدت کوتاهی، در ۱۰ آذر ۱۳۱۶ او را در همان‌جا مسموم کردند و به شهادت رساندند.

تاریخ (۱)

فصل دوم: جهان در
عصر باستان
(درس‌های ۴ تا ۶)
صفحه‌های ۲۹ تا ۶۰

در این بخش، از میان سؤالات تاریخ (۱) و تاریخ (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالات ۱۰۶ تا ۱۱۰ «یا» به سؤالات ۱۱۱ تا ۱۱۵ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

۱۰۶- توالی پیامدهای کشاورزی در کدام گزینه به‌درستی نیامده است؟

- (۱) آغاز تدریجی دادوستد میان روستاهای دور و نزدیک در نتیجه تولید مازاد بر نیاز
- (۲) ایجاد روستاها به عنوان سکونتگاه‌های دائم در نتیجه دست برداشتن کشاورزان از دوره‌گردی برای کاشت و برداشت محصولات
- (۳) مشغول شدن عده‌ای به فعالیت‌هایی غیر از کشاورزی در نتیجه تولید مازاد بر نیاز
- (۴) انجام فعالیت‌هایی از قبیل ابزارسازی، سفالگری و پارچه‌بافی در نتیجه آشنایی مردم مناطق مختلف با آداب و رسوم یکدیگر

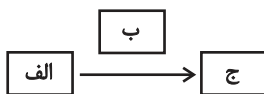
۱۰۷- مؤلفان کتاب درسی تاریخ دهم، در کدام یک از موقعیت‌های زیر از «احتمال زیاد» استفاده کرده‌اند؟

- (۱) حضرت یوسف (ع) و حضرت موسی (ع) که مردم مصر را به پرستش خدای یگانه دعوت می‌کردند، در دوران امپراتوری جدید زندگی می‌کردند.
- (۲) آریاییان که مردمانی جنگجو و دارای اسب و ارابه بودند، بر بخش‌های شمال هند مسلط شدند.
- (۳) مناسک طاقت فرسای آیین برهمنی، موجب روی گردانی برخی پیروان آن شد.
- (۴) آیین پیچیده‌ای در هند پدید آمد که به آیین برهمنی مشهور شد.

۱۰۸- در چه دورانی، اندیشه و آیین کنفوسیوس دوباره در چین رواج یافت و جاده ابریشم در دوره سلسله ... گشایش یافت.

- (۱) سلسله هان - هان
- (۲) سلسله چهاین - هان
- (۳) سلسله هان - چهاین
- (۴) سلسله چهاین - چهاین

۱۰۹- اگر نمودار زیر، نشان‌دهنده تغییرات شیوه حکومت در یونان باستان باشد، به ترتیب «الف»، «ب» و «ج» را کدام گزینه تکمیل می‌کند؟

- (۱) حکمرانی کاهنان - توسعه دریانوردی و گسترش روابط خارجی - حکمرانی اشراف
  - (۲) حکمرانی موروثی - اعتقادات دینی مردم دولت‌شهر به خدایان خود - حکومت کاهنان
  - (۳) حکومت موروثی - گسترش دریانوردی و توسعه تجارت خارجی - حکمرانی ثروتمندان
  - (۴) حکومت اشراف - بی‌توجهی به حقوق زنان، بردگان و بیگانگان مقیم آتن - حکمرانی موروثی
- ۱۱۰- در کدام گزینه تقدم و تأخر وقوع رویدادهای تاریخی مربوط به روم، به‌درستی ذکر شده است؟ (از چپ به راست)

- (الف) به دلیل افزایش اختلاف میان فقیر و ثروتمند، بردگان به رهبری اسپارتاکوس قیام کردند.
- (ب) در نتیجه غلبه یکی از سرداران به نام اکتاوین، تغییراتی در نظام حکومتی جمهوری رم به وجود آمد.
- (ج) تعدادی از روستاها در کرانه رود تیبر بر شاه رم شوریدند و جمهوری رم را تأسیس کردند.
- (د) کنستانتین، بیزانیتوم (قسطنطنیه) را به پایتختی برگزید و به تدریج زمینه برای تقسیم روم به دو بخش شرقی و غربی فراهم آمد.

- (۱) «د» - «ب» - «الف» - «ج»
- (۲) «ج» - «الف» - «ب» - «د»
- (۳) «د» - «الف» - «ب» - «ج»
- (۴) «ج» - «ب» - «الف» - «د»

تاریخ (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۰۶ تا ۱۱۰ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵ پاسخ دهید.

فصل دوم: ظهور اسلام
(درس‌های ۴ تا ۶)
صفحه‌های ۳۰ تا ۶۵

۱۱۱- کدام خط زمان زیر نادرست است؟

- (۱) پیمان عقبهٔ دوم ← فرمان هجرت به یثرب ← دارالندوه ← خروج پیامبر از مکه ← رفتن تدریجی مسلمانان به یثرب
- (۲) ورود پیامبر به یثرب ← خریداری تکه زمینی برای ساخت مسجد ← مشارکت مهاجرین و انصار در ساخت مسجد ← انعقاد پیمان برادری
- (۳) دعوت ۶ نفر از مردم یثرب به اسلام ← بیعت ۱۲ مرد یثربی با پیامبر در منا ← گسترش و نفوذ اسلام در یثرب ← فرمان هجرت به یثرب
- (۴) حضور ۷۵ نفر از اهالی یثرب در حج ← حضور اعضای اوس و خزرج در پیمان عقبهٔ دوم ← ایجاد پایگاه امن و مطمئن برای مسلمانان ← فرمان هجرت به یثرب

۱۱۲- کدام گزینه توالی زمانی رویدادهای دورهٔ گسترش و تحول حکومت پیامبر (ص) را با توجه به عبارت‌های زیر به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) پیمان صلح حدیبیه میان مسلمانان و مشرکان بسته شد.
  - (ب) هیئت‌های نمایندگی قبیله‌های مختلف عرب به مدینه آمدند.
  - (ج) شهر مکه به صورت مسالمت‌آمیز فتح و کعبه از بت‌ها پاک‌سازی شد.
  - (د) رسول خدا (ص)، برای مقابله با تهدیدات رومیان دستور داد سپاه اسلام، به سوی سرحدات شام حرکت کند.
- (۱) «د» قبل از «ج» و بعد از «الف» رخ داده است.
  - (۲) «الف» قبل از «ب» و بعد از «د» رخ داده است.
  - (۳) «ج» قبل از «الف» و بعد از «ب» رخ داده است.
  - (۴) «ب» قبل از «د» و بعد از «ج» رخ داده است.

۱۱۳- در بررسی دوران خلفای نخستین، کدام مقایسه میان عمر بن خطاب (۱) و عثمان بن عفان (۲) به درستی تدوین شده است؟

- (۱) در دوران (۱) همانند دوران (۲) ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی کارگزاران حکومت مشهود بود.
- (۲) در دوران (۱) توزیع عطایا بر پایهٔ مساوات اسلامی بود؛ اما در دورهٔ (۲) این موضوع نادیده گرفته شد.
- (۳) در دوران (۱) برخلاف (۲)، اراضی وسیعی در فتوحات مسلمانان توسط افراد قدرتمند تصاحب گردید.
- (۴) در دوران (۱) بذل و بخشش از بیت‌المال به سران حکومت مرسوم نبود؛ اما در دورهٔ (۲) این موضوع ترویج شد.

۱۱۴- کدام موارد دربارهٔ خلافت و اقدامات در دورهٔ امویان درست هستند؟

- (الف) برخی از خلفای اموی، هم‌زمان برای دو پسر خود به‌عنوان ولیعهد بیعت می‌گرفتند.
- (ب) یزید و برخی از طرفداران او، برای آنکه مردم حکومت امویان را بپذیرند و در برابر آنان مقاومت نکنند، به ترویج تفکر جبرگرایی پرداختند.
- (ج) در زمان حکومت آنان، غیرمسلمانان موالی نامیده می‌شدند و موقعیت اجتماعی پایین‌تری نسبت به مسلمانان غیرعرب داشتند.
- (د) در زمان امویان، درگیری و جنگ‌های زیادی میان مسلمانان و امپراتوری روم شرقی اتفاق افتاد.

- (۱) «الف» و «ب»
- (۲) «ج» و «د»
- (۳) «الف» و «د»
- (۴) «ب» و «ج»

۱۱۵- به ترتیب، کدام گزینه جاهای خالی زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- ابومسلم با شکست دادن فرمانروایان اموی و فتح شهرهای مختلف خراسان و برخی نواحی دیگر، وارد کوفه شد و ... از خاندان عباسی را به خلافت نشانده.

- دورهٔ امامت ... یکی از سخت‌ترین دوران برای اهل بیت و شیعیان بود.

- پس از مرگ ... و تشدید اختلاف و نزاع در خاندان بنی‌امیه، فعالیت شبکهٔ تبلیغاتی عباسیان به طرز چشمگیری افزایش یافت.

- ... کتابی شامل ۵۴ مناجات و دعا از امام سجاد (ع) است و نزد شیعیان جایگاه مهمی دارد.

(۱) ابوالعباس سفاح - امام سجاد (ع) - عمر بن عبدالعزیز - رسالهٔ حقوق

(۲) منصور - امام باقر (ع) - هشام بن عبدالملک - صحیفهٔ سجّادیه

(۳) منصور - امام باقر (ع) - عمر بن عبدالعزیز - رسالهٔ حقوق

(۴) ابوالعباس سفاح - امام سجاد (ع) - هشام بن عبدالملک - صحیفهٔ سجّادیه

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس چهارم: مدیریت

حمل و نقل

(تا پایان ایمنی)

صفحه‌های ۵۹ تا ۶۵

۱۱۶- **تهیه** کدام گزینه هدف «مدیریت حمل و نقل» را به‌درستی بیان می‌کند؟

- (۱) رفع نیازهای مربوط به حمل و نقل
 (۲) دسترسی عادلانه همه مردم به حمل و نقل
 (۳) حفظ ایمنی مردم و سلامت محیط زیست
 (۴) بهینه‌کردن سامانه‌های حمل و نقل

۱۱۷- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) با تحلیل مسیرها و گر‌ها، می‌توان قابلیت دسترسی و کارایی یک شبکه را بررسی کرد.
 (۲) شبکه عبارت است از تعدادی مکان‌های جغرافیایی که به صورت یک سامانه (سیستم) به وسیله مسیرهایی به یکدیگر پیوند داده شده‌اند.
 (۳) میزان انحراف از مسیر مستقیم را می‌توان محاسبه کرد و درصد آن را به دست آورد؛ به این میزان، شاخص انحراف گفته می‌شود.
 (۴) در یک ماتریس فرضی، برای رفتن از یک مکان به مکان‌های دیگر، هرچه تعداد نقاطی که بر سر راه قرار می‌گیرند بیشتر باشد، قابلیت دسترسی آن مکان مطلوب‌تر است.

۱۱۸- کدام گزینه به عبارت‌های درستی درباره مدیریت حمل و نقل اشاره می‌کند؟

- (الف) نوع تقاضا باعث می‌شود که برخی کالاها برای حمل به مراقبت خاص یا کانتینرهای یخچال‌دار احتیاج داشته باشند.
 (ب) برخی کالاها باید به سرعت حمل شوند و این نشان می‌دهد که در مبحث حمل و نقل، باید به سرعت و زمان توجه کافی داشت.
 (ج) از آنجایی که حمل و نقل ریلی به سرمایه‌گذاری فراوانی نیاز دارد، بهتر است بر سایر شیوه‌های حمل و نقل سرمایه‌گذاری کرد.
 (د) اولویت حمل و نقل با مناطقی است که در آن جمعیت زیادی نیاز به جابه‌جایی در فعالیت‌های روزمره خود دارند.
- (۱) «الف» و «د» (۲) «ج» و «الف» (۳) «ب» و «د» (۴) «ج» و «ب»

۱۱۹- کدام‌یک از موارد زیر پیرامون «حفظ محیط زیست» درست است؟

- (الف) در برنامه‌ریزی و مدیریت حمل و نقل، باید تلاش شود که تأثیرات نامطلوب حمل و نقل به کمترین حد ممکن برسد.
 (ب) با توسعه وسایل حمل و نقل موتوری، مصرف سوخت‌های فسیلی کاهش چشمگیری یافته است.
 (ج) مشکلات زیست محیطی ناشی از حمل و نقل، از هفت جنبه قابل بررسی است.
 (د) انبوه موتورسیکلت‌ها و کانتینرها از انواع آلودگی منظر، از تأثیرات حمل و نقل بر محیط زندگی است.

- (۱) «الف» و «د» (۲) «ب» و «ج»
 (۳) «ب» و «د» (۴) «الف» و «ج»

۱۲۰- کدام گزینه در ارتباط با حفظ ایمنی در خصوص آن نوع از حمل و نقل که «حوادثی از قبیل مرگومیر و زخمی‌شدن» در آن بیشتر از سایر

روش‌های حمل و نقل است، صحیح می‌باشد؟

- (۱) آموزش به ساکنان مناطق مجاور خطوط لوله انتقال نفت و گاز برای امتناع از حفاری‌های غیرمجاز و دستکاری لوله‌ها
 (۲) آموزش به ساکنان مناطق نزدیک ریل‌ها برای امتناع از توقف بی‌دلیل روی ریل‌ها و پرتاب اشیاء روی آن
 (۳) استفاده از جلیقه نجات در هواپیماها و کنترل چمدان مسافران با لوازم مخصوص در فرودگاه‌ها
 (۴) آموزش اصول رانندگی صحیح در جاده‌ها و رعایت نکاتی نظیر پرهیز از سبقت و سرعت غیرمجاز

جغرافیای ایران

در این بخش، از میان سوالات جغرافیای ایران و جغرافیا (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوال‌های ۱۲۱ تا ۱۲۵ «یا» به سوال‌های ۱۲۶ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فصل دوم: جغرافیای

طبیعی ایران

(درس‌های ۳ و ۴)

صفحه‌های ۱۳ تا ۳۳

۱۲۱- کدام گزینه به‌درستی بیان‌کننده ویژگی‌های موقعیت ریاضی و نسبی ایران است؟

۱) موقعیت ریاضی ایران، محل دقیق آن با توجه به طول و عرض جغرافیایی است و موقعیت نسبی ایران، نشان‌دهنده نزدیکی یا دوری آن به کشورهای همسایه، دریاها و منابع اقتصادی است.

۲) موقعیت نسبی ایران تنها با توجه به آب و هوا و منابع طبیعی آن تعیین می‌شود و موقعیت ریاضی، شامل فاصله ایران از سایر کشورهاست.

۳) موقعیت ریاضی ایران وابسته به موقعیت نسبی کشورهای همسایه است و با تغییر آن‌ها، تغییر خواهد کرد؛ در حالی که موقعیت نسبی ثابت است.

۴) موقعیت نسبی ایران فقط به محل قرارگیری در نیمکره شمالی و طول جغرافیایی آن مربوط است و موقعیت ریاضی، شامل نسبت ایران به کشورهای همسایه و منابع اقتصادی است.

۱۲۲- عبارت‌های زیر، به ترتیب با کدام مورد مرتبط هستند؟

- دروازه خروجی نفت خلیج فارس است.

- به واسطه مجاورت با آب‌های آزاد اقیانوس هند و وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب، از نظر اقتصادی و نظامی اهمیت بسیاری برای ایران دارد.

- ایران کوتاه‌ترین مرز را با این کشور دارد.

- بزرگترین منبع انرژی جهان است و ذخایر باارزشی دارد.

۱) تنگه هرمز - دریای عمان - ارمنستان - خلیج فارس

۲) تنگه هرمز - دریای عمان - ترکیه - دریای خزر

۱۲۳- کدام گزینه فرآیند ایجاد گنبد نمکی جاشک در خورموج استان بوشهر را بیان می‌کند؟

۱) وزن مخصوص نمک نسبت به رسوبات اطراف خود بیشتر است، در نتیجه توده‌ای از نمک به شکل گنبد بالا می‌آید.

۲) فشار نمک نسبت به رسوبات اطراف خود کمتر است، بنابراین رسوبات موجود، نمک را به سمت بالا حرکت می‌دهند.

۳) وزن مخصوص نمک نسبت به رسوبات اطراف خود کمتر است، بنابراین توده‌ای تقریباً گنبدی شکل از نمک، بالا می‌آید.

۴) فشار نمک نسبت به رسوبات اطراف خود بیشتر است، بنابراین توده‌ای تقریباً گنبدی شکل، از جنس نمک، ایجاد می‌شود.

۱۲۴- باتوجه به موارد زیر، کدام گزینه درست است؟

الف) دشت کاکان

ب) ماهی‌دشت

ج) دشت لوت

د) دشت ارژن

۱) «د» مانند «الف» و برخلاف «ب»، در نتیجه گسل خوردگی و فرونشست پوسته زمین شکل گرفته است.

۲) «ب» مانند «د» و برخلاف «ج»، حاصل انحلال مواد آهکی است.

۳) «ج» مانند «ب» و برخلاف «د»، در حد فاصل تاقدیس‌ها شکل گرفته است.

۴) «الف» مانند «ج» و برخلاف «ب»، بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده است.

۱۲۵- چند مورد از عبارات زیر درباره جلگه‌ها و ویژگی‌های آن نادرست است؟

الف) جلگه میان‌دوآب در نزدیکی دریای عمان قرار دارد.

ب) بیشتر جلگه‌های ایران در قسمت غربی آن پراکنده هستند.

ج) وجود معادن گچ در جلگه‌ها از جمله ارزش‌های اقتصادی جلگه‌هاست.

د) بندرسازی یکی از عوامل انسانی تغییردهنده جلگه‌ها می‌باشد.

۱) دو

۲) سه

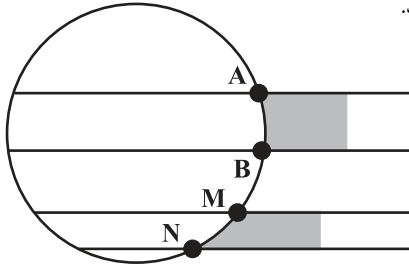
۳) چهار

۴) یک

جغرافیا (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۲۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۲۶ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.

فصل دوم: نواحی طبیعی
(درس‌های ۳ و ۴)
صفحه‌های ۱۹ تا ۵۲

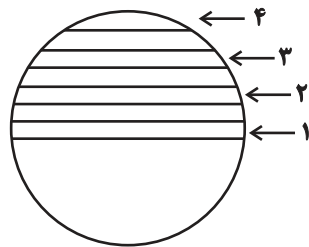
۱۲۶- درباره شکل زیر، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) در ناحیه $(A-B)$ ، اشعه خورشید به دلیل مایل بودن محور زمین، عمود و نزدیک به عمود می‌تابد.
- (۲) پرتوهای خورشید در منطقه $(N-M)$ به دلیل مایل تابیدن، مساحتی دو برابر ناحیه $(A-B)$ را دربرمی‌گیرد.
- (۳) مقدار انرژی خورشیدی که هر سانتی‌مترمربع از زمین در منطقه $(A-B)$ دریافت می‌کند، بیشتر از منطقه $(N-M)$ است.
- (۴) مقدار انرژی گرمایی دریافتی توسط هر واحد سطح در ناحیه $(A-B)$ تقریباً نصف منطقه استوایی است.

۱۲۷- با توجه به موارد مطرح‌شده، کدام گزینه عبارت درستی را بیان می‌کند؟

(الف) فرونشینی و عدم صعود هوا می‌تواند مانع از بارش شده و منجر به ایجاد بیابان گردد.

(ب) دوری از منابع رطوبتی یا شکل و جهت ناهمواری‌ها در برابر توده هوای مرطوب باعث ایجاد بیابان می‌شود.

- (۱) در ایجاد بیابان‌ها در ناحیه (۲)، عامل «ب» از عامل «الف» مؤثرتر است.
- (۲) در ایجاد بیابان‌ها در ناحیه (۳)، عامل «الف» از عامل «ب» مؤثرتر است.
- (۳) در ایجاد بیابان‌ها در ناحیه (۲)، عامل «الف» از عامل «ب» مؤثرتر است.
- (۴) در ایجاد بیابان‌ها در ناحیه (۱)، عامل «ب» از عامل «الف» مؤثرتر است.

۱۲۸- کدام یک از عبارتهای زیر نادرست است؟

(الف) به سنگ‌ها و رسوباتی که یخچال‌ها با خود حمل می‌کنند، کارست می‌گویند.

(ب) مرمین یا کلسیتی، از سنگ‌های گرانیتی مقاوم‌ترند و آب و هوای گرم و مرطوب سرعت و شدت هوازدگی را افزایش می‌دهد.

(ج) به طور کلی، فعالیت‌های مربوط به تکتونیک ورقه‌ای، از طریق ایجاد چین خوردگی‌ها، گسل‌ها یا بالا آمدن مواد مذاب و شکل‌گیری آتشفشان، کوه‌ها را به وجود می‌آورند.

(د) دو عامل مهم فرسایش در کوهستان‌ها آب‌های جاری و یخچال‌ها هستند.

- (۱) «الف» و «ب» (۲) «الف» و «ج» (۳) «د» و «ج» (۴) «ب» و «د»

۱۲۹- کدام گزینه با متن زیر مرتبط است؟

«این اشکال که حاصل فرسایش بادی - آبی هستند، در مناطق خشک آمریکا، چین، مصر و ایران مشاهده می‌شوند.»

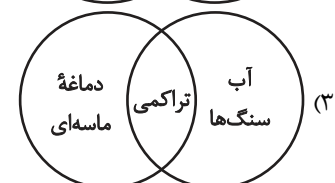
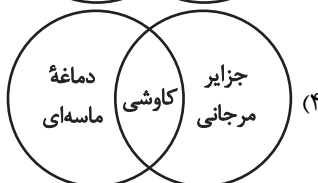
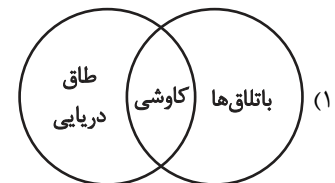
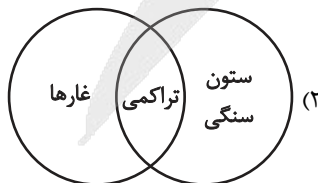
(۱) در رسوبات نرم به‌جامانده از دریاچه‌های قدیم پدید می‌آید و طی میلیون‌ها سال، باد شیارهای موازی ایجاد می‌کند.

(۲) در زمین‌های پوشیده از ماسه ریز، شن و سنگ‌های ریز و درشت، باد ماسه‌های ریز را با خود می‌برد و سنگ‌های درشت باقی می‌مانند.

(۳) در نواحی دارای ماسه‌های ریز، به ویژه فاقد پوشش گیاهی، باد ذرات را از محل خود جابه‌جا می‌کند و حفره‌ها یا چاله‌های وسیع پدید می‌آورد.

(۴) باد مواد نرم زیر یا لبه تخته‌سنگ‌ها را تخریب می‌کند و با خود می‌برد و بخش‌های سخت و مقاوم را باقی می‌گذارد.

۱۳۰- کدام شکل به درستی ترسیم شده است؟

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

درس هفتم: عقل در فلسفه
(قسمت اول)
صفحه‌های ۵۲ تا ۵۸

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۳۱- کدام مورد درست است؟

- (۱) عقل ابزاری است که به ما می‌گوید حقیقت، فارغ از زیبایی یا زشتی آن، چگونه است، ولی نمی‌تواند بگوید حقیقت چگونه باید باشد.
- (۲) استعداد عقلی انسان‌ها متفاوت است؛ به همین جهت بعضی از افراد نیاز به تربیت و تمرین دارند تا به درجات خوب و مناسبی از عقلانیت برسند.
- (۳) انسان نمی‌تواند آگاهانه ابتدا خودش عقل خود را تربیت کند سپس به درک عقلی مناسب از زندگی برسد، زیرا این امر مستلزم نوعی خطای اندیشه است.
- (۴) فلسفه تنها دانشی است که تمام استدلال‌هایش به عقل نیاز دارند، از این‌رو استفاده از عقل در این دانش بیشتر است و معمولاً فلسفه را با عقل همراه می‌دانند.

۱۳۲- **تهی** بر اساس دیدگاه فلاسفه الهی، تفاوت اساسی میان علم انسان عاقل و علم موجودات عالم عقل (مانند فرشتگان) در چیست؟

- (۱) علم انسان از طریق حس و تجربه به دست می‌آید، درحالی‌که علم فرشتگان ذاتی و فطری است.
- (۲) علم انسان بر پایه استدلال و مفهیم است، اما علم موجودات عالم عقل بر پایه شهود مستقیم حقایق است.
- (۳) علم انسان مادی و محدود است، اما علم فرشتگان نامحدود و بی‌پایان است.
- (۴) علم انسان وابسته به ابزار مادی است، درحالی‌که علم فرشتگان وابسته به زبان و سخن است.

۱۳۳- از نظر فیلسوفان، تفاوت اصلی بین عقل به‌عنوان دستگاه تفکر و استدلال با عقل به‌عنوان موجودی متعالی و مجرد چیست؟

- (۱) عقل به‌عنوان دستگاه تفکر فقط به امور مادی و محسوس می‌پردازد، درحالی‌که عقل متعالی تنها به امور مادی بی‌توجه است.
- (۲) عقل به‌عنوان دستگاه تفکر به‌صورت ذاتی و بدون نیاز به تمرین و تربیت قادر به درک حقایق است، ولی عقل متعالی تنها با استدلال و تمرین به مراحل بالاتر می‌رسد.
- (۳) عقل به‌عنوان دستگاه تفکر تنها در کودکان وجود دارد، اما عقل به معنای موجود متعالی مختص بزرگسالان است.
- (۴) عقل به‌عنوان دستگاه تفکر با تمرین و تربیت بهبود می‌یابد، اما عقل متعالی موجودی است که نیازی به استدلال و تمرین ندارد.

۱۳۴- **تهی** کدام عبارت درباره عقل به‌عنوان قوه استدلال انسان از منظر ارسطو صحیح است؟

- (۱) ریشه تقسیم علم در تقسیم عقل است.
- (۲) عقل عملی باعث عمل و انجام کار توسط انسان می‌شود.
- (۳) عبارت «ریشه رذائل در گرایش‌های انسانی است» مربوط به عقل عملی است.
- (۴) انسان یک عقل دارد که مربوط به فعالیت‌های اختیاری او است و یک عقل دارد که به موجودات و چگونگی آنها می‌پردازد.

۱۳۵- کدام یک از گزینه‌های زیر جاهای خالی را به‌درستی پر می‌کند؟

«از نظر هراکلیتوس ... ظهور آن وجود متعالی و برتر است و با توجه به این امر می‌توان گفت که نظر ... به نظر او دارای شباهت زیادی است.»

(۲) جهان - اوگوست کنت

(۱) لوگوس - پیامبران

(۴) جهان - پیامبران

(۳) لوگوس - اوگوست کنت

۱۳۶- کدام عامل نزد حکمای مسیحی قرون یازدهم تا سیزدهم میلادی، به حاکمیت عقل در برابر دین منجر گردید؟

- (۱) کشف توانایی عقل برای اثبات و تبیین مسائل دینی
 (۲) انشعاب فیلسوفان اروپایی به دو دسته عقل‌گرا و تجربه‌گرا
 (۳) روی آوردن فیلسوفان به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی
 (۴) ناسازگاری میان تبیین عقلانی مسائل دینی با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک
- ۱۳۷- از بین قضایای ذکرشده، چند عبارت صحیح هستند؟

- (الف) دلیل ارسطو بر تقسیم دانش به نظری و عملی، ذاتی بودن عقل برای انسان است.
 (ب) کاربرد لوگوس به معنای کلمه و سخن توسط هراکلیتوس، ناظر به کاربرد عقل به عنوان دستگاه تفکر است.
 (ج) کلمه «عقل» اشتراک لفظ دارد و هیچ تقدم و تأخری در درک مفهوم عقل در معانی متفاوتش در اذهان مردم وجود ندارد.
 (د) عامل تقسیم فلاسفه اروپا به عقل‌گرا و تجربه‌گرا، اختلاف میان فلاسفه بر سر محدوده کارآمدی عقل بود.

(۱) دو (۲) یک (۳) چهار (۴) سه

۱۳۸- ابزار و طریق اصلی رسیدن انسان به مرتبه عالم عقل در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- (۱) داشتن استعداد ذاتی در رسیدن به چنین مرتبه‌ای از وجود
 (۲) سیر و سلوک نفسانی و تهذیب نفس
 (۳) تجرد کامل از ماده و جسم
 (۴) درک حقایق به صورت مستقیم و شهودی

۱۳۹- کدام بیت منطبق با دیدگاه دوره اول حاکمیت کلیسا درباره عقل است؟

- (۱) خرد چشم جان است چون بنگری / تو بی چشم شادان جهان نسپری
 (۲) تو کز سرای طبیعت نمی‌روی بیرون / کجا به کوی طریقت گذر توانی کرد
 (۳) اسرار ازل را نه تو دانی و نه من / وین حرف معما نه تو خوانی و نه من
 (۴) عقل اگر داند که دل در بند زلفت چون خوش است / عاقلان دیوانه گردند از پی زنجیر ما

۱۴۰- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) اوگوست کنت و دکارت به عالم عقل به عنوان یک عالم برتر و متعالی اعتقادی نداشتند.
 (۲) دیوید هیوم معتقد نبود که از میان روش‌های معتبر، بهترین روش برای کسب دانش روش تجربی است.
 (۳) دکارت به اثبات وجود خدا و غیرمادی بودن انسان و اختیار او از طریق عقل معتقد بود.
 (۴) دکارت مانند هیوم و اوگوست کنت عقل را صرفاً دستگاه تفکر و استدلال به حساب می‌آورد.

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

قضیه حمله

احکام قضایا

(درس‌های ۶ و ۷)

صفحه‌های ۵۳ تا ۷۱

۱۴۱- کدام گزینه قضیه شخصی است؟

(۱) درختان ایران زیبا هستند.

(۲) درختان جمع درخت است.

(۳) درختان این محل میوه ندارند.

(۴) درختان را چرا می‌برند؟

۱۴۲- درباره عبارت زیر چه می‌توان گفت؟

«سگ‌ها در آسمان پرواز می‌کنند.»

(۱) یک قضیه است و لزوماً صادق است.

(۲) یک قضیه نیست؛ زیرا از چیزی خبر نمی‌دهد.

(۳) یک قضیه است، اما منطبق با واقعیت نیست.

(۴) یک قضیه نیست؛ زیرا جمله‌ای بامعنی نیست.

۱۴۳- بر اساس دو قضیه «الف» همه دانش‌آموزان مدرسه ما دارای کتاب درسی هستند. (ب) برخی دانش‌آموزان مدرسه ما دارای کتاب درسی نیستند.»

کدام یک از جملات زیر صحیح است؟

(۱) دو قضیه دارای رابطه تناقض و قابل رفع هم‌زمان هستند.

(۲) قضیه «الف و ب» دارای رابطه تداخل هستند و اگر قضیه «ب» کاذب باشد، قضیه «الف» نیز کاذب است.

(۳) وجود یک دانش‌آموز بدون کتاب درسی، مثال نقض قضیه «الف» است و اگر گوینده همچنان بر صدق «الف» اصرار کند دچار مغالطه استثنای

قابل چشم‌پوشی شده است.

(۴) اجتماع هم‌زمان قضیه‌های «الف و ب» محال است، اما می‌توانند هم‌زمان کاذب باشند.

۱۴۴- در کدام گزینه اجتماع و ارتفاع هم‌زمان دو قضیه جایز است؟

(۱) هر یک از دانشجویان اینجا دیپلمه هستند. - بعضی دانشجویان دیپلمه نیستند.

(۲) هر حیوان ناطقی انسان است. - بعضی حیوانات ناطق انسان نیستند.

(۳) هر مربعی لوزی است. - بعضی دارای چهارضلع‌ها لوزی‌اند.

(۴) هیچ انسانی حیوان ناطق نیست. - بعضی انسان‌ها حیوان ناطق نیستند.

۱۴۵- چرایی نداشتن عکس لازم‌الصدق قضیه‌ای مانند «برخی انسان‌ها نویسنده نیستند» در کدام گزینه به‌درستی ذکر شده است؟

(۱) منطقدانان نمی‌توانند از چنین قضایایی عکس صادق بسازند.

(۲) عکس مستوی قضایایی مانند «برخی انسان‌ها نویسنده نیستند» مدام کاذب حاصل می‌شود.

(۳) اصلی کلی برای ساخت عکس مستوی قضایایی مانند «برخی انسان‌ها نویسنده نیستند» برای منطقدانان حاصل نشده است.

(۴) قانون کلی برای ساختن عکس مستوی صادق از این قضایا بسیار پیچیده است.

فلسفه یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

نگاهی به تاریخچه معرفت

(درس ۸)

صفحه‌های ۵۸ تا ۶۸

۱۴۶- کدام یک از گزینه‌های زیر به‌درستی مرز آغاز دوره جدید فلسفه در اروپا و ویژگی اصلی آن در مقایسه با دوره‌های پیشین را نشان می‌دهد؟

- (۱) آغاز دوره جدید با رنسانس و ظهور فیلسوفانی چون دکارت و بیکن است که اروپا به تدریج از حاکمیت کلیسا خارج می‌شود.
- (۲) آغاز دوره جدید با افول فلسفه یونانی و گسترش فلسفه اسلامی هم‌زمان است و محور آن وحی و شهود عرفانی است.
- (۳) دوره جدید از قرون وسطی آغاز شد و تمرکز آن بر حفظ تعالیم کلیسا و نقد عقل بشری بود.
- (۴) رنسانس پایان دوره فلسفی اسلامی و بازگشت کامل به آموزه‌های افلاطون و ارسطو بود.

۱۴۷- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) نزد هراکلیتوس، اعتبار حس بر اساس «تناسب هستی‌شناسانه حس با جهان در حال صیوروت» تبیین می‌شود، نه بر پایه توان ذاتی یا استقلال معرفتی حس.
- (۲) در اندیشه هراکلیتوس و پارمنیدس ساختار معرفت تابعی از ساختار هستی است؛ از این رو معرفت‌شناسی آنان بدون توجه به جهان‌شناسی آن‌ها قابل فهم نیست.
- (۳) نزد پارمنیدس، حرکت در مرتبه محسوس امری ممکن نیست و تنها عقل است که می‌تواند «وحدت و ثبات وجود» را آشکار کند؛ بنابراین حس نه ابزار، بلکه مانع شناخت واقعی است.
- (۴) طبق تفسیر منطقی اندیشه پارمنیدس، اگر جهان فرضاً در حرکت دائم باشد، پس معرفت ثابت الزاماً ممتنع است؛ زیرا معیار معرفت نزد او «وجود ثابت» است، نه «حالت جهان».

۱۴۸- کدام عبارت مستلزم نوعی باورمندی به دیدگاه پروتاگوراس درباره حقیقت است؟

- (۱) حقیقت فقط تابع مفاهیمی است که حواس در اختیار انسان می‌گذارند.
- (۲) گزارش حواس هر کس از واقعیت فقط برای او قطعی محسوب می‌شود.
- (۳) حواس انسان فقط او را از زاویه دید شخصی با واقعیت‌ها آشنا می‌کنند.
- (۴) فقط ادراکات حسی برای شخص درک‌کننده حقایق کتمان‌ناپذیرند.

۱۴۹- کدام مورد عبارت زیر را به نحو مناسب تکمیل می‌کند؟

«افلاطون برای شناخت جهان برتر از ابزاری استفاده کرده است که، ... پارمنیدس، معتقد است آن ابزار ... است.»

(۱) همانند - یکی از راه‌های معتبر شناخت جهان	(۲) همانند - تنها راه معتبر شناخت جهان
(۳) برخلاف - یکی از راه‌های معتبر شناخت جهان	(۴) برخلاف - تنها راه معتبر شناخت جهان

۱۵۰- در مورد نظر فلاسفه مسلمان در باب ابزار معرفت کدام یک از گزینه‌های زیر درست نیست؟

- (۱) با عقل می‌توان به امور ماورای طبیعت پی برد.
- (۲) حس معتبر می‌باشد و استدلال کار عقل است.
- (۳) حس و شهود هم می‌توانند ابزار معرفتی باشند، اما هیچ‌کدام به تنهایی معرفت فلسفی ایجاد نمی‌کنند.
- (۴) حس و عقل و شهود وحیانی همگی می‌توانند خطاپذیر باشند.

۱۵۱- کدام مورد درباره توجه به شهود و معرفت شهودی در فلسفه اسلامی به درستی بیان شده است؟

- (۱) شیخ اشراق در فلسفه خود به الهامات شهودی توجه کرد و در نهایت فلسفه خود را بر پایه استدلال بنا نهاد.
- (۲) ملاصدرا شیرازی توانست در فلسفه اش به نحو مطلوبی از معرفت شهودی در کنار معرفت عقلی بهره ببرد.
- (۳) برخی فیلسوفان اسلامی از جمله ابن سینا و سهروردی به طور دقیق ارتباط معرفت شهودی با فلسفه را تبیین می کنند.
- (۴) توجه شیخ اشراق به الهامات شهودی، تکامل راه ملاصدرا است که بر شهود و استدلال استوار بود.

۱۵۲- کدام مثال با سبک صدرایی در استفاده از ابزارهای معرفت ناسازگار است؟

- (۱) محمد در بحث تغییرات بنیادین طبیعت ابتدا دگرگونی های تدریجی را ثبت می کند و همزمان چارچوب نظری استدلالی پیوسته ای را می سازد و آیات مرتبط را در مقام مؤید می آورد.
- (۲) امیر در بحث تبیین حرکت در جهان یک آیه را محور می سازد و سپس استدلال عقلی را بر آن اقامه می کند و در نهایت به حس و تجربه به عنوان مشاهده مستقیم حرکت استناد می کند.
- (۳) مهسا در بحث عدالت ابتدا شواهد اجتماعی را سامان می دهد و سپس بنای نظری را دقیق می چیند و در نهایت به آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ» استناد می کند.
- (۴) سارا در بحث ضرورت هدایت آثار عینی وحی را بررسی می کند و ساختار منطقی آن را می سنجد و در نهایت به آیاتی که به ضرورت هدایت اشاره دارند به عنوان گواه رجوع می کند.

۱۵۳- در دوره جدید اروپا، کدام یک از مسائل معرفت شناسی باعث اختلاف و نزاع میان فلاسفه گردید؟

- (۱) امکان شناخت
- (۲) قلمرو شناخت
- (۳) استفاده از ابزارهای شناخت
- (۴) ارزش و اعتبار ابزارهای شناخت

۱۵۴- کدام عبارت درباره جریان پوزیتیویسم نادرست است؟

- (۱) از دسته جریان های تجربه گرایی به شمار می روند.
- (۲) معتقد بودند مفاهیمی که از طریق تجربه نمی توانند مورد بررسی و ارزیابی قرار بگیرند، بی معنا هستند.
- (۳) آن ها مفاهیمی مانند خدا، اختیار، نفس و ... را که قابل بررسی تجربی نبودند، انکار کردند.
- (۴) این اصطلاح را نخستین بار اوگوست کنت به کار برد.

۱۵۵- کدام گزینه دیدگاه فیلسوف اشاره شده را به درستی بیان می کند؟

- (۱) میان داده های استدلالی و قطعی عقلی با معارف و حیانی تضادی نیست و هر دو مؤید یکدیگرند. (ملاصدرا)
- (۲) امری که قابل بررسی تجربی نباشد، بی معناست. (کانت)
- (۳) معرفت، حاصل همکاری حس و عقل است. (کنت)
- (۴) علوم تجربی در گذشته در خرافات و تعصب های بیجا محصور ماند و پیشرفت نکرد. (جان لاک)

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

اقتصاد رشد و پیشرفت

(درس‌های ۸ و ۹)

صفحه‌های ۸۱ تا ۱۰۴

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۵۶- کدام مورد درباره شاخص قیمت مصرف‌کننده cpi درست است؟

(۱) معادل مفهوم نرخ تورم است.

(۲) تغییر در سطح عمومی قیمت‌ها را نشان می‌دهد.

(۳) رشد دو برابری تغییر cpi، تورم سه درصدی را بیان می‌کند.

(۴) درصد تغییر cpi در یک دوره زمانی مشخص، به معنی نرخ تورم است.

۱۵۷- کدام یک از عبارات‌های زیر به وظیفه پول به عنوان «وسیله پرداخت‌های آینده» اشاره دارد؟

(الف) نقش اصلی پول، آسان‌سازی مبادله است.

(ب) واحد ارزش در اتحادیه اروپا یورو است.

(ج) با حفظ ارزش پول می‌توان از این وظیفه استفاده کرد.

(د) با یک ورق کاغذ، ۱۰ هزار تومان خدمات دریافت می‌کنیم.

(ه) امکان خرید اقساطی را فراهم می‌کند.

(۱) «د» - «ه» (۲) «الف» - «ب» - «ج» (۳) «ج» - «ه» (۴) «الف» - «د» - «ب»

۱۵۸- اگر یک جامعه ۵۰۰ هزار نفری، ۳۰۰ هزار نفر جمعیت بالای ۱۵ سال داشته باشد و تعداد افراد شاغل و بیکار نیز به ترتیب ۱۵۰ هزار و ۱۰۰ هزار

نفر باشد، پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

(الف) نرخ اشتغال در این جامعه چند درصد است؟

(ب) جمعیت غیرفعال چند هزار نفر است؟

(۱) ۵۰-۴۰ (۲) ۲۵۰-۶۰ (۳) ۲۵۰-۴۰ (۴) ۵۰-۶۰

۱۵۹- چند مورد از موارد زیر در ارتباط با «تورم» درست است؟

(الف) فزونی عرضه بر تقاضا در اقتصاد به صورت افزایش قیمت‌ها بروز می‌کند.

(ب) در کشور ما افزایش درآمدهای نفتی، تورم‌زاست.

(ج) زمانی که اقتصاد کشور گرفتار تورم می‌شود، بانک مرکزی سیاست پولی انبساطی را به کار می‌گیرد.

(د) در زمان تورم، بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت به طور مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم بکاهد.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

محل انجام محاسبات

۱۶۰- موارد کدام گزینه، همگی «بیکار» محسوب می‌شوند؟

(الف) کارگر ساختمانی که در فصل زمستان شغل خود را از دست می‌دهد.

(ب) روانشناسی که به دنبال شغل تمام‌وقت است اما به صورت پاره‌وقت به عنوان منشی کلینیک مشغول به کار است.

(ج) حسابداری که شغل قبلی خود را رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هست.

(د) کارگری که در دوره رکود اقتصادی با تعدیل نیروی کارخانه روبه‌رو می‌شود.

(ه) دانشجوی فارغ‌التحصیلی که از جست‌وجوی شغل دلسرد شده است.

(۱) «الف» - «ب» - «ج» (۲) «الف» - «ج» - «د» (۳) «ب» - «د» - «ه» (۴) «د» - «ج» - «ه»

۱۶۱- در صورتی که در یک جامعه فرضی مقدار سپرده دیداری ۹,۰۰۰، حجم پول ۳۰,۰۰۰، مقدار شبه پول ۳۷,۰۰۰ و حساب پس‌انداز کوتاه‌مدت

۱۱,۰۰۰ واحد پولی باشد، پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب از راست به چپ، کدام است؟

(الف) مجموع ارزش «چک پول، اسکناس و مسکوکات» چند واحد پولی است؟

(ب) حساب‌های پس‌انداز بلندمدت چند واحد پولی است؟

(ج) مبلغ نقدینگی چند واحد پولی است؟

(۱) الف (۲۱,۰۰۰ ب) ۲۶,۰۰۰ ج) ۶۷,۰۰۰ (۲) الف (۱۲,۰۰۰ ب) ۲۶,۰۰۰ ج) ۶۷,۰۰۰

(۳) الف (۲۱,۰۰۰ ب) ۶۲,۰۰۰ ج) ۶۷,۰۰۰ (۴) الف (۱۲,۰۰۰ ب) ۶۲,۰۰۰ ج) ۷۶,۰۰۰

۱۶۲- در جدول زیر سطح عمومی قیمت‌ها مربوط به سه کشور مختلف در یک سال معین ارائه شده است. در صورتی که نرخ تورم در این سه کشور یکسان

باشد، سطح عمومی قیمت‌ها در کشور B در انتهای سال و سطح عمومی قیمت‌ها در کشور C در ابتدای سال به ترتیب، چند ریال است؟

کشور	قیمت	سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال (به ریال)	سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال (به ریال)
A	۳,۰۳۲,۵۰۰ - ۲,۳۲۴,۰۰۰	۶۱۴,۴۰۰	۷۶۸,۰۰۰
B	۳,۷۰۰,۰۰۰ - ۴,۳۵۴,۰۰۰	۲,۹۶۰,۰۰۰	?
C	۳,۷۰۰,۰۰۰ - ۲,۳۲۴,۰۰۰	?	۲,۹۰۵,۰۰۰

۱۶۳- کدام مورد در ارتباط با پشتوانه پول هر کشوری، درست است؟

(۱) پشتوانه پول هر کشور فقط براساس ارزش اسمی پول مورد استفاده در مبادله می‌باشد.

(۲) هر چقدر قدرت خرید پول بیشتر شود، پشتوانه پول نیز افزایش می‌یابد.

(۳) پشتوانه پول در هر کشوری به حجم پول در گردش بستگی دارد.

(۴) قدرت اقتصادی، پشتوانه پول هر کشوری محسوب می‌شود.

محل انجام محاسبات

۱۶۴- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح سؤال‌های زیر است؟

الف) مردم برای حفاظت از پیشرفت‌های اقتصادی خود در مقابل ویروس فقر و همچنین محافظت از یکدیگر در برابر فقر و نابرابری، چگونه می‌توانند عمل کنند؟

ب) کدام یک از موارد زیر، در ارتباط با فقر نادرست است؟

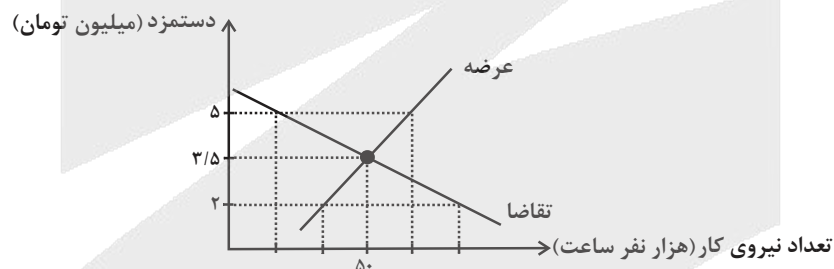
۱) الف) ایجاد نهادهای توانمندسازی، خیریه، کمک‌های مردمی، تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه و فعالیت‌های جهادی ب) مطابق با معیار بانک جهانی، افرادی که زیر ۹/۱ دلار در روز درآمد دارند، زیر خط فقر نسبی‌اند و از تأمین احتیاجات زندگی خود عاجزند.

۲) الف) ایجاد ثبات در بازار کار، پرداخت مالیات بیشتر و استخدام بیشتر نیروی کار ب) روش کلی در تعیین میزان فقر، مقایسه نیازمندی‌های افراد و یا خانوار با توانمندی‌های آنان برای دستیابی به آن نیازها است.

۳) الف) انجام فعالیت‌های جهادی، ایجاد فضای مناسب کسب و کار، ارزان فروختن خدمات و محصولات خود و پرداخت مالیات بیشتر ب) در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار از طریق روش برابری قدرت خرید محاسبه می‌شود.

۴) الف) مبارزه با فساد، فقر و بیکاری از طریق حمایت از شرکت‌های تولیدی و برقراری عدالت ب) با توجه به مفهوم فقر نسبی، می‌توان گفت که محاسبه تعداد افراد فقیر بسیار پیچیده و سخت و شاید ناممکن است.

۱۶۵- کدام گزینه، در خصوص منحنی‌های عرضه و تقاضای نیروی کار زیر، نادرست است؟

۱) در سطح دستمزد ۳/۵ میلیون تومان، بازار به تعادل می‌رسد. یعنی دستمزد درخواستی نیروی کار برای اشتغال با دستمزد پرداختی از سوی کارفرما برابر است.

۲) در حالت مازاد عرضه (سطح دستمزد ۵ میلیون تومان) چون گروهی از افراد بیکار هستند، حاضرند با سطح دستمزد پایین‌تری کار را انجام دهند در نتیجه دستمزد تا سطح رسیدن به دستمزد تعادلی پایین می‌آید.

۳) در سطح دستمزد ۲ میلیون تومان بازار با مازاد تقاضا روبه‌رو است. در این سطح از دستمزد به دلیل پایین بودن آن، مؤسسات و بنگاه‌ها تمایل زیادی به استخدام نیروی کار دارند ولی نیروی کار حاضر به استخدام با این سطح از دستمزد نیست.

۴) نمودار عرضه صعودی است و عرضه‌کننده نیروی کار صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند.

محل انجام محاسبات

آزمون

کارنامه رتبه‌های بهرتر

رتبه‌های ا تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

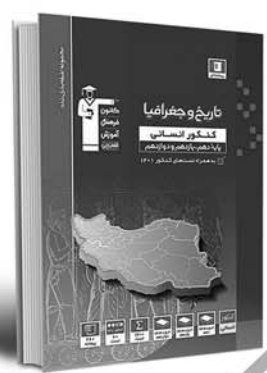

کتاب‌های آیة انسانی را

پیمانگانای تمبرین کنید

فصل
در
عرب
مجموعه
پایه

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

WWW.ArefOnline.ir

صبح جمعه
۱۴۰۴/۱۱/۱۰

دفتره شماره (۳)

اختیاری (پیشروی سریع تر)

آزمون ۱۰ بهمن ماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۱۰:۴۰ تا ۱۱:۱۵ صبح

۳۵ سؤال در ۳۵ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اختیاری (پیشروی سریع تر)	ریاضی و آمار (۳)	۵	۱۶۶	۱۷۰	۵
۲		علوم و فنون ادبی (۳)	۵	۱۷۱	۱۷۵	۵
۳		جامعه شناسی (۳)	۵	۱۷۶	۱۸۰	۵
۴		عربی، زبان قرآن (۳)	۵	۱۸۱	۱۸۵	۵
۵		تاریخ (۳)	۵	۱۸۶	۱۹۰	۵
۶		جغرافیا (۳)	۵	۱۹۱	۱۹۵	۵
۷		فلسفه دوازدهم	۵	۱۹۶	۲۰۰	۵

دنباله‌های حسابی

صفحه‌های ۶۹ تا ۷۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۱۶۶- مجموع بیست جمله اول دنباله حسابی با $a_1 = 4$ و $d = 3$ کدام است؟

- (۱) ۶۵۰ (۲) ۶۴۰ (۳) ۶۷۰ (۴) ۶۱۰

۱۶۷- چنانچه حاصل عبارت $13 + \dots + 81 + 85 + 89$ به فرم $51a$ باشد، a کدام است؟

- (۱) ۱۵ (۲) ۲۵ (۳) ۳۰ (۴) ۲۰

۱۶۸- در یک دنباله حسابی جمله چهارم برابر ۲۸ و جمله بیستم برابر ۳۶- است. مجموع جملات مثبت این دنباله کدام است؟

- (۱) ۳۲۰ (۲) ۴۶۰ (۳) ۵۸۰ (۴) ۲۲۰

۱۶۹- اگر رابطه بازگشتی دنباله حسابی به صورت $a_1 = -2$ و $a_{n+1} = 5 + a_n$ باشد، مجموع ده جمله اول این دنباله کدام است؟

- (۱) ۲۰۵ (۲) ۴۱۰ (۳) ۲۴۵ (۴) ۴۹۰

۱۷۰- یک شرکت پیمانکاری برای تجهیز یک سالن کنسرت می‌خواهد ردیف‌های صندلی بچیند. در ردیف اول ۱۴ صندلی، در ردیف دوم ۱۸ صندلی و در

ردیف سوم ۲۲ صندلی مشخص کرده است. اگر همین نظم ادامه داشته باشد، با تهیه ۱۰۴۰ صندلی، چند ردیف از این سالن را می‌توان به صندلی

مجهز کرد؟

- (۱) ۱۸ (۲) ۱۹ (۳) ۲۰ (۴) ۲۱

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۳) - پیش روی سریع تر

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اختیارات شاعری (۲): وزنی

صفحه های ۸۳ تا ۸۷

۱۷۱- کدام بیت فاقد اختیار «آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن» است؟

- (۱) سر و بالای تو من جست در آب همچو سلمان که بلاجو آمد
(۲) تو به دست کرم خویش جدا کن از من طبع و نفسی که مرا از تو جدا می خواهند
(۳) عشق جز دولت و عنایت نیست جز گشاد دل و هدایت نیست
(۴) دشمن جانم منم افغان من هم از خود است کز خودی خود من بخواهم همچو هیزم سوختن

۱۷۲- هجای پایانی همه مصراع ها دچار اختیار شاعری شده است؛ به جز:

- (۱) سجده ها وقف آستانه اوست (۲) گر به معنی آشنایی منگر اندر آینه
(۳) جانا همان و دل همان درد من شیدا همان (۴) که من بسوختم از هجر تو چون آتش دود

۱۷۳- در کدام بیت، اختیار وزنی «ابدال» صورت گرفته است؟

- (۱) ببرد او دل عاشقان آفاق پیچید بر آن دو زلف چون شست
(۲) اندر عجبم که چشم آن ماه ناخورده شراب چون شود مست
(۳) زان چشم پر از خمار سرمست پر خون دارم دو دیده پیوست
(۴) تا عزم جفا درست کرد او دست همه عاشقانش بشکست

۱۷۴- **نهایی** کدام اختیار شاعری در بیت زیر وجود ندارد؟

«گر ز دریا دو سه قطره بپراکند چه باک باز چون جمع شود رو سوی دریا دارد»

- (۱) ابدال (۲) قلب
(۳) کاربرد فاعلاتن به جای فاعلاتن (۴) تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند و بلند به کوتاه

۱۷۵- در مصراع اول کدام بیت سه اختیار شاعری وزنی روی داده است؟

- (۱) گردون به درد و رنج مرا کشته بود اگر پیوند عمر من نشدی نظم جان فزای
(۲) چند کوشی که به فرمان تو باشد ایام نه تو باشی و نه ایام چه خواهد بودن
(۳) گفتمی که آتشم بنشانی ولی چه سود برخاستی که بر سر آتش نشانی ام
(۴) تو درخت خوب منظر همه میوه ای ولیکن چه کنم به دست کوتاه که نمی رسد به سیب

جامعه‌شناسی (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس ششم: قدرت اجتماعی
درس هفتم: نابرابری اجتماعی
صفحه‌های ۶۴ تا ۷۶

۱۷۶- به ترتیب هر عبارت نشانگر کدام مفهوم است؟

- دست شستن از داوری علمی درباره سیاست و قدرت از دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی

- به علت تمرکز بر ذهنیت‌ها صرفاً به توصیف ارزش‌های سیاسی مختلف بسنده می‌کند.

- شهر را زیستگاهی که دارای قلعه و برج و بارو، بازار، دادگاه مستقل و ... است تعریف می‌کند و اگر پژوهشگری از منظر او به مطالعه جوامع غیراروپایی بپردازد نتیجه خواهد گرفت که شهر فقط در اروپا وجود داشته است.

- به دلیل تعدد و تنوع فرهنگ‌ها و جوامع معاصر و قدیمی، درگیر مطالعات پایان‌ناپذیر و تمام‌نشده می‌شود.

(۱) مرگ سیاست - تفسیری - آگوست کنت - علوم اجتماعی

(۲) بن‌بست زندگی - انتقادی - ویلهلم دیلتای - علوم اجتماعی

(۳) بن‌بست زندگی - تفسیری - ماکس وبر - علوم تجربی

(۴) مرگ سیاست - تفسیری - ماکس وبر - علوم اجتماعی

۱۷۷- کدام یک از عبارات‌های زیر درست است؟

الف) در نظام جمهوری اسلامی، ارزش‌های سیاسی و قوانین و مقررات اجتماعی با عقل و وحی شناخته و معین می‌شوند و مردم صرفاً مسئولیت اجرای آنها را بر عهده دارند.

ب) در نظام لیبرال دموکراسی آزادی مهم‌ترین ارزش اجتماعی است و ثبات، رفاه و سلطه بر طبیعت از دیگر ارزش‌های مهم آن به‌شمار می‌روند.

ج) در ترکیب جمهوری اسلامی، اسلامی نشانگر این است که فعالیت نظام سیاسی و مردم براساس عقاید و ارزش‌های اسلامی سازمان می‌یابد.

د) نظام لیبرال دموکراسی با رویکرد سکولار و دنیوی به جهان هستی، با خواست و اراده همه مردم شکل می‌گیرد و هیچ حقیقت و فضیلتی را به رسمیت نمی‌شناسد.

ه) در نظام لیبرال دموکراسی برخلاف نظام جمهوری اسلامی، فقط می‌توان از مقبولیت قدرت حرف زد و نمی‌توان از مشروعیت حقیقی سخن گفت.

(۱) «ه»، «ب» و «ج» (۲) «الف»، «د» و «ب» (۳) «ج»، «ه» و «د» (۴) «ب»، «الف» و «ه»

۱۷۸- به ترتیب مصادیق «الف، ب، ج» کدام است؟

نوع تفاوت	مثال
رتبه‌ای	«ب»
«ج»	ضرب هوشی افراد
«الف»	تحصیلات

(۱) نابرابری اجتماعی - تفاوت در قد - نابرابری طبیعی

(۲) نابرابری اجتماعی - تفاوت در ثروت - نابرابری اجتماعی

(۳) نابرابری رتبه‌ای - تفاوت در محل تولد - نابرابری اجتماعی

(۴) نابرابری اسمی - تفاوت در پایگاه اجتماعی - نابرابری طبیعی

۱۷۹- چند مورد از موارد زیر در مورد رویکرد ناظر بر مدل روبه‌رو درست است؟

- تأکید آنان بر معایب قشربندی نشان می‌دهد که آنان خواهان از میان برداشتن قشربندی هستند.

- نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند بنابراین عادلانه‌اند.

- معتقدند نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد.

- جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند.

- نه با رهاسازی مطلق موافق است نه با کنترل مطلق.

(۱) یکی

(۲) دو تا

(۳) سه تا

(۴) چهار تا

۱۸۰- هر کدام از موارد زیر به ترتیب با کدام موضوع ارتباط دارند؟

- چتر حمایت بیمه‌های اجتماعی

- این مفهوم در جامعه‌شناسی از زمین‌شناسی گرفته شده است.

- در این جوامع مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود نداشت.

(۱) رویکرد عدالت اجتماعی - قشربندی - جوامع سوسیالیستی

(۲) رویکرد کمونیستی - دگرگونی - جوامع لیبرال

(۳) رویکرد عدالت اجتماعی - قشربندی - جوامع لیبرال

(۴) رویکرد لیبرالی - قشربندی - جوامع کمونیستی

حوزه رقابت

عربی زبان قرآن (۳) - پیش روی سریع تر

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقهثلاث قصص قَصْبِرَةٍ
(قواعد و تمرین های درس ۳)
صفحه های ۴۳ تا ۵۲

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة (۱۸۱ و ۱۸۲)

۱۸۱- «أَمَرَ أَنْوَشِرَوَانُ أَنْ يُعْطَى الْفَلَّاحُ أَلْفَ دِينَارٍ لِأَنَّ الْفَلَّاحَ كَانَ يَغْرِسُ أَشْجَارًا كَثِيرَةً لِلْآخِرِينَ.»:

- ۱) انوشیروان دستور داد تا هزاران دینار به کشاورز بدهند؛ چرا که کشاورز درختان زیادی را برای دیگران می کاشت.
- ۲) انوشیروان دستور می دهد که هزاران دینار به کشاورز داده شود؛ زیرا کشاورز درختان فراوانی را برای دیگران کاشته بود.
- ۳) انوشیروان دستور داد که هزار دینار به کشاورز داده شود؛ زیرا کشاورز درختان بسیاری را برای آیندگان می کاشت.
- ۴) انوشیروان دستور داد تا هزار دینار به کشاورز بدهند؛ زیرا کشاورز درختان فراوانی را برای آیندگان کاشته بود.

۱۸۲- عین الصحیح:

- ۱) ليس علم البشر إلا وسيلة للحصول على السعادة الحقيقية!؛ همانا علم انسان وسیله ای برای دستیابی به خوشبختی واقعی محسوب می شود!
- ۲) من العجیب أن يتعلم المرء علماً لا ينفعه في المستقبل!؛ عجیب است که انسان دانشی بیاموزد و در آینده از آن سود نبرد!
- ۳) إنما التفاخر بالنسب علامة من علائم المتكبرين!؛ فقط افتخار ورزیدن به اصل و نسب است که علامتی از علامت های افراد متکبر می باشد!
- ۴) كنت أتكلم في الصف مع تلاميذ يحبون تعلم اللغات الأجنبية!؛ در کلاس با دانش آموزانی صحبت می کردم که فراگیری زبان های خارجی را دوست می داشتند!

۱۸۳- عین الجملة التي يدكر فيها المستثنى منه:

- ۱) لم يحضر من المدعوين إلى الحفل إلا عدد قليل من الأصدقاء.
- ۲) لا يدرك قيمة العلم إلا من يسعى لطلبه بجد و اجتهاد.
- ۳) ما عاد المسافرون من رحلتهم الطويلة إلا من كان معه جواز سفر.
- ۴) قرأت جميع صفحات الكتاب الجديد، و لم أجد فيها إلا بعض الأخطاء.

۱۸۴- عین ما ليست فيه أركان الإستثناء كلها:

- ۱) لا يصل إلى غايته العالية أحد إلا من حاول و اجتهد بجد.
- ۲) لن يبلغ الدرجات التي تُعجب الآخرين إلا الذي له هدف و برنامج.
- ۳) لم يُشارك في مباريات كرة القدم طالب إلا من كان لاعباً قوياً.
- ۴) ما لنا في هذه الدنيا العجيبة شيء إلا الخسران و الصعوبة.

۱۸۵- عین «إلا» ليست بمعنى «فقط»:

- ۱) لا يُحارب ضد الظلم في العالم إلا العلماء و الجنود المؤمنون.
- ۲) إني لا أخرج من الصف أثناء الدرس إلا بإذن المعلم.
- ۳) لا تكذب في أمورك اليومية و إلا فأنت تبتعد من الله.
- ۴) لا يعيش في الراحة و اللذة إلا من كان مقصده رضایة الحق.

تاریخ (۳) - پیش روی سریع تر

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.

درس هشتم: جنگ جهانی دوم و

جهان پس از آن

صفحه های ۹۹ تا ۱۱۶

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

۱۸۶- کدام گزینه درست است؟

- ۱) آمریکا و انگلستان که پیشنهاد تأسیس جامعه ملل را داده بودند، به عضویت آن درنیامدند.
- ۲) مسائل و مشکلات اقتصادی، تأثیر بسزایی در روی کار آمدن حکومت های دیکتاتوری به خصوص در اروپا داشت.
- ۳) دولت های متحد که هریک به نوبه خود در ایجاد جنگ جهانی اول مقصر بودند، تمام تقصیرها را متوجه آلمان کردند.
- ۴) جنگ جهانی اول مرگبارترین و ویرانگرترین حادثه تاریخ بشر شناخته می شود.

۱۸۷- الف) کدام یک از موارد زیر، مرتبط با «ژوزف استالین» است؟

- الف) وی سودای تسلط بر دریای مدیترانه و شمال آفریقا را در سر می پروراند.
  - ب) با اعمال خشونت و قدرت زیاد، طرحی موسوم به اشتراکی کردن زمین های کشاورزی را اجرا کرد.
  - ج) اجرای برنامه های تحول آفرین صنعتی در زمان او، موجب فراوانی نفت، زغال سنگ، برق و فولاد گردید.
  - د) جهت برخورد با مردمی که به مقاومت یا مخالفت با او می پرداختند، سازمان پلیس مخفی گشتاپو را تأسیس کرد
- ۱) «الف» و «د»   ۲) «الف» و «ج»   ۳) «ب» و «د»   ۴) «ب» و «ج»

۱۸۸- کدام یک از عبارات های زیر، پیرامون «جنگ جهانی دوم» درست است؟

- الف) در ابتدای جنگ جهانی دوم، آمریکا به طور رسمی بی طرف بود؛ اما در سال ۱۹۴۱ ناوگان آمریکا در اقیانوس آرام مورد حمله ژاپنی ها قرار گرفت و با این اتفاق، آمریکا رسماً به متفقین پیوست.
- ب) انگلستان برخلاف درخواست هیتلر مبنی بر تسلیم شدن، جنگ را ادامه داد و نبرد شدیدی در هوا، دریا و زیر دریا میان دو کشور شکل گرفت و سرانجام نازی ها توانستند وارد این کشور شوند.
- ج) ورود نیروهای متفقین به خاک فرانسه و درهم شکستن خطوط دفاعی آلمان در این کشور منجر به آزادسازی فرانسه شد و به دنبال آن، متفقین از سمت شرق وارد خاک آلمان شدند.
- د) نازی ها به رهبری هیتلر که به دنبال گسترش مرزهای خود در اروپا و در مستعمرات بوده و برای رسیدن به آن خود را مجهز کرده بودند، در سال ۱۹۳۹ ناگهان به لهستان حمله و نیمه غربی این کشور را تصرف کردند.

۱) «الف» و «ج»   ۲) «د» و «الف»   ۳) «ج» و «ب» و «د»   ۴) همه موارد درست هستند.

۱۸۹- کدام یک از گزینه های زیر درست است؟

- ۱) نیروهای شوروی و متفقین به طور مشترک، کل آلمان را هم زمان اشغال کردند و سپس هیتلر محاکمه شد.
- ۲) هیتلر پس از ورود نیروهای متفقین به برلین، خودکشی کرد و سپس سران نازی در دادگاه نورنبرگ محاکمه شدند.
- ۳) بمباران اتمی ژاپن قبل از پایان جنگ در اروپا و خودکشی هیتلر رخ داد.
- ۴) دولت ژاپن تمام قربانیان بمب اتمی هیروشیما و ناگاساکی را در سال ۱۹۴۵ ثبت کرده بود.

۱۹۰- با توجه به عبارات های زیر، کدام گزینه اطلاعات صحیحی ارائه نمی دهد؟

- الف) حمایت از تأسیس سازمان های اجتماعی، اقتصادی و امنیتی یهودی
- ب) صهیونیسم و دولت آن، مصداقی بر نژادپرستی و تبعیض نژادی
- ج) خاستگاه ادیان ابراهیمی و محل زندگی بسیاری از پیامبران الهی
- د) تبدیل به موفق ترین قدرت پیشرو اقتصادی در جهان

۱) عبارات های «الف» تا «ج» مربوط به مسئله فلسطین و اسرائیل غاصب هستند.

۲) عبارت «د» در خصوص کشور ژاپن اطلاعات ارائه می دهد.

۳) عبارت «الف» از جمله اقدامات انگلیسی ها و عبارت «ج» از جمله دلایل اهمیت فلسطین است.

۴) عبارات های «ج» و «الف» از جمله علل تشکیل دولت غاصب و جعلی اسرائیل هستند.

جغرافیا (۳) - پیش روی سریع تر

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس چهارم: مدیریت حمل و نقل
فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۲)
صفحه‌های ۶۵ تا ۸۰

۱۹۱- کدام یک از موارد زیر، بهترین توصیف از هدف مدیریت حمل و نقل شهری است؟

- (۱) ایجاد شبکه‌ای از جابه‌جایی درون شهری که با تمرکز بر جابه‌جایی روزانه شهروندان، نیاز گروه‌های خاص را نیز تا حد امکان پوشش دهد.
- (۲) مدیریت حمل و نقل شهری با هدف تأمین دسترسی عادلانه، توجه به افراد دارای نیازهای ویژه و بهبود جابه‌جایی روزانه شکل می‌گیرد و برنامه‌ریزی اجتماعی بخشی از ماهیت آن است.
- (۳) هدف اصلی مدیریت حمل و نقل شهری، افزایش کیفیت جابه‌جایی در شهرهای بزرگ است؛ زیرا به سبب فاصله کار و سکونت، نیاز به حمل و نقل پیشرفته را ایجاد کرده و توجه به گردشگران را کم‌رنگ می‌کند.
- (۴) مدیریت حمل و نقل شهری، به منظور توزیع بهتر امکانات شهری انجام می‌شود و تمرکز اصلی آن بر گروه‌هایی است که استفاده بیشتری از حمل و نقل دارند؛ در نتیجه تأمین نیازهای افراد دارای معلولیت در اولویت ثانویه قرار می‌گیرد.

۱۹۲- **نهایی** هریک از عبارتهای داده‌شده، با چه موضوعاتی مرتبط است؟

- بیشتر در مناطق گردشگری و محوطه نمایشگاه‌ها کاربرد دارد.

- تشویق مردم به استفاده از خودروهای هیبریدی

- برگزار شدن همایش دوچرخه‌سواری در این دو شهر

- هزینه‌ی احداث بزرگراه‌ها

- (۱) تراموا - مدیریت حمل و نقل شهری - یزد و اصفهان - مشکلات حمل و نقل شهری
- (۲) مونوریل - مشکلات حمل و نقل شهری - بناب و میان‌دوآب - مدیریت حمل و نقل شهری
- (۳) مونوریل - مدیریت حمل و نقل شهری - بناب و میان‌دوآب - مشکلات حمل و نقل شهری
- (۴) تراموا - مشکلات حمل و نقل شهری - یزد و اصفهان - مدیریت حمل و نقل شهری

۱۹۳- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) مدیریت حمل و نقل جاده‌ای و ریلی، بر عهده سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه وزارت راه و شهرسازی است.
  - (۲) مدیریت حمل و نقل شهری نیز مانند حمل و نقل برون شهری بر عهده وزارت راه و شهرسازی است.
  - (۳) پلیس راهور و سپاه پاسداران در ایمنی حمل و نقل جاده‌ای، فرودگاهی و ریلی نقش دارند.
  - (۴) حمل و نقل فراورده‌های نفتی توسط شرکت‌های تابعه وزارت نفت انجام می‌شود.
- ۱۹۴- شهر «A» روی نصف‌النهار ۶۵ درجه غربی و شهر «B» روی نصف‌النهار ۲۵ درجه شرقی قرار دارد. اگر ساعت در شهر «B»، ۳ بعد از ظهر باشد، ساعت در شهر «A» کدام است؟

(۴) ۹ صبح

(۳) ۱۰ صبح

(۲) ۱۱ صبح

(۱) ۱۲ ظهر

۱۹۵- پاسخ صحیح سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

(الف) سامانه GPS در ابتدا برای چه مقاصدی طراحی شد و پس از آن، چه روندی را در پیش گرفت؟

(ب) مهم‌ترین کاربرد GPS کدام مورد است؟

- (۱) ابتدا برای مقاصد نظامی تولید شد و بعد از سال ۱۹۸۰ میلادی، تمام بخش‌های آن به طور رایگان در اختیار مردم قرار گرفت. - تعیین موقعیت جغرافیایی و طول، عرض و ارتفاع مکان‌ها و زمان مورد نظر
- (۲) ابتدا برای مقاصد سیاسی تولید شد و بعد از سال ۱۹۸۰ میلادی، تمام بخش‌های آن به طور رایگان در اختیار مردم قرار گرفت. - مسیریابی
- (۳) ابتدا برای مقاصد نظامی تولید شد و بعد از سال ۱۹۸۰ میلادی، بخشی از آن به طور رایگان در اختیار مردم قرار گرفت. - تعیین موقعیت جغرافیایی، طول و عرض و ارتفاع مکان‌ها و زمان مورد نظر
- (۴) ابتدا برای مقاصد سیاسی تولید شد و بعد از سال ۱۹۸۰ میلادی، بخشی از آن به طور رایگان در اختیار مردم قرار گرفت. - مسیریابی

فلسفه دوازدهم - پیش‌روی سریع‌تر

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

درس هشتم: عقل در فلسفه
(قسمت دوم)
صفحه‌های ۵۹ تا ۶۸

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

۱۹۶- کدام گزاره درباره خرد و خردورزی در ایران قدیم نادرست است؟

- (۱) عقل در ایران قدیم امر آگاه‌بخش و متعالی بوده است و نقش هدایت‌کننده نظم جهان را داشته است.
- (۲) یکی از ویژگی‌های اندیشه ایران باستان پیوند میان عقل انسانی با عقل کل است.
- (۳) مفهوم «خرد» در ایران باستان صرفاً جنبه هستی‌شناسی داشته و از حوزه معرفت‌شناسی خارج بوده است.
- (۴) عصر ساسانی دوره ضعف عقل‌گرایی و غلبه غیرعقلانیت بود.

۱۹۷- کدام گزینه در مورد شکل اول مخالفت با عقل در جهان اسلام نادرست است؟

- (۱) در این جریان به‌طور صریح با عقل مخالفت می‌شود.
- (۲) عقل را می‌پذیرند، اما آن را در مسائل دینی کافی نمی‌دانند.
- (۳) این جریان ادعا می‌کند که کاربرد برخی روش‌های عقلی در مسائل دینی خطاست.
- (۴) کسانی که از برخی روش‌های عقلی ناروا استفاده می‌کنند باعث آسیب به دین می‌شوند.

۱۹۸- به کسانی که با فلسفه و منطق به دلیل یونانی‌بودن آن مخالفت می‌کنند چگونه می‌توان پاسخ داد؟

- (۱) فلسفه و منطق را به‌طور محدود می‌توان پذیرفت، هرچند کامل نباشد.
- (۲) تمام عقاید فلسفی یونانیان باستان با تفکر اسلامی سازگاری دارد و هیچ اختلافی بین اینها نیست.
- (۳) بسیاری از آرای سقراط و افلاطون و ارسطو با آموزه‌های اسلامی سازگاری داشته و فلسفه دانشی ملی است.
- (۴) فقط با استدلال می‌توان درباره درستی و نادرستی یک دانش نظر داد و داوری کرد.

۱۹۹- عبارات زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از مراحل تکاملی عقل از نظر فارابی و ابن‌سینا است؟

الف) انسان می‌داند هر زمان که اراده کند می‌تواند اندوخته‌های ذهنی خود را آماده کند و از هر کدام که بخواهد استفاده کند.

ب) ارائه راهکار برای حل مشکل گرانی در کشور

ج) یادگیری اینکه یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد.

(۱) بالملکه - بالملکه - بالملکه

(۲) بالفعل - بالمستفاد - بالفعل

۲۰۰- کدام مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«بر اساس دیدگاه فیلسوفان مسلمان میان عقل و دین ... وجود ندارد و ایشان می‌گویند که عقل، شهود و وحی به حقیقتی ... با مسیرهایی ...

ختم می‌شوند.»

(۱) تعارض - واحد - واحد

(۲) تعارض - واحد - متفاوت

(۳) حس و گمان تعارض - متفاوت - واحد

(۴) حس و گمان تعارض - متفاوت - متفاوت

دانش آموز عزیز، سوالات عمومی از شماره ۲۱۱ شروع می شود، دقت نمایید تا گزینه ها را به درستی وارد پاسخ برگ کنید.

دَفْتَرِچَهْ سَوَال ?

عمومی دوازدهم

رشته انسانی

۱۰ بهمن ماه ۱۴۰۴

تعداد سوالات و زمان پاسخ گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی ۳	۱۰	۲۲۰ - ۲۱۱	۱۰
دین و زندگی ۳	۱۰	۲۳۰ - ۲۲۱	۱۰
زبان انگلیسی ۳	۱۰	۲۴۰ - ۲۳۱	۱۰
جمع دروس عمومی	۳۰	—	۳۰

طراحان

فارسی	حسن افتاده، سعید جعفری، نازنین فاطمه حاجیلو، محسن فدایی
دین و زندگی	محسن بیاتی، فردین سماقی، مرتضی محسنی کبیر، میثم هاشمی
زبان انگلیسی	رحمت اله استیری، محمد مهدی دغلاوی، آرمین رحمانی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	مسئول درس های مستندسازی
فارسی	نازنین فاطمه حاجیلو	محسن اصغری، مرتضی منشاری	—	فریبا رثوفی، مهدی یعقوبیان، مانده ملکی، محسن جمشیدی
دین و زندگی	بهنام رسولی	امیر مهدی افشار	فاطمه محمدی	سجاد حقیقی پور، مجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرائی
اقلیت های مذهبی	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی	رحمت اله استیری	طاها اصغریان، فاطمه نقدی	آترین صبا	سپهر اشتیاقی، علیرضا رمضانزاده

کلاس های آنلاین عمومی

نام درس	نام دبیر	روز	ساعت
زبان انگلیسی ۳	محدثه مرآتی	سه شنبه	۱۷ - ۱۸
عربی، زبان قرآن ۳	ابوطالب درانی	سه شنبه	۱۹ - ۲۰
دین و زندگی ۳	سجاد حقیقی پور	چهارشنبه	۱۹ - ۲۰
فارسی ۳	نازنین حاجیلو	پنجشنبه	۱۹ - ۲۰

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: مجیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رثوفی
حروف نگار و صفحه آرا	زهره تاجیک
ناظر چاپ	حمید عباسی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۶۴۶۳-۲۱

۱۰ دقیقه

ادبیات انقلاب اسلامی
(فصل شکوفایی)
درس ۱۰
صفحه ۸۴ تا ۸۹

فارسی ۳

۲۱۱- واژه مشخص شده در کدام گزینه، درست معنا شده است؟

- (۱) آن جا در آن برزخ سرد، در کوچه‌های غم و درد / غیر از شب آیا چه می‌دید، چشمان تار من و تو؟ (فاصله بین قیامت و آخرت)
- (۲) بی آن که زبان به کمتر داعیه‌ای گشاده باشم، سراسر کرامت باشم. (ادعا)
- (۳) پاداش هر زخمه سنگی را دست‌های کریم تو میوه‌ای چند شیرین ایثار کند. (سختی)
- (۴) سراسر کرامت باشم و سراپا گشاده‌دستی. (بخشنده)

۲۱۲- در بیت کدام گزینه، واژه‌های دارای هم‌آوا نمی‌یابید؟

- (۱) فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده ...
- (۲) با دانشنامه رشته حقوق قضایی، به سراغ دادگستری رفتم تا قاضی شوم و درخت بیداد را از بیخ و بن براندازم.
- (۳) غرق غباریم و غربت، با من بی‌اسمت باران صد جویبار است این جا، در انتظار من و تو
- (۴) می‌تواند حلقه بر در زد حریم حسن را در رگ جان هر که را چون زلف، پیچ و تاب هست

۲۱۳- با توجه به واژه‌های مشخص شده در هر گزینه، نقش دستوری نوشته شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) دیروز اگر سوخت ای دوست، غم برگ و بار من و تو امروز می‌آید از باغ، بوی بهار من و تو (مضاف‌الیه)
- (۲) آن جا در آن برزخ سرد، در کوچه‌های غم و درد غیر از شب آیا چه می‌دید چشمان تار من و تو (مفعول)
- (۳) دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ امروز خورشید در دشت، آینه‌دار من و تو (نهاد)
- (۴) چون رود امیدوارم بی‌تابم و بی‌قرارم من می‌روم سوی دریا، جای قرار من و تو (مسند)

۲۱۴- کدام گزینه، تحلیل نادرستی با توجه به ابیات زیر می‌باشد؟

- (الف) با این نسیم سحرخیز، برخیز اگر جان سپردیم در باغ می‌ماند ای دوست، گل یادگار من و تو
- (ب) این فصل، فصل من و دوست، فصل شکوفایی ما برخیز با گل بخوانیم اینک بهار من و تو

- (۱) در مصراع اول بیت «الف» یک جمله ساده یافت می‌شود.
- (۲) نوع هر دو «واو» موجود در بیت «ب»، یکسان بوده و در این بیت فقط یک ترکیب وصفی وجود دارد.
- (۳) عبارت «جان سپردیم» در بیت «الف» جمله پیرو است و این بیت چهار جمله دارد.
- (۴) نقش دستوری هر سه واژه «فصل» در بیت «ب» یکسان بوده و نوع حذف فعل در مصراع اول این بیت معنایی است.

۲۱۵- «غبار»، «جویبار» و «دریا» در ابیات داده شده، به ترتیب نماد چه هستند؟

- غرق غباریم و غربت، با من بی‌اسمت باران صد جویبار است این جا، در انتظار من و تو
- چون رود امیدوارم بی‌تابم و بی‌قرارم من می‌روم سوی دریا، جای قرار من و تو

- (۱) آلودگی ظلم، خنکی، بازگشت به سوی خدا
- (۲) کهنگی تاریخ، پاکیزگی، اتحاد و همبستگی
- (۳) کهنگی تاریخ، پاکیزگی، اتحاد و همبستگی
- (۴) آلودگی ظلم، جنبش و پاکیزگی، اتحاد و همبستگی

۲۱۶- تمام آرایه‌های کدام گزینه در بیت زیر به کار رفته‌اند؟

«دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ امروز خورشید در دشت آینه‌دار من و تو»

- (۱) تشخیص، مجاز، جناس، ایهام تناسب
 (۲) جناس، مجاز، حسن تعلیل، تشبیه
 (۳) تشخیص، تضاد، استعاره، ایهام
 (۴) جناس، تضاد، حس آمیزی، استعاره

۲۱۷- کدام اثر، در نوع «ادبیات انقلاب اسلامی» جای می‌گیرد؟

- (۱) دیوان اشعار ملک‌الشعرا بهار
 (۲) روایت سنگسازان ۲
 (۳) بخارای من، ایل من
 (۴) دری به خانه خورشید

۲۱۸- مفهوم «دوران ستم و خودکامگی» در کدام یک از بیت‌های زیر یافت می‌شود؟

- (الف) آن جا در آن برزخ سرد در کوچه‌های غم و درد
 غیر از شب آیا چه می‌دید چشمان تار من و تو؟
 (ب) این فصل، فصل من و توست فصل شکوفایی ما
 برخیز با گل بخوانیم اینک بهار من و تو
 (پ) با این نسیم سحرخیز برخیز اگر جان سپردیم
 در باغ می‌ماند ای دوست گل یادگار من و تو
 (ت) دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ
 امروز خورشید در دشت آینه‌دار من و تو

- (۱) «الف» و «ب»
 (۲) «الف» و «ت»
 (۳) «ب» و «ت»
 (۴) «ب» و «پ»

۲۱۹- مفهوم کدام عبارت متفاوت است؟

- (۱) پاداش هر زخمه سنگی را دست‌های کریم تو میوه‌ای چند شیرین ایثار کند.
 (۲) تیرانا! من از طبیعت آموختم که همانند با درختان بارور، سراسر کرامت باشم.
 (۳) بدین سعادت رهنمون بود تا هرگز فریب آزاده‌مردم را از خویشتن بتی نسازم.
 (۴) سپاس خورشید را که هر بامداد بر سر تو زرافشانی می‌کند و ابر، گوهر.

۲۲۰- کدام گزینه، دقیق‌تر معنا شده است؟

- (۱) تیرانا! اگر هیچ در سرنوشت از آزادی بهره‌ای باشد ... ای تیران! اگر در سرنوشت از آزادی من، برایم هیچ نصیبی نباشد ...
 (۲) همینم از آفریدگار، سپاس‌گزاری بس که بدین سعادت رهنمون بودم... از آفریدگار، همین سپاس‌گزاری من بس باشد که به این سعادت من، راهنما باشد ...
 (۳) سپاس خورشید را که به هر بامداد، بر سر تو زرافشانی می‌کند و ابر، گوهر: از خورشید سپاس‌گزاری می‌کنم که بر هر کسی در بامداد، نور خود را می‌تاباند و بر هر ابری، پرتو خود را.
 (۴) می‌بایست همانند با درختان بارور، بخشندگی و ایثار را سراپا دست باشی: حتماً هم‌چون درختان میوه‌دار، سراسر بخشندگی و ایثار باش.

۱۰ دقیقه

بازگشت

درس ۸

صفحه ۹۱ تا ۱۰۴

دین و زندگی ۳

دانش‌آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئول حوزه دریافت نمایید.

۲۲۱- خدای متعال به حضرت داود (ع) عبارت «از هم گسسته شدن بند وجود» را برای کدام گروه بیان کرده است؟

به وجود آمدن این حالت نتیجه چیست؟

(۱) روی گردانان از خدا - شوق و اشتیاق خداوند به بازگشت این افراد.

(۲) روی گردانان از خدا - پیام الهی به پیامبرش که از رحمت الهی ناامید نشوید.

(۳) ناامیدان از درگاه الهی - پیام الهی به پیامبرش که از رحمت الهی ناامید نشوید.

(۴) ناامیدان از درگاه الهی - شوق و اشتیاق خداوند به بازگشت این افراد.

۲۲۲- کدام مورد از عبارتهای زیر در مورد شخصیت بشر بن حارث صحیح می‌باشد؟

(الف) قبل از توبه در محضر امام صادق (ع) در زمره اشراف‌زادگان و عیاشان قرار داشت.

(ب) قبل از توبه در محضر امام کاظم (ع) در زمره اشراف‌زادگان و عیاشان قرار داشت.

(ج) در حضور امام کاظم (ع) توبه کرد و در مسلک مردان پرهیزکار و خداپرست درآمد.

(د) در حضور امام صادق (ع) توبه کرد و در مسلک مردان پرهیزکار و خداپرست درآمد.

(۱) الف، ب (۲) ب، ج (۳) الف، د (۴) ج، د

۲۲۳- زبان حال کسی که مرحله پشیمانی از گناه را در دل احساس کرده کدام است و کدام سخن مؤید «پیرایش» یا «تخلیه» گناهان از قلب است؟

(۱) «چرا به فرمان خدا بی‌توجهی کردم؟» - «لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ»

(۲) «خداوند همه گناهان را می‌بخشد» - «التَّوْبَةُ تُطَهِّرُ الْقُلُوبَ وَ تُغْسِلُ الذُّنُوبَ»

(۳) «چه قدر بد شد!» - «التَّوْبَةُ تُطَهِّرُ الْقُلُوبَ وَ تُغْسِلُ الذُّنُوبَ»

(۴) «دیگر این کار را انجام نمی‌دهم» - «لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ»

۲۲۴- توبه حقیقی در کدام حدیث شریف متبلور است و نتیجه تکرار واقعی آن در کدام عبارت قرآنی مذکور است؟

(۱) «توبه دل‌ها را پاک می‌کند و گناهان را می‌شوید» - «إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»

(۲) «برای توبه کردن، پشیمانی کافی است» - «إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»

(۳) «برای توبه کردن، پشیمانی کافی است» - «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ»

(۴) «توبه دل‌ها را پاک می‌کند و گناهان را می‌شوید» - «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ»

۲۲۵- اگر از ما بپرسند علت لطف الهی در تبدیل کردن گناهان به حسنات چیست، به کدام صفت خداوند اشاره کنیم؟

(۱) «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ» (۲) «إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»

(۳) «إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعاً» (۴) «عَلَى تَقْوَى وَ رِضْوَانٍ خَيْرٍ»

۲۲۶- خداوند نسبت به کسی که از گناه خود فوراً ناراحت می‌شود و توبه می‌کند چگونه احساسی دارد و چرا؟

- (۱) او را دوست ندارد - زیرا فریب دام شیطان را خورده است.
- (۲) او را دوست دارد - زیرا خدا می‌بیند قلبش نزد اوست و سریع از کار خود پشیمان است.
- (۳) او را دوست ندارد - زیرا بنده بر عهد خود با خدا پایبند نبوده است.
- (۴) او را دوست دارد - زیرا با وجود فریب شیطان به سمت خدا بازمی‌گردد.

۲۲۷- علت شیطان برای گام به گام کشاندن انسان به گناه چیست؟

- (۱) تا متوجه زشتی گناه نشود.
- (۲) تا فرصت توبه و بازگشت به سمت خدا از او گرفته شود.
- (۳) تا آهسته آهسته به درخواست‌های شیطان پاسخ مثبت دهد.
- (۴) تا به تدریج خدا را فراموش کند.

۲۲۸- هر یک از عبارات زیر با کدام یک از حیل‌های شیطان ارتباط درستی دارد؟

- «صد بار اگر توبه شکستی باز آ»
- «گناه کن و بعد توبه کن»

- این حیل شیطان بیشتر برای جوانان به کار می‌رود.

- (۱) به تأخیر انداختن توبه - ناامید کردن از رحمت الهی - ناامید کردن از رحمت الهی
- (۲) ناامید کردن از رحمت الهی - ناامید کردن از رحمت الهی - گام به گام کشاندن به سوی گناه
- (۳) ناامید کردن از رحمت الهی - ناامید کردن از رحمت الهی - به تأخیر انداختن توبه
- (۴) گام به گام کشاندن به سوی گناه - به تأخیر انداختن توبه - گام به گام کشاندن به سوی گناه

۲۲۹- مهم‌ترین راه اصلاح جامعه از انحرافات اجتماعی چیست و در کدام گزینه به درستی مصداق انحراف اجتماعی ذکر شده است؟

- (۱) جهاد - رباخواری
- (۲) امر به معروف و نهی از منکر - رباخواری
- (۳) امر به معروف و نهی از منکر - دروغ
- (۴) نماز و عبادت خداوند - دروغ

۲۳۰- منظور از دوری عملی از گناه چیست؟

- (۱) دوری کردن از افراد، مکان‌ها و موقعیت‌هایی که می‌توانند زمینه شکل‌گیری گناه باشد
- (۲) جبران حقوق ضایع شده توسط گناه
- (۳) انجام وظیفه امر به معروف و نهی از منکر
- (۴) تلاش‌های بسیار و فعالیت‌های اساسی در راستای رهایی جامعه از تباهی

زبان انگلیسی ۳

۱۰ دقیقه

PART A: Vocabulary and Grammar

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Look it Up!

درس ۲

صفحة ۶۰ تا ۶۹

231- If he studied more seriously, he ... much better grades in every subject.

1) will achieve	2) would achieve
3) achieves	4) achieved

232- We would start our small business this month if my parents ... the idea.

1) support	2) would support
3) have support	4) supported

233- If I knew her phone number, ... her immediately to clarify the situation.

1) I might call	2) could I call
3) would call	4) calling

234- Scientists use powerful radio antennas to ... important research data to observatories located in distant regions.

1) explain	2) surround
3) respect	4) transmit

235- The professor made several online resources ... to help students study more effectively.

1) imaginary	2) available
3) immediate	4) direct

236- The library provides free ... to computers and books for people who cannot afford their own.

1) access	2) addiction
3) culture	4) device

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Last Saturday our school team played the season's final match. The sky was dark and heavy rain began the moment the referee blew the whistle; within minutes the grass turned into a muddy lake and the orange ball kept stopping in deep puddles. Our white shirts soon became brown, but no one wanted to quit. In the twenty-third minute, Reza slid through the water and scored with a kick that sprayed water like a fountain, and we cheered so loudly even the thunder seemed quiet. The other team equalized just before half-time.

With only one minute left, I stood at the corner flag, took a breath, and kicked the ball hard; it curved high, bounced once in front of the goal, and slowly rolled inside the far post as the keeper slipped. The rain stopped the instant the final whistle blew. Cold, soaked and laughing, we lifted the small silver cup above our heads while parents took blurry photos we know we will laugh at for years.

237- What is the main idea of the passage?

- 1) Parents enjoy taking photos.
- 2) Reza is the best player on the team.
- 3) Rain makes football impossible.
- 4) The school team won a cup on a rainy day.

238- Which of the following was NOT mentioned in the passage?

- 1) The color of the ball
- 2) The name of the first goalscorer
- 3) The name of the referee
- 4) The color of the shirts

239- The word "it" in paragraph 2 refers to ... .

1) the corner	2) the kick
3) the ball	4) the cup

240- According to the passage, which of the following sentences is TRUE?

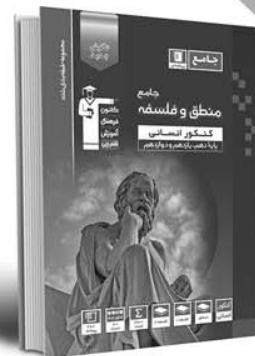
- 1) The game was stopped because of thunder.
- 2) The winning goal was scored from a corner kick.
- 3) The team wore orange shirts.
- 4) The rain continued after the final whistle.

کتاب‌های آیة انسانیت را

پیمانانای تهرین کنیک

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

WWW.ArefOnline.ir

دفترچه سؤال ؟

فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد)

۱۰ بهمن ماه ۱۴۰۴

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰	۲۵۱ - ۲۷۰	۲۰
هوش و استعداد معلمي	۲۰	۲۷۱ - ۲۹۰	۴۰
جمع دروس	۴۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی، فردین سماقی، مرتضی محسنی کبیر، میثم هاشمی، محسن بیاتی
هوش و استعداد معلمي	حمید لنجان‌زاده اصفهانی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی، فاطمه راسخ، حمید گنجی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	مسئول دفترچه	گروه ویراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی	ویراستاران مستندسازی
تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی	حامد کریمی	سکینه گلشنی	سجاد حقیقی‌پور	علی ابراهیمی آرانی سیدمجتبی رضازاده
هوش و استعداد معلمي	حمید لنجان‌زاده اصفهانی		فاطمه راسخ	علیرضا همایون‌خواه	پریا اقبالی، بیتا مرادی

مدیر گروه	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: علیرضا همایون‌خواه
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	معصومه روحانیان

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۰ دقیقه

دین و زندگی ۱

انسانی: درس ۹ (آهنگ سفر)
صفحه ۹۶ تا ۱۰۴

دیگر رشته‌ها: درس ۸ (آهنگ سفر)
صفحه ۹۸ تا ۱۰۶

دین و زندگی ۲

انسانی: درس ۱۶ (عزت نفس)
صفحه ۱۹۶ تا ۲۰۴

دیگر رشته‌ها: درس ۱۱ (عزت نفس)
صفحه ۱۳۸ تا ۱۴۴

مهارت معلمی

فصل اول: ارزش و امتیاز کار معلمی
صفحه ۱۵ تا ۲۹

۲۵۱- سخن امام علی (ع) در مورد زیرک‌ترین انسان مربوط به کدامیک از اقدامات لازم برای ثابت ماندن در مسیر قرب الهی است؟

- (۱) تصمیم و عزم برای حرکت
(۳) مراقبت

۲۵۲- سرنوشت ابدی انسان‌ها بر چه اساسی تعیین می‌شود و بازتاب تصمیم و عزم برای حرکت به سوی قرب الهی چیست؟

- (۱) اهداف انتخاب شده - عملی ساختن انتخاب خود
(۲) اهداف انتخاب شده - خشنودی خداوند
(۳) اعمال دنیوی - خشنودی خداوند
(۴) اعمال دنیوی - عملی ساختن انتخاب خود

۲۵۳- کدام گزینه از آثار عزم قوی نیست؟

- (۱) تحمل سختی‌ها برای رسیدن به هدف معین
(۳) راهنمایی کردن و کمک به دیگران در مشکلات

۲۵۴- خداوند در آیه ۷۷ سوره آل‌عمران سرنوشت کسانی را که «پیمان‌های الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشند» چه می‌داند؟

- (۱) سهم آن‌ها از آخرت فقط جهنم است.
(۲) آن‌ها همنشین پیمان‌شکنان خواهند شد.
(۳) آن‌ها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت و خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید.
(۴) روح آن‌ها هرگز به دیدار خانواده خود اجازه برگشت ندارد.

۲۵۵- مطابق حدیث علوی، «علیت» و «راه‌حل» از هم گسیختگی تصمیم‌ها و کارها چیست؟

- (۱) گذشت ایام - محاسبه
(۳) گذشت ایام - مراقبت
(۲) نافرمانی از الگوها - محاسبه
(۴) نافرمانی از الگوها - مراقبت

۲۵۶- مهم‌ترین نکته در تبیین ضرورت وجود الگوها و پیروی از پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) برای حرکت در مسیر هدف چیست؟

- (۱) اسوه قرار دادن اهل بیت (ع) به معنای عمل در حد آن‌ها و نزدیک‌تر کردن راه خود به آن‌هاست.
(۲) اسوه بودن در اموری است که همواره برای بشر خوب و با ارزش بوده‌اند.
(۳) وجود الگوها به ما ثابت می‌کند که مسیر حرکت، راهی موفقیت‌آمیز است.
(۴) می‌توان از الگوها کمک گرفت و با دنباله‌روی از آنان سریع‌تر به هدف رسید.

۲۵۷- علت آن که انسان می‌بایست پس از ارزیابی خود، در صورت موفق بودن در انجام عهد و پیمان، خداوند را سپاس گوید چیست؟

- (۱) به ما انسان‌ها وعده بهشت داده است.
(۲) او بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان‌هاست.
(۳) شکرگزاری بعد از هر موفقیتی برای انسان‌ها جایز است.
(۴) شکر و سپاسگزاری از خداوند، سبب پایداری عهد ما با او می‌شود.

۲۵۸- پیشوایان ما با تکیه بر کدام مورد توانستند عزتمندانه زندگی کنند و در سخت‌ترین شرایط هیچگاه تن به ذلت و خواری ندهند و قرآن کریم چند بار خداوند را با واژه «عزت»، توصیف کرده است؟

- (۱) ایمان قلبی به خدا و قیام بر علیه مستکبران - ۹۵ بار
(۳) ایمان قلبی به خدا و قیام بر علیه مستکبران - بیش از ۹۵ بار
(۲) بندگی خداوند و پیوند با او - ۹۵ بار
(۴) بندگی خداوند و پیوند با او - بیش از ۹۵ بار

۲۵۹- کدام گزینه در مورد تمایلات دانی، صحیح نیست؟

- (۱) تمایلات دانی در ذات خود بد نیستند.
(۳) حد و مرز تمایلات دانی را هر انسانی می‌داند.
(۲) بدون تمایلات دانی زندگی سخت و مشکل خواهد بود.
(۴) انسان در صورت بهره‌مندی درست از آن‌ها به رشد و کمال می‌رسد.

۲۶۰- با تدبر در آیه شریفه «مَنْ كَانَ يُرِيدَ الْعِزَّةَ...» راه دستیابی به عزت چیست؟

- (۱) انجام عمل صالح
(۳) شناخت ارزش خود و فروختن خویش به بهای اندک
(۲) دوری از گناه
(۴) وصل شدن به سرچشمه عزت الهی

۲۶۱- با دقت در مفهوم آیه «وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ...»، عاقبت کسانی که بدی پیشه کردند، چیست؟

- ۱) جزای بد به اندازه ده برابر اندازه عملشان می‌بینند و با خواری به جهنم افکنده می‌شوند.
- ۲) جزای بد به اندازه ده برابر اندازه عملشان می‌بینند و بر چهره آنان، غبار ذلت می‌نشیند.
- ۳) جزای بد به اندازه عمل خود می‌بیند و با خواری به جهنم افکنده می‌شوند.
- ۴) جزای بد به اندازه عمل خود می‌بیند و بر چهره آنان، غبار ذلت می‌نشیند.

۲۶۲- وضع احکام از سوی خداوند به منظور بهره‌مندی بهتر انسان از کدام دسته تمایلات است و علت وضع این احکام چیست؟

- ۱) تمایلات عالی - تا در عین بهره‌مندی از آن‌ها به رشد و کمال واقعی خود برسد.
- ۲) تمایلات دانی - تا تمایلات معنوی در ما پرورش پیدا کند و آن زیبایی‌ها وجودمان را فرا گیرد.
- ۳) تمایلات عالی - تا ایستادگی در مقابل تمایلات منفی را تمرین کند و عزت نفس خود را تقویت کند.
- ۴) تمایلات دانی - تا با بهره‌مندی از آن‌ها به رشد و کمال واقعی خود برسد.

۲۶۳- منظور از نزدیک‌تر بودن نوجوانان و جوانان به آسمان از دیدگاه پیامبر (ص) چیست؟

- ۱) عدم عادت به گناه
- ۲) ریشه‌دار نبودن خواسته‌های نامشروع
- ۳) قوی‌تر بودن گرایش به خوبی‌ها در آن‌ها
- ۴) مقاومت در برابر خواسته‌های نامشروع

۲۶۴- وقتی می‌گویند خداوند «عزیز» است، معنایش چیست؟

- ۱) این که خداوند بهترین روزی‌دهندگان است و کسی از رحمت او ناامید نمی‌شود.
- ۲) خداوند دوستدار کسانی است که خدا را تنها دوستدار خود بدانند.
- ۳) خدا توبه انسان‌های گناهکار را می‌پذیرد و با مهربانی از آنان استقبال می‌کند.
- ۴) کسی نمی‌تواند در اراده خداوند نفوذ نماید و او را تسلیم خود کند.

۲۶۵- حدیث «اطلبوا العلم من المهدی الی اللحد» با کدام ارزش شغل شریف معلمی مرتبط است و کدام مورد بیانگر پاسخ عالمان به رشک برندگان به ثروت

قارون بود؟

- ۱) تربیت کار خداست - «و یضع عنهم اصرهم»
- ۲) تربیت کار خداست - «و یلکم ثواب الله خیر»
- ۳) کار خود را مقدس بدانیم. - «و یلکم ثواب الله خیر»
- ۴) کار خود را مقدس بدانیم. - «و یضع عنهم اصرهم»

۲۶۶- در کدام عبارت می‌توان نشانه یک فقیه را جستجو کرد و کدام عبارت شریفه مهر تأییدی بر آن است؟

- ۱) در تشخیص دنیا و آخرت اشتباه نمی‌کند. - «و انقذهم من اعدائهم»
- ۲) در تشخیص دنیا و آخرت اشتباه نمی‌کند. - «أقرأ باسم ربک»
- ۳) مردم را از شر دشمنانشان آزاد می‌سازد. - «أقرأ باسم ربک»
- ۴) مردم را از شر دشمنانشان آزاد می‌سازد. - «و انقذهم من اعدائهم»

۲۶۷- رسول الله (ص) برای این موضوع که «انسان چیزی را یاد بگیرد و به دیگران بیاموزد» کدام تعبیر را به کار برده‌اند و کدام عبارت شریفه مؤید غفلت از

قیامت است؟

- ۱) حیات‌بخش جان انسان‌ها - «نسوا یوم الحساب»
- ۲) حیات‌بخش جان انسان‌ها - «کذلک انتک آیاتنا فَنَسِیْتَهَا»
- ۳) بالاترین صدقات - «کذلک انتک آیاتنا فَنَسِیْتَهَا»
- ۴) بالاترین صدقات - «نسوا یوم الحساب»

۲۶۸- کدام عبارت شریفه بیانگر علت «پست‌تر شدن انسان‌ها از حیوانات» است و خداوند در آیات ابتدایی سوره قلم ارزش علم را چگونه بیان می‌کند؟

- ۱) «اولئک کالانعام بل هم اضل» - تقدم بیان آموزش بر آفرینش انسان
- ۲) «اولئک کالانعام بل هم اضل» - سوگند خوردن به قلم و آن چه نوشته می‌شود.
- ۳) «اولئک هم الغافلون» - سوگند خوردن به قلم و آن چه نوشته می‌شود.
- ۴) «اولئک هم الغافلون» - تقدم بیان آموزش بر آفرینش انسان

۲۶۹- به ترتیب، کدام عبارت قرآنی بیش از همه در قرآن برای توصیف انبیا (ع) به کار رفته است و این عبارت نشان‌دهنده چیست؟

۱) «يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ يَزَكِّيهِمْ» - کار پیامبران، تعلیم کتاب و حکمت و تزکیه بوده است.

۲) «وَ جَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ» - کار پیامبران، تعلیم کتاب و حکمت و تزکیه بوده است.

۳) «يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ يَزَكِّيهِمْ» - پیامبران با انجام وظایف جهاد در راه خدا و امر به معروف و نهی از منکر، بهترین الگو برای ما هستند.

۴) «وَ جَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ» - پیامبران با انجام وظایف جهاد در راه خدا و امر به معروف و نهی از منکر، بهترین الگو برای ما هستند.

۲۷۰- به ترتیب، کدام گزینه جاهای خالی زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«سیزده آیه‌ای که در قرآن به سؤال‌های مردم از پیامبر اکرم (ص) اختصاص یافته با کدام کلمه همراه است و مبارک‌ترین کاری که خداوند آن را بر

دوش انبیا و اوصیا (ع) گذاشته، چیست؟»

- ۱) «يُعَلِّمُهُمُ» - عبادت و بندگی
- ۲) «يُعَلِّمُهُمُ» - تعلیم و تربیت
- ۳) «يَسْئَلُونَكَ» - تعلیم و تربیت
- ۴) «يَسْئَلُونَكَ» - عبادت و بندگی

* بر اساس متن زیر به دو پرسش بعدی پاسخ دهید.

جهانی شدن، فرایندی است که طی آن، ارتباطات و وابستگی‌های متقابل بین کشورها و جوامع در سطح جهان افزایش می‌یابد. این فرایند شامل ابعاد مختلفی نظیر جهانی شدن اقتصادی یعنی تجارت و سرمایه‌گذاری بین‌المللی، فرهنگی یعنی انتشار ایده‌ها و سبک زندگی، سیاسی یعنی نقش سازمان‌های بین‌المللی و فناوری یعنی توسعه ارتباطات است. جهانی شدن هم فرصت‌هایی برای توسعه و تبادل فرهنگی ایجاد می‌کند و هم چالش‌هایی نظیر نابرابری، از دست دادن هویت‌های محلی و افزایش آسیب‌پذیری در برابر بحران‌های جهانی به همراه دارد.

۲۷۱- چگونه جهانی شدن اقتصادی ممکن است باعث «از دست دادن هویت‌های محلی» شود؟

(۱) با افزایش مهاجرت نیروی کار به کشورهای دیگر.

(۲) با فرهنگ‌سازی‌های ناشی از ورود کالاهای جهانی و جایگزینی کالاها و فرهنگ‌های محلی.

(۳) با کاهش تعرفه‌های گمرکی و افزایش رقابت برای تولیدکنندگان داخلی.

(۴) با افزایش سرمایه‌گذاری خارجی در کشورهای در حال توسعه.

۲۷۲- توسعه ارتباطات و فناوری، چگونه ممکن است به «افزایش آسیب‌پذیری در برابر بحران‌های جهانی» منجر شود؟

(۱) با تسهیل تبادل اطلاعات و دانش در مورد بحران‌ها.

(۲) با ایجاد شبکه‌های ارتباطی قوی‌تر که در زمان بحران از هم می‌پاشند.

(۳) با سرعت بخشیدن به انتشار اطلاعات نادرست یا ایجاد وحشت در زمان بحران.

(۴) با کاهش توانایی کشورها برای همکاری در حل بحران‌ها.

۲۷۳- «هویت» یعنی احساسی از خود که یک فرد یا گروه از آن برخوردار است. این مفهوم پیچیده و چندوجهی است و ابعاد فردی یعنی ویژگی‌های منحصربه‌فرد و نیز اجتماعی یعنی تعلق به گروه‌ها و دسته‌بندی‌ها را شامل می‌شود. هویت از طریق تعاملات اجتماعی، فرهنگ، تاریخ و تجربیات شخصی شکل می‌گیرد و در طول زندگی پویا و در حال تغییر است. هویت ممکن است شامل جنبه‌هایی مانند جنسیت، نژاد، قومیت، ملیت، طبقه اجتماعی، دین و گرایش سیاسی باشد و نقش مهمی در نحوه درک ما از خود و دیگران ایفا می‌کند.

طبق متن بالا، هویت ...

(۱) مجموعه‌ای ثابت از ویژگی‌های ذاتی است که فرد با آن‌ها به دنیا می‌آید و صرفاً در بستر خانواده ممکن است با آموزش تغییراتی داشته باشد.

(۲) شامل ویژگی‌هایی است که در محدوده‌ای از روابط اجتماعی قومیت، ملیت، جایگاه طبقات اقتصادی و دین می‌گنجند.

(۳) مفهومی چندوجهی است که ویژگی‌های فردی و تعلقات اجتماعی را شامل می‌شود و البته لایتغیر نیست، بلکه ممکن است در طول زمان دگرگون شود.

(۴) ویژگی‌هایی از هر فرد است که محصول تصمیم‌های شخصی او در یک مقطع خاص زمانی و مکانی است و ارتباط آن با تاریخ، فرهنگ یا تجربه‌های گذشته اندک است.

۲۷۴- فردیناند دو سوسور، زبان‌شناس سوئیسی بود که به دلیل کارهایش در اوایل قرن بیستم، پدر زبان‌شناسی مدرن شناخته می‌شود. او با تأکید بر مطالعه «زبان»، یک نظام انتزاعی و «گفتار» و کاربرد فردی آن، و تمایز میان مطالعات هم‌زمانی و در زمانی، چارچوبی نوین برای تحلیل زبان ارائه داد. کتاب او، «درس‌نامه زبان‌شناسی عمومی»، تأثیر عمیقی بر رشته زبان‌شناسی و دیگر علوم انسانی گذاشت.

طبق متن بالا، نقش اصلی فردیناند دو سوسور در شکل‌گیری زبان‌شناسی مدرن چیست؟

(۱) وی اولین کسی بود که زبان‌ها را بر اساس ریشه مشترکشان طبقه‌بندی و ارتباط تاریخی بین زبان‌های مختلف را کشف کرد.

(۲) با طرح نظریه زبان جهانی و کوشش برای این هدف که یک زبان مصنوعی جهانی برای ارتباط بین‌المللی ایجاد کند.

(۳) این‌که بر اهمیت مطالعه گفتار و لهجه‌های محلی تأکید کرد و تمرکز زبان‌شناسی را بر تحلیل مکالمات روزمره دانست.

(۴) با انتزاعی دانستن نظام زبان و معرفی گفتار به کاربرد فردی آن، و این‌که بین مطالعات هم‌زمانی و در زمانی تمایز قائل شد.

۲۷۵- کدام برداشت از متن زیر نادرست است؟

مفهوم انرژی تاریک، یکی از عمیق‌ترین و در عین حال حل‌نشده‌ترین معماهای کیهان‌شناسی معاصر است. مشاهدات نشان می‌دهند که انبساط کیهان نه تنها ادامه دارد، بلکه با سرعت فزاینده‌ای در حال شتاب‌گیری است. این شتاب، برخلاف انتظار ناشی از گرانش مواد معمولی و تاریک، به نیرویی مرموز نسبت داده می‌شود که منشأ آن هنوز ناشناخته است. انرژی تاریک تقریباً ۶۸ درصد از مجموع جرم‌انرژی کیهان را تشکیل می‌دهد و ویژگی آن فشار منفی است که موجب دفع متقابل فضا می‌شود. درک ماهیت این انرژی برای تکمیل مدل استاندارد کیهان‌شناسی و تبیین سرنوشت نهایی عالم ضروری است.

(۱) علم هنوز نتوانسته است همه رازهای جهان را کشف کند.

(۲) جهان اکنون با سرعتی بیش از میلیون‌ها سال قبل در حال بزرگ‌تر شدن است.

(۳) اندازه جرم و اندازه انرژی کیهان را نمی‌توان با هم جمع کرد، چرا که این دو پارامترهایی متفاوت دارند.

(۴) راندن و دور کردن فضا از خود، ویژگی انرژی تاریک است که از فشار منفی آن ناشی می‌شود.

۲۷۶- با واژه‌های کدام گزینه متن زیر به درستی کامل نمی‌شود؟

با ظهور انقلاب اطلاعات و گسترش فضای مجازی، مفهوم سنتی متن و خواننده دچار تحول بنیادین شده است. اکنون، متن دیگر تنها به اشکال چاپی ... نیست و چندرسانه‌ای و تعاملی در دسترس مخاطب قرار می‌گیرد. این امر، به تولید و توزیع وسیع‌تر ادبیات منجر شده، نقش خواننده را از یک دریافت‌کننده منفعل به یک مشارکت‌کننده فعال در خلق معنا تغییر داده و ... جدیدی را در نظریه و نقد ادبی پدید آورده است.

(۲) بسته - موضوعات

(۱) قالب - مسائل

(۴) محدود - چالش‌های

(۳) منحصر - مباحث

۲۷۷- با کدام دو دسته حروف، می‌توان واژه‌های پنج حرفی و تشدیددار به معنای «منتظر و آماده» ساخت؟

(د) ت در

(ج) ا ب ط

(ب) ش ق

(الف) ص م

(۲) ب، د

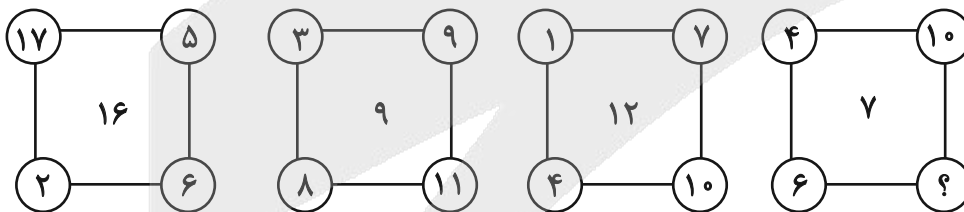
(۱) الف، ج

(۴) الف، د

(۳) ب، ج

در دو پرسش بعدی، عدد جایگزین علامت سؤال الگو را تعیین کنید.

۲۷۸-

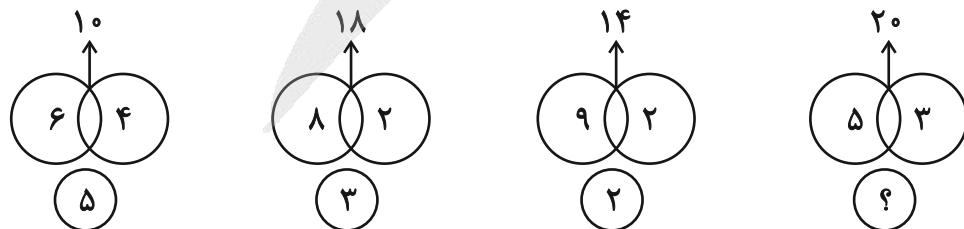
(۲) ۷

(۱) ۸

(۴) ۴

(۳) ۶

۲۷۹-

(۲) ۸

(۱) ۷

(۴) ۱۰

(۳) ۹

۲۸۰- کاری را که امیر و محمود در ۸ ساعت انجام می‌دادند، پس از ۶ ساعت کار، علی به‌دست گرفت و امیر و محمود را کنار زد و ۶ ساعت بعد تحویل داد.

اگر از آغاز هر سه نفر کار را با هم انجام می‌دادند، انجام کار چند ساعت طول می‌کشید؟

- (۱) ۴
(۲) ۵
(۳) ۶
(۴) ۷

* در دو پرسش بعدی، مقادیر داده‌شده را مقایسه کنید. اگر الف < ب بود گزینه «۱»، اگر الف > ب بود گزینه «۲» و اگر الف = ب بود گزینه «۳» را انتخاب کنید. اگر مقادیر داده‌شده مقایسه‌شدنی نبود، گزینه «۴» را علامت بزنید.

۲۸۱- عددی سه‌رقمی را در نظر گرفته‌ایم که زوج است ولی بر چهار بخشپذیر نیست.

الف) سه برابر نصف عدد

ب) دو‌یست واحد بیشتر از ربع عدد

۲۸۲- سینا و مینا خواهر و برادرند و سه سال بعد، سن پدر ایشان، برابر با دو برابر مجموع سن این دو خواهد شد. سینا سه سال از مینا بزرگتر است. وقتی مینا به‌دنیا آمد، پدرشان بیست‌وهفت ساله بود.

الف) سن دو سال بعد پدر

ب) حاصلضرب سن کنونی مینا و سینا

* پنج تن به نام‌های «دارا، سارا، اسکندر، پریسا و عطیه» که هر کدام متولد یکی از روزهای «شنبه، یکشنبه، دوشنبه، سه‌شنبه و چهارشنبه» اند و هر کدام در یکی از ماه‌های «خرداد، تیر، مهر، دی، بهمن» به‌دنیا آمده‌اند و هر کدام «بیست، سی، چهل، پنجاه و شصت» سال عمر دارند، از کوچک به بزرگ در یک صف ایستاده‌اند.

می‌دانیم:

الف) متولد یکشنبه، در کنار متولد سه‌شنبه نیست و دارا و سارا دورترین جایگاه‌ها را نسبت به هم دارند.

ب) متولد دوشنبه، عطیه است که از متولد دی بزرگتر است.

ج) پریسا که از سارا کوچک‌تر و از عطیه بزرگتر است، متولد روز چهارشنبه است. اسکندر که متولد روز وسط هفته است، فقط از یک نفر کوچک‌تر است.

د) متولد ماه مهر سی‌سال دارد و متولد ماه تیر، متولد روز شنبه است.

در این‌باره به سه پرسش بعدی پاسخ دهید.

۲۸۳- متولد دی‌ماه کیست؟

- (۱) دارا
(۲) سارا
(۳) پریسا
(۴) اسکندر

۲۸۴- عطیه در چه ماهی به‌دنیا آمده است؟

- (۱) خرداد
(۲) تیر
(۳) مهر
(۴) بهمن

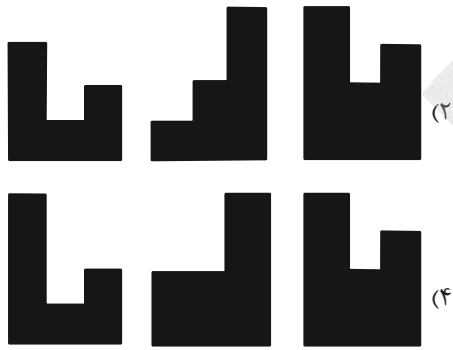
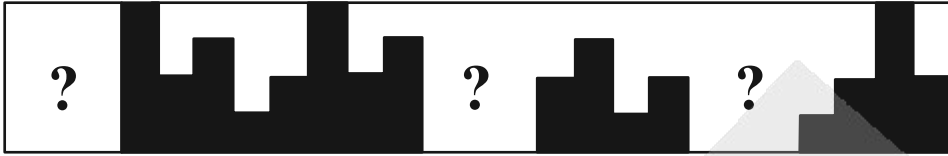
۲۸۵- کدام مورد(ها) با داده‌های بالا معلوم نیست؟

- الف) سن پریسا
ب) ماه پریسا
ج) سن اسکندر
د) ماه اسکندر
- (۱) الف و ب
(۲) الف و ج
(۳) ب و د
(۴) ج و د

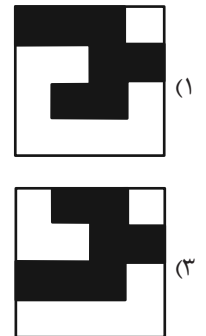
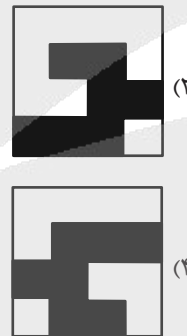
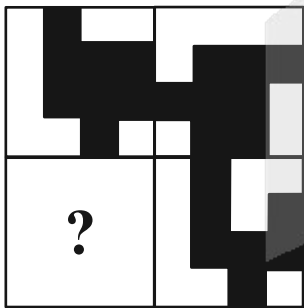

* در سه پرسش بعدی تعیین کنید کدام شکل جای خالی یا علامت سؤال را بهتر کامل می‌کند.

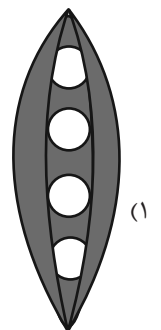
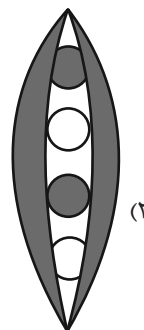
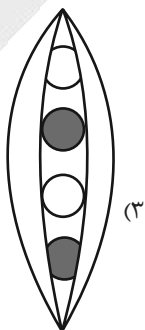
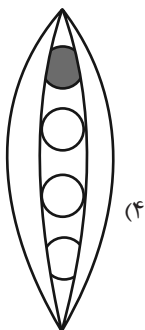
-۲۸۶

-۲۸۷

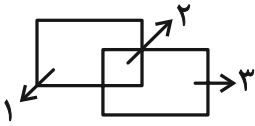

-۲۸۸

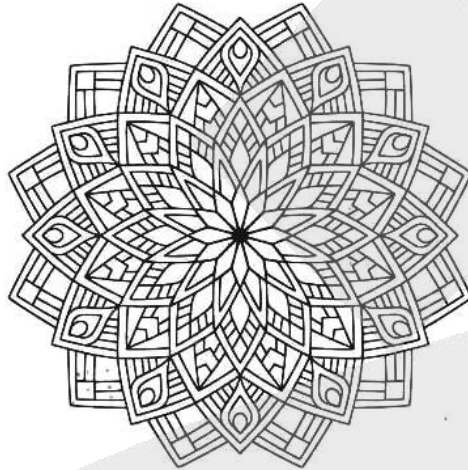

۲۸۹- به ناحیه‌ای از فضا که خطی آن را قطع نکرده باشد، ناحیه سفید می‌گوییم. مثلاً شکل زیر سه ناحیه سفید دارد:

شکل زیر چند ناحیه سفید دارد؟

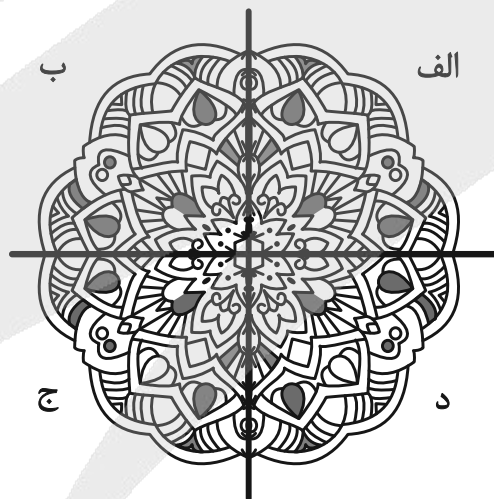
۴۸۸ (۴)

۴۹۴ (۳)

۴۹۲ (۲)

۴۹۰ (۱)

۲۹۰- کدام بخش از تصویر زیر، تقارن آن را برهم زده است؟

د (۴)

ج (۳)

ب (۲)

الف (۱)

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۰ بهمن ماه ۱۴۰۴

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورسان رهنون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، رضا خانبابائی، امیر زراندوز، وحید راحتی، شکیب رجبی، علی شهبازی، پیمان طیار، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، فرهاد فروزان‌کیا، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، امیرحسین خزایی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، سینا غلامی، فاطمه قریبیان، مهرداد کرمی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، یاس فاطمه ابراهیمیان، محمد بیگدلی، منصوره مولایی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، آرمین ساعدپناه، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللهی، مصطفی قدیمی‌فرد، افشین کریمیان‌فرد، محمد کرمی‌نیا، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، محمد رسایی، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، فرزانه ناظمی، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، موسی سیاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، محمد قربانی، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنحف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: مهسا محمدنیا، معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهره توکلی سید آرش مرتضائی‌فر	مسئول درس: فریا رنوفی ویراستار: محسن جمشیدی، زهرا شمسایی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمدرضا شریفی نگین مرسلی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: زهرا شمسایی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی، تابان صیقلی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینه «۴»

(معمد بفرایی)

$$a_6 + 2a_9 = 0 \Rightarrow (a_1 + 5d) + 2(a_1 + 8d) = 0$$

$$\Rightarrow 3a_1 + 21d = 0 \Rightarrow a_1 + 7d = 0 \Rightarrow a_8 = 0$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

۲- گزینه «۲»

(معمد بفرایی)

$$a_1 = 7, d = 13 - 7 = 6$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_n = 7 + 6n - 6$$

$$\Rightarrow a_n = 6n + 1$$

$$6n + 1 = 61 \Rightarrow n = 10$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

۳- گزینه «۱»

(معمد بفرایی)

$$2a_3 = 22 \Rightarrow a_3 = 11 \Rightarrow a_1 + 2d = 11$$

$$3a_2 + 2a_5 = 59 \Rightarrow 3(a_1 + d) + 2(a_1 + 4d) = 59$$

$$\Rightarrow 5a_1 + 11d = 59$$

$$\begin{cases} a_1 + 2d = 11 \\ 5a_1 + 11d = 59 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -5a_1 - 10d = -55 \\ 5a_1 + 11d = 59 \end{cases}$$

$$\Rightarrow d = 4, a_1 = 3$$

$$\Rightarrow a_{30} = 3 + 29 \times 4 = 119$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

۴- گزینه «۴»

(عارف بهرام‌نیا)

می‌دانیم در دنباله حسابی همواره اختلاف دو جمله متوالی برابر اختلاف مشترک خواهد بود. بنابراین:

$$a_{n+1} - a_n = d \Rightarrow m - 2 = 0 \Rightarrow m = 2$$

لذا $m = d = 2$ خواهد بود. از طرفی:

$$a_3 = a_1 + 2d \Rightarrow a_1 + 4 = 12 \Rightarrow a_1 = 8$$

$$a_7 = a_1 + 6d = 8 + 6 \times 2 = 20$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

۵- گزینه «۳»

(رخا قانباری)

با توجه به نمودار بالا $a_3 = 6$ و $a_7 = 18$ و چون دنباله حسابی است:

$$a_7 = a_1 + 6d \quad \text{و} \quad a_3 = a_1 + 2d$$

$$\Rightarrow a_7 + a_3 = 24$$

$$\Rightarrow a_1 + 2d + a_1 + 6d = 24$$

$$\Rightarrow 2a_1 + 8d = 24$$

$$\Rightarrow a_1 + 4d = 12 \Rightarrow a_5 = 12$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

۶- گزینه «۲»

(وفیر راشتی)

$$a_1 = 3, a_3 = 17 \Rightarrow a_3 - a_1 = 14$$

$$\Rightarrow a_1 + 2d - a_1 = 14 \Rightarrow 2d = 14 \Rightarrow d = 7$$

$$a_{21} = a_1 + 20d = 3 + 20(7) = 143$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

۷- گزینه «۱»

(شکیب ربیعی)

تفاضل دو جمله متوالی برابر اختلاف مشترک است، پس در این سؤال $d = 11$ و $a_1 = -7$ است پس جمله هفدهم به صورت زیر می‌باشد.

$$a_{17} = a_1 + 16d = -7 + 16 \times 11 = 169$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

۸- گزینه «۴»

(عباس مالکی)

$$a_1 + a_3 = 2(a_2) \Rightarrow a + a + b = 2\left(\frac{b}{2}\right) \Rightarrow 2a + b - b \Rightarrow a = 0$$

$$\left. \begin{aligned} a_1 &= 0 \\ a_n &= a_1 + (n-1)d = kn - 4 \end{aligned} \right\} \Rightarrow nd - d = kn - 4 \Rightarrow d = 4$$

بنابراین جمله عمومی برابر است با:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_n = (n-1) \times 4$$

$$\left. \begin{aligned} a_5 &= 4(5-1) = 16 \\ a_{20} &= 4(20-1) = 76 \end{aligned} \right\} \Rightarrow 76 + 16 = 92$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

۹- گزینه «۲»

(امیر زرنروز)

$$a_6 - a_2 = 20 \Rightarrow (a_1 + 5d) - (a_1 + d) = 20$$

$$\Rightarrow 4d = 20 \Rightarrow d = 5$$

$$a_7 + a_3 = 54 \Rightarrow a_1 + 6d + a_1 + 2d = 54$$

$$\Rightarrow a_1 + 30 + a_1 + 10 = 54 \Rightarrow 2a_1 = 14 \Rightarrow a_1 = 7$$

$$\Rightarrow a_n = 7 + (n-1)5 \Rightarrow a_n = 5n + 2$$

$$5n + 2 = 72 \Rightarrow 5n = 70 \Rightarrow n = \frac{70}{5} = 14$$

$$\text{رابطه بازگشتی: } a_{n+1} - a_n = 5$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

۱۰- گزینه «۴»

(علی شعرابی)

$$\left. \begin{array}{l} a_7 = b_7 \\ a_{11} = b_{11} \end{array} \right\} \text{کم می‌کنیم} \rightarrow a_{11} - a_7 = b_{11} - b_7$$

$$\Rightarrow (11-7)d = (11-7)d' \Rightarrow 4d = 4d' \Rightarrow d = d'$$

$$\frac{a_3 - a_1}{b_7 - b_1} = \frac{2d}{d'} = \frac{2(3d')}{d'} = 6$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- گزینه «۲»

(علی شعرابی)

باید دنبال یک متغیر کمی با مقیاس فاصله‌ای باشیم.

گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» همگی کمی نسبتی هستند و فقط گزینه «۲» کمی فاصله‌ای است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۲- گزینه «۲»

(امیر معموریان)

روش مشاهده، گردآوری داده‌ها بدون نیاز به فرد پاسخگو می‌باشد.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۱۳- گزینه «۱»

(هاری فولادی)

به بررسی گزاره‌ها می‌پردازیم:

الف) ممکن است نمونه به گونه‌ای انتخاب شود که پارامتر و آماره با هم برابر باشند و الزاماً نمونه و جامعه برابر نباشند.

ب) در مقیاس نسبتی صفر به معنای نبود ویژگی در فرد یا شیء است.

پ) اگر تعداد واحدهای نمونه زیاد باشد، پرسشنامه روش مناسبی نیست.

ت) اگر به دقت نیاز داشته باشیم و در ایستگاه شلوغ مترو برای درآمد مشاهده روش مناسبی نیست.

و در این مسئله دادگان‌ها مناسب است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۹)

۱۴- گزینه «۲»

(علی قهرمان‌زاده)

$$\bar{x} = \frac{10 + 3 + a + 2 + b + 1 + 7 + 8}{7}$$

$$70 = a + b + 21 \Rightarrow a + b = 49$$

$$\text{میانگین } Q_2 = \frac{a-b}{2} = 10 \Rightarrow a-b = 20$$

$$a^2 - b^2 = (a+b)(a-b) = 49 \times 20 = 980$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۱۵- گزینه «۳»

(معمور اسری)

چون تمام ۱۱ داده دو برابر شده و سپس یک واحد کم اضافه شده است، پس باید میانگین آن‌ها نیز دو برابر شده و یک واحد از آن کم شود:

$$\bar{x} = 2 \times 13 - 1 = 25$$

حالا کافی است برای بدست آوردن مجموع ۱۱ داده، مقدار میانگین را در ۱۱ ضرب کنیم:

$$11 \times 25 = 275 = \text{مجموع ۱۱ داده}$$

بنابراین مجموع ۱۲ داده جدید برابر است با:

$$275 + 31 = 306 = \text{مجموع ۱۲ داده جدید}$$

میانگین ۱۲ داده را حساب می‌کنیم:

$$\bar{x} = \frac{306}{12} = 25.5 = \text{میانگین جدید}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

۲۱- گزینه «۴»

(الفام ممدری)

ویژگی مذکور در گزینه «۴» از ویژگی‌های نثر در سبک عراقی نیست. در اندیشه ادیبان این دوره، صنایع ادبی جای تعمق و تفکر را گرفت؛ اما چون استعدادها بزرگی در این عرصه ندرخشیدند، در کتاب‌های مصنوع و متکلف بیشتر به ظاهرسازی و تصنع پرداختند و به استعاره‌های دور از ذهن و آوردن سجع‌های متوالی و بی‌روح روی آوردند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۲۲- گزینه «۱»

(مجتبی قهرادی)

تشریح موارد نادرست:

«الف»: اوج سخن پروین در قطعات اوست که در آنها به شیوه انوری و سنایی توجه دارد.

«د»: آنچه شعر پروین را از دیگران متمایز می‌کند شکل تصرف وی در مضامین و کیفیت ارائه آنهاست. «بابرنامه‌بودن» خصیصه متمایز شعر نیما یوشیج از دیگر نوگرایان است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۲)

۲۳- گزینه «۲»

(حسن اصحابی)

تشریح موارد نادرست:

(ج) بهره‌بردن از زبان عامیانه نویسندگی را برای بسیاری از طبقات جامعه آسان و نثر را آماده قبول افکار گوناگون کرد و ترجمه رمان‌ها و داستان‌های اروپایی باعث شد نوشتن داستان به تدریج در زبان فارسی معمول گردد.

(د) آشنایی با تحقیقات و تبعات اروپاییان موجب تغییر روش تاریخ‌نویسی و تحقیق در مسائل ادبی شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۷۳)

۲۴- گزینه «۲»

(امیرهمین اشتری)

تشریح موارد نادرست:

صادق چوبک نویسنده تنگسیر است. «دهکده پرملال» اثر امین فقیری از نویسندگان دوره مقاومت است.

پس از نسل اول نویسندگان معاصر، نسل جدیدی وارد ادبیات داستانی می‌شوند که سبک آنان تلفیقی بود از آنچه خود داشتیم و آنچه از شیوه‌های غربی گرفتیم.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۷۳)

۱۶- گزینه «۱»

(پیمان طیار)

نکته: هرگاه انحراف معیار داده‌ها برابر صفر باشد، یعنی تمام داده‌ها با هم برابر است.

$$4t - 3 = 5z - 1 = 4y + 2 = 3x + 1 = 4$$

$$4t - 3 = 4 \Rightarrow 4t = 7 \Rightarrow t = \frac{7}{4}$$

$$5z - 1 = 4 \Rightarrow 5z = 5 \Rightarrow z = 1$$

$$4y + 2 = 4 \Rightarrow 4y = 2 \Rightarrow y = \frac{1}{2}$$

$$3x + 1 = 4 \Rightarrow 3x = 3 \Rightarrow x = 1$$

$$x + y + z + t = 1 + \frac{1}{2} + 1 + \frac{7}{4} = \frac{17}{4}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۱۷- گزینه «۴»

(رضا قانباتی)

در منحنی نرمال ۹۹/۹ درصد داده‌ها بین $\bar{x} + 3\sigma$ و $\bar{x} - 3\sigma$ قرار دارند بنابراین:

$$\bar{x} + 3\sigma = 37/5$$

$$3\sigma + 3\sigma = 37/5$$

$$3\sigma = 7/5 \Rightarrow \sigma = 2/5$$

$$\sigma^2 = (2/5)^2 = 4/25$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۱۸- گزینه «۲»

(فرشید کریمی)

$$10 + 20 + 24 + 20 + 6 = 80$$

$$\frac{24}{80} = \frac{x}{360} \Rightarrow x = 3 \times 36 = 108^\circ$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۱۹- گزینه «۳»

(وفیر رافتی)

$$\hat{B} + 30 + 100 + 140 = 360 \Rightarrow \hat{B} = 90^\circ$$

$$\alpha = \frac{f_i}{n} \times 360 \Rightarrow 90 = \frac{f_B}{24} \times 360 \Rightarrow f_B = 6$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه ۱۰۲)

۲۰- گزینه «۴»

(امیر حسن زاده‌فر)

ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$\begin{array}{ccccccc} 5, & 6, 8, & 11, & 14, & 16, & 18, 20, & 30 \\ \downarrow & \downarrow & & \downarrow & & \downarrow & \downarrow \\ a & & & Q_2 = e = 14 & & & d \\ Q_1 = b = \frac{6+8}{2} = 7 & & & & & Q_3 = c = \frac{18+20}{2} = 19 & \end{array}$$

$$\Rightarrow \frac{a - b + e + c}{d + 1} = \frac{5 - 7 + 14 + 19}{30 + 1} = 1$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

خوش‌آهنگ و برخی از کاربردهای نحوی سبک خراسانی از ویژگی‌های شعر اوست. شعر وی شعری اجتماعی است و حوادث زندگی مردم را در خود منعکس می‌کند. «آخر شاهنامه»، «زمستان»، «از این اوستا» از بهترین مجموعه‌های شعر دوره معاصر هستند. او در بیشتر مجموعه‌ها مثل «زمستان» زبانی نمادین دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۷۲، ۷۷ و ۷۸)

۳۰- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا امیری)

حس آمیزی: «شیرین بودن زبان» / مجاز: «زبان»: (سخن) / تشبیه: عندلیب سخن

تشریح آرایه‌های هر بیت:

گزینه «۱»: مجاز: «شب و روز» (همیشه) / فاقد تشبیه / فاقد حس آمیزی («ذردی خوردن» فاقد حس آمیزی است.)

گزینه «۲»: حس آمیزی: «شیرینی شعر» / تشبیه: شعر به شکر مانند شده است. / فاقد مجاز است.

گزینه «۳»: حس آمیزی: «نگاه خشک» / مجاز: «دست» (توانایی و امکان) / تشبیه: خار دیوار هستم

گزینه «۴»: مجاز: آب (چشمه) / تشبیهات: لعل میگون و تشبیه مرجح لب یار به چشمه حیوان / فاقد حس آمیزی

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۱- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا امیری)

در هر مجازی چهار رکن وجود دارد:

(۱) لفظ (معنای نهاده)

کلمه‌ای که در معنای غیراصلی به کار می‌رود.

مثال: «دست» در جمله «دست عدالت کوتاه نمی‌شود»: دست به معنای «قدرت و توان»

(۲) معنای مجازی

معنایی که واژه در بافت جدید می‌گیرد و از معنای اصلی فاصله دارد، اما ارتباطی با آن دارد.

مثال: معنای مجازی «دست» = «کار» در جمله «از دست خسته شدم»

(۳) قرینه

نشانه‌ای در جمله که مانع از برداشت معنای حقیقی می‌شود و نشان می‌دهد که واژه به معنای غیرحقیقی به کار رفته است.

مثال: در جمله «آرایشگر سرم را کوتاه کرد» کلمه «آرایشگر» قرینه‌ای است که می‌فهماند سر به معنای عضو بدن نیست.

۲۵- گزینه «۳»

(الهام مومنی)
نسل جوان انقلاب هنوز مهارت کافی را برای بیان ادبی تجربه‌های خود نداشت. لازمه کسب چنین مهارتی تأمل در آثار قدما و آشنایی با ادبیات جهان بود. این نسل کار خود را با داستان کوتاه آغاز کرد و ادامه داد. از این رو ادبیات داستانی و نثر پس از انقلاب در شکل فراگیر خود در داستان کوتاه جلوه‌گر شد. هرچند به تدریج رمان‌ها و داستان‌های بلند هم در میان آثارشان مشاهده می‌شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)

۲۶- گزینه «۱»

(عزیز الیاسی پور)

تنها یک مورد نادرست است:

«مهاجر کوچک» از آثار محمدرضا سرشار است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۲۷- گزینه «۱»

(عزیز الیاسی پور)

در سبک خراسانی معشوق عمدتاً زمینی و دست‌یافتنی است، اما در سبک عراقی مقام معشوق رفته‌رفته متعالی می‌شود تا اینکه گاهی با معبود یکی می‌شود. در بیت گزینه «۱» معشوق زمینی است و شاعر در مورد وعده و وعیدهای عاشقانه‌اش با او سخن می‌گوید، اما در بقیه گزینه‌ها معشوق متعالی و آسمانی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۲۸- گزینه «۱»

(سعید بفقری)

باور به اختیار و اراده در این بیت و توصیه به کوشش و عدم رضایت‌دادن به قضا و قدر از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است.

ویژگی‌های فکری سبک عراقی در دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: معشوق آسمانی و یکی شدن معشوق با معبود

گزینه «۳»: رواج روحیه عرفانی و اخلاقی (باور به وحدت وجود)

گزینه «۴»: ستایش عشق در برابر عقل

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۲۹- گزینه «۲»

(رضا رنبری)

سروده بیان‌شده، اثر مهدی اخوان ثالث است. در سه گزینه دیگر توضیحات مربوط به سید علی موسوی گرمارودی بیان شده و از طریق رد این گزینه‌ها نیز می‌توان به پاسخ نهایی رسید.

مهدی اخوان ثالث: یکی از موفق‌ترین رهبران شعر نیمایی است. بیان روایی و داستانی، حماسی بودن زبان، کهن‌گرایی، به‌کارگیری ترکیبات زیبا و

۴) علاقه (رابطه بین معنای حقیقی و مجازی)

دلیل یا پیوندی که باعث می‌شود بتوانیم واژه را در معنای غیراصلی به کار ببریم.

با این توضیحات در گزینه «۴» معنای نانهاده واژه «آب»، آبرو است و قرینه آن واژه «شیرین» در معنای شیرین بانوی ارمنی است.

معنای بیت: سخن گفتن شیرین بانو در حضور تو مایه‌خنده است و آبروی شیرین بانو هنگام خندیدن می‌رود.

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۲- گزینه «۳»

(مفسن اصغری)

اسلوب معادله: مصراع دوم مصداق و نمونه‌ای برای مفهوم مصراع اول

مجاز: خون مجاز از کشتن

حس آمیزی: گریه تلخ (آمیختن حس شنوایی با چشایی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اسلوب معادله: مصراع دوم مصداق و نمونه‌ای برای مفهوم مصراع اول - مجاز و حس آمیزی یافت نمی‌شود.

گزینه «۲»: حس آمیزی: نگاه گرم (آمیختن حس بینایی با لامسه) - اسلوب معادله و مجاز مشهود نیست.

گزینه «۴»: اسلوب معادله: مصراع دوم مصداق و نمونه‌ای برای مفهوم مصراع اول مجاز: صد مجاز از بسیار و فراوان - حس آمیزی یافت نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۳- گزینه «۲»

(فرهاد فروزان‌کیا)

الف) حس آمیزی: فکر رنگین

ب) در بیت یاد شده، اسلوب معادله داریم. مصراع دوم در حکم مصداق و مثالی عینی و قابل فهم برای مصراع اول است.

ج) مجاز: صبح (خورشید)

د) مجاز به علاقه شباهت: سنبل و گل (گیسوان و صورت)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۴- گزینه «۳»

(فرهاد فروزان‌کیا)

در این بیت آرایه‌های «تشبیه، مجاز، اسلوب معادله و حس آمیزی» وجود دارد:

تشبیه: زهر فنا (اضافه تشبیهی)

اسلوب معادله: مفهوم کلی مصراع اول در مصراع دوم تکرار شده است و در حکم مصداق و نمونه‌ای می‌باشد.

حس آمیزی: آوردن صفت تلخ برای مرگ.

پارادوکس: تلخی ..... شکر است.

گزینه «۱»: در بیت یاد شده، آرایه استعاره و حسن تعلیل وجود ندارد.

گزینه «۲»: در بیت یاد شده، آرایه اغراق و تلمیح وجود ندارد.

گزینه «۴»: در بیت یاد شده، آرایه اغراق و مجاز به علاقه شباهت وجود ندارد.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۵- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا احمدی)

در مصراع نخست با بیان تمثیلی از تمکین و پذیرش، سخن گفته است، اما از آن جایی که مصراع دوم از لحاظ معنایی به مصراع اول وابسته است، اسلوب معادله منتفی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تلمیح: اشاره غیرمستقیم به ماجرای شیرین و فرهاد

گزینه «۲»: مجاز: جهان (تعلقات دنیایی)

گزینه «۴»: حس آمیزی: روز تلخ

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۶- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا احمدی)

بیت «الف» فاقد مجاز و حس آمیزی است.

توجه: بنابر عرف کنکور نظام جدید، استعاره دانستن استعاره مصرحه، نسبت به مجاز دانستن آن اولویت دارد.

بیت «ب»: «کام» مجاز از آرزو و مراد / فاقد حس آمیزی

بیت «ج»: «کام» دوم مجاز از آرزو و تمایل / به وسیله کام بوبیدن و شنیدن بوی

بیت «د»: دم مجاز از لحظه‌ای اندک و کوتاه است. / فاقد حس آمیزی

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۷- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا احمدی)

ب) مجاز: منظور از «صد»: مقدار بسیار ج) مجاز: منظور از «عالم»: مردم عالم

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۸- گزینه «۳»

(هومن نمازی)

گزینه «۴»: بر وزن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعلون است و بیت گزینه «۲» بر

وزن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعلون است و گزینه «۱» بر وزن مفاعیلن

مفاعیلن مفاعیلن فعل است.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

صَ	فا	ها	با	م	ی	لَعَد	لَش
دَ	ران	جو	هر	نِ	می	گی	رد
مفاعیلن				مفاعیلن			
-	-	-	-	U	-	-	-

گزینه ۴: «۴»

پایه‌های	هین	سُ	خَ	ن	تا	ز	بِ	گو
آوایی	وا	رَ	هَ	دَز	هر	دُ	جَ	هان
وزن	مفتعلن				مفتعلن			
نشانه‌های	-	U	U	-	-	U	U	-
هجایی								

تا	دُ	جَ	هان	تا	ز	شَ	وَد
بی	حَ	دُ	أَن	دا	ز	شَ	وَد
مفتعلن				مفتعلن			
-	U	U	-	-	U	U	-

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۱- گزینه ۱: «۱»

بیت اول: وزن: فعولن فعولن فعل / با توجه به مصراع دوم، باید در جای خالی، واژه‌ای با علامت هجایی «-U-» قرار گیرد که ترکیب «پیش یارت» در گزینه «۳»، متناسب با این الگوی هجایی نیست و گزینه «۳» رد می‌شود. بیت دوم: وزن: مفاعیلن مفاعیلن فعولن / با توجه به مصراع دوم، باید در جای خالی، واژه‌ای با علامت هجایی «-U-» قرار گیرد که واژه «بیامد» در گزینه «۴»، متناسب با این الگوی هجایی نیست و گزینه «۴» نیز رد می‌شود. بیت سوم: وزن: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن / با توجه به مصراع اول، باید در جای خالی، واژه‌ای با علامت هجایی «-U-» قرار گیرد که ترکیب «لانه دارد» در گزینه «۲»، متناسب با این الگوی هجایی نیست و گزینه «۲» نیز رد می‌شود.

تمام واژگان گزینه «۱»، متناسب با پایه‌های آوایی ابیات هستند.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۲- گزینه ۲: «۲»

وزن بیت «الف»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن

وزن بیت «ب»: مفتعلن مفتعلن فاعلن

وزن بیت «ج»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

وزن بیت «د»: مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن

وزن بیت «ه»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۳۹- گزینه ۱: «۱»

(یاسین مهربان)

وزن این مصراع، «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است؛ در حالی که سایر مصراع‌ها در وزن «مفاعیلن مفاعیلن فعولن» سروده شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۰- گزینه ۲: «۲»

(الهام ممدری)

به پایه‌های تکراری و هماهنگ در هر مصراع، پایه‌های آوایی همسان گفته می‌شود. در این بیت، پایه‌ها تکراری نیستند.

پایه‌های	سِ	رِش	کِ	من	کِ	ز	طو	فا
آوایی	ز	لو	ح	سِی	نِ	نَ	یا	رَس
وزن	مفاعیلن				فاعلاتن			
نشانه‌های	U	-	U	-	U	U	-	-
هجایی								

ن	نو	ح	دَس	ت	بَ	رَد
ت	نَف	شِ	مِه	ر	تُ	شُست
مفاعیلن				فعلن		
U	-	U	-	U	U	-

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»:

پایه‌های	دَر	بِ	یا	بان	گر	بِ	شَو	قِ
آوایی	سَر	زَ	نِش	ها	گر	کُ	نَد	خا
وزن	فاعلاتن				فاعلاتن			
نشانه‌های	-	U	U	-	-	U	U	-
هجایی								

کَع	بِ	خا	هی	زَد	قَ	دَم
رِ	مُ	غِی	لان	عَم	مَ	خَر
فاعلاتن				فاعلن		
-	U	-	-	-	U	-

گزینه «۳»: از تکرار چهار پایه مشابه (همسان) تشکیل یافته است.

پایه‌های	ز	ان	رو	هَس	ت	یا	ران	را
آوایی	کِ	غِی	رَز	را	سَ	تِی	نَف	شِی
وزن	مفاعیلن				مفاعیلن			
نشانه‌های	U	-	-	-	U	-	-	-
هجایی								

۴۳- گزینه «۳»

(رضا رنبری)

وزن بیت گزینه «۳»: «مفاعیل مفاعیل مفاعیل فعولن» است.

ابیات دیگر گزینه‌ها بر وزن «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» سروده شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۴- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

مفاعلن (خ ی ا ل و ص) فعلاتن (ل ت ا م ا ر) مفاعلن (ن ب و د آ) فعلاتن (ب ح ی ا تم) مفاعلن (ف ا غ ا ن ز آ) فعلاتن (ت ش س و ز) مفاعلن (ج گ ر د ق ی) فعلاتن (ق د ق ی ق) هجای هشتم مصراع دوم در تقطیع هجایی کوتاه است، ولی بنا بر ضرورت وزن شعر، بلند تلفظ می‌شود.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۵- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

بیت اول فاقد اسلوب معادله است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «چمن» مجاز از طبیعت و می روشن دارای حسن آمیزی است.

گزینه «۳»: صائب در هر دو مصراع بیت اول در مقام ستایش خود، هنرش را مایه رشک پروانه و بلبل تلقی می‌کند.

گزینه «۴»: در هر دو مورد شاعر بین هوای ابری و شراب‌نوشی تناسب ایجاد کرده است.

(علوم و فنون ادبی، ترکیبی)

۴۶- گزینه «۱»

(اله‌ام ممری)

مفهوم گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» چنین است: عاشق به گرفتارشدن و گرفتارماندن در دام عشق راضی است و قصد رهایی از آن را ندارد؛ اما بیت گزینه «۱» می‌گوید: عاشق گرفتار و اسیر دام عشق است، اما جرئت و جسارت هیچ‌گونه سؤالی ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: عاشقان خود خواهان گرفتاری در دام عشق تو هستند، زیرا هر که اسیر عشق تو گردد در حقیقت از خود رها می‌گردد.

گزینه «۳»: هر مرغی می‌خواهد از بند رها شود، اما من رهایی نمی‌خواهم.

گزینه «۴»: سعدی نمی‌خواهد که از عشق تو رها شود، زیرا برای او اسارت در بند تو نیکوتر از رهایی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، صفحه ۵۵)

۴۷- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا احمدی)

مفهوم مشترک بیت‌های «الف» و «ه»: ترجیح غم عشق بر خوشی‌های دنیایی

مفهوم سایر ابیات:

بیت «ب»: همه درگیر غم تو هستند.

بیت «ج»: توصیف عاشق‌شدن و نشستن غم یار به دل عاشق (این بیت هم می‌تواند تقریباً هم‌مفهوم با ابیات «الف و ه» باشد، اما با توجه به گزینه‌ها پاسخ همان گزینه «۳» است.)

بیت «د»: شاعر از عشق مأیوس شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، مفهومی، ترکیبی)

۴۸- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

مفهوم بیت گزینه «۱» بازگشت به اصل یا تعلق نداشتن روح آدمی به دنیای مادی و مفهوم سایر ابیات، بی‌اعتنایی به دنیا و ناپایداری زندگی دنیوی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، صفحه ۳۷)

۴۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور قارچ از کشور ۹۹)

عبارت صورت سؤال، زندگی را فقط در صورتی زندگی می‌داند که عاشقانه باشد و مرگ را مساوی با بی‌عشق می‌داند. در بیت گزینه «۴» هم شاعر هر چیزی در دنیا به جز عشق را مانند کف روی آب دریا می‌داند و زندگی بی‌عشق را مساوی مرگ می‌داند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آتش (مرگ)، ذات جاودانه عشق است و پروانه باید خود را به آتش بزند (به سوی عشق برود).

گزینه «۲»: بیت به تقابل عقل و عشق و برتری عشق اشاره دارد.

گزینه «۳»: عاشق شدن ملازم مرگ و نابودی است، همان‌طور که تمام گل‌های باغ بالاخره به گلاب تبدیل می‌شوند.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، مفهومی، ترکیبی)

۵۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در ابیات مورد نظر از افرادی سخن می‌رود که ویژگی‌هایی مانند «زخم خوردن» و «غرور و سرافرازی» دارند؛ با توجه به اینکه درون مایه طرح اسوه‌های تاریخی مربوط به افراد خاص و مشخص است، این ابیات می‌توانند به شهدا به طور عام اشاره کنند. ضمناً مفاهیم آزادی و ترسیم افق‌های روشن نیز در ابیات دیده نمی‌شوند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و مفهومی، صفحه‌های ۷۵ تا ۷۷)

جامعه‌شناسی (۳)

۵۱- گزینه «۴»

(مریم فسروی رهنوی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست (دانش در گذشته امری مثبت قلمداد می‌شد اما در جهان مدرن خود دانش مورد نزاع و کشمکش بود) - درست

گزینه «۲»: درست - درست

گزینه «۳»: نادرست (در ارزیابی‌های اخلاقی، ثروت امری خاکستری (نه خوب و نه بد) تلقی می‌شد) - نادرست (نخستین واکنش در برابر ثروت شکل گرفت و واکنش شدید بعدی در مقابل دانش بود)

گزینه «۴»: درست - نادرست (از آنجا که انسان در برخورد با هر پدیده‌ای، دیر یا زود به معنا و ارزش آن می‌اندیشد، نمی‌تواند صرفاً به لذت و منفعت مادی ناشی از قدرت، ثروت و دانش قانع باشد و به آن بسنده کند)

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۵۲- گزینه «۳»

(فاطمه قربیبیان)

- تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک و رفع اختلافها و تضادها میان افراد و گروه‌هایی که با هم زندگی می‌کنند، «سیاست» و «عمل سیاسی» را در زندگی اجتماعی پدید می‌آورد.

- سیاست دو وجه یا بعد اصلی دارد. یک بعد آن تدبیر و تنظیم امور - که امروزه به قانون کاهش یافته - و بعد دیگر آن، ضمانت اجرای قانون است که نیازمند قدرت می‌باشد. به عبارتی در پاسخ به این پرسش که سیاست، قدرت است یا قانون؟ باید گفت هر دو، انتظار می‌رود که هر کس با اتکا به عقل، ایمان و تقوای خویش، قانون را رعایت کند، ولی برای اجرای قانون، باید از قدرت نیز استفاده کرد یا حداقل باید تهدید کرد که در صورت تخلف از قانون، از قدرت استفاده می‌شود. برخی مواقع، ترس از پاسبان و مأمور قانون، راننده را از سریع راندن باز می‌دارد و او را وادار می‌کند که سرعت مجاز و مطمئن را رعایت کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۵۶)

۵۳- گزینه «۳»

(یاسین ساعری)

تشریح موارد نادرست:

(ب) در گذشته، قدرت، مسئله اول و اصلی سیاست نبوده است؛ بلکه قدرت، وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی قلمداد می‌شده است. البته این امر به این معنا نیست که همه حاکمان و قدرتمندان در عمل به چنین اندیشه و نگاهی پایبند بوده‌اند؛ بلکه منظور این است که تلقی عمده فرهنگ‌ها و جوامع بشری از سیاست و قدرت این گونه بود و البته سیاستمداران و قدرتمندان نیز حداقل در ظاهر، ناگزیر از توجه به چنین معنایی از سیاست و قدرت بودند. رواج سیاست نامه‌نویسی و سیاست نامه‌ها که مجموعه نصیحت‌هایی برای ملوک و پادشاهان بود، شاهد این واقعیت است.

(ج) سیاست با هیچ مقوله عینی و محسوسی مترادف نیست؛ بلکه در کل جامعه و همه اجزای آن جاری است. البته این سخن به این معنا نیست که هر نگاه به جامعه و هر وجهی از جامعه، سیاسی باشد.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۵۴- گزینه «۴»

(سید آرش مرتضایی فر)

موارد مذکور که مربوط به نمونه بیاورید صفحه ۵۸ است ارتباطی با عبارت چهارم ندارد.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

۵۵- گزینه «۴»

(سینا غلامی)

- هر کول و شارل دوگل بخشی از قدرت خود را رهین قدرت بدنی خود بودند.

- در قدرت تشویقی و تنبیهی پیروی‌کننده نسبت به پیروی خود، آگاهی دارد (شباهت قدرت تشویقی و قدرت تنبیهی) اما در قدرت اقناعی پیروی‌کننده در مواردی متوجه تبعیت خود نمی‌شود (تفاوت قدرت اقناعی با قدرت تشویقی و قدرت تنبیهی).

- قدرت اقناعی با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت، اعمال می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰)

۵۶- گزینه «۳»

(امیرمسین فزایی)

- ارتباط میان شخصیت و قدرت تنبیهی تأثیر خود را بر نحوه نگرش و رفتار افراد همچنان خواهد داشت.

- سازمان یعنی جمع کسانی که منافع، ارزش‌ها یا برداشت‌های مشترکی دارند.

- لازمه سازمان پذیرفتن هدف‌های سازمان توسط افراد و اعضای آن است.

- سازمانی که اعضای آن به‌طور یکپارچه، اهداف آن را قبول نداشته باشند و از

آن سدهای مختلفی شنیده شود، نمی‌تواند اطاعت افراد بیرون از خود را

تضمین کند. مثلاً اختلاف نظر شدید پزشکان می‌تواند مانع پیروی بیماران

از دستورات پزشکان شود. به همین دلیل نظام پزشکی به شدت مانع چنین

اختلاف نظرهایی می‌شود.

- عبارت چهارم با این موضوع ارتباط دارد که امروزه نقش سازمان‌ها افزایش

یافته است.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۵۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های - کنگور سراسری ۱۴۰۳ - نوبت ۳۰ تیرماه)

منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	ارزش‌های اجتماعی
شخصیت	تنبیهی	قدرت
مالکیت	تشویقی	ثروت
سازمان	اقناعی	دانش

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۲)

۵۸- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- امور سیاسی، همواره مورد تأیید یا رد، انتخاب یا طرد، ستایش یا نکوهش انسان‌ها قرار می‌گیرند.

- قدرت یک ضرورت اجتماعی است و قدرت اقناعی بر بسیاری از اعمال

قدرت‌ها سرپوش می‌گذارد.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

۵۹- گزینه «۱»

(سیرآرش مرتضایی فر)

سازمان یعنی جمع کسانی که منافع، ارزش‌ها یا برداشت‌های مشترکی دارند. سازمان مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی است. البته سازمان،

هم پیوند میان افراد و گروه‌های انسانی مانند رابطه همکاران و هموطنان و

هم‌کیشان را در برمی‌گیرد که از آن به «انسجام اجتماعی» یاد می‌شود و

هم پیوند میان میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی مثل رابطه

اقتصاد و سیاست و علم و سیاست را شامل می‌شود که از آن به «یکپارچگی

نظام» تعبیر می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۰)

۶۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمان‌های)

سابقه تاریخی اعمال تنبیهی قدرت ← علت ← پدید آمدن شهرت هراسناکی

برای قدرت

تأیید یا رد، انتخاب یا طرد، ستایش یا نکوهش امور سیاسی توسط انسان‌ها

علت ← خنثی نبودن امور سیاسی

حفظ وضع موجود ← علت ← پیشگیری از تغییری است که وضعیت را بدتر

می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۳)

جامعه‌شناسی (۱)

۶۱- گزینه «۳»

(مریم فسروی رهنوی)

- در کشورهای نفت‌خیز، بعد عینی نفت به عنوان یک سرمایه وجود داشت؛

ولی بعد ذهنی و معنایی آن مفقود بود و صاحبان آن کشورها از اهمیت نفت

و وضعیت کشورهای صنعتی و نیاز ضروری آنها به نفت اطلاع کافی

نداشتند.

- تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند؛ از این رو هیچ

یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند؛ اما همه پدیده‌های

اجتماعی، بعد محسوس و عینی ندارند.

- «نهاد اجتماعی» مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهایی است

که برای رفع نیازهای معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا

می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۵)

– قوانین و مقررات راهنمایی و رانندگی توسط انسان‌ها وضع می‌شوند. این قوانین پس از به وجود آمدن، الزام‌ها و پیامدهای جدیدی را به دنبال دارند که وابسته به تک تک افراد نیست.

(یامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۵، ۴۶ و ۴۸)

۶۵- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

– علوم تجربی با روش تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی همانند بیماری، زلزله، سیل و ... و مسلط شدن بر آنها را به انسان می‌دهد. رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه را «گسترش عقلانیت ابزاری» می‌گویند.

– با افول این علوم عقلانی و وحیانی، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری – که پدیده‌های فرا تجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند – از دست می‌رود و داوری درباره این پدیده‌ها به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود. از این روند به زوال معنا و «عقلانیت ذاتی» یاد می‌شود.

– رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهنین، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و فرصت‌هایی از این قفس خودساخته را از آنان می‌گیرد. از این روند به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود.

(یامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

جامعه‌شناسی (۲)

۶۶- گزینه «۳»

(سینا غلامی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست (قدرت‌های غربی با تکیه بر قدرت نظامی و صنعتی خود، بیشتر سیاستمداران و دولتمردان جوامع اسلامی را مغلوب کردند) – نادرست (مربوط به عصر نبوی است).

۶۲- گزینه «۲»

(سید آرش مرثایی‌فر)

– تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.

– وقتی چشم خود را بر جوامع دیگری می‌گشاییم که هم اینک در دیگر نقاط دنیا وجود دارند؛ یا وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم و جهان خود را با آنان مقایسه می‌کنیم، به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم.

– دگرگونی زبان و لهجه مردم مربوط به تغییرات سطحی جهان اجتماعی است.

(یامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۱)

۶۳- گزینه «۱»

(مهردار کریمی - رهلان)

تشریح موارد نادرست:

– ساختن جهان اجتماعی جدید، نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین است و ممکن است جهان موجود از بسط آن جلوگیری کند.

– هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است، با تغییر جهان اجتماعی موجود و در پی آن برداشته شدن الزام‌هایش، جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد.

(یامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۶۴- گزینه «۱»

(فاطمه رضاییان)

– زبانی که مردم یک جامعه با آن صحبت می‌کنند دستور و قواعد پیچیده‌ای دارد. مردمی که با آن سخن می‌گویند باید قواعدش را بیاموزند و در چارچوب آن حرف بزنند.

بنابراین بخش‌های مختلف جهان اجتماعی فرصت‌ها و محدودیت‌هایی دارد. این فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته هستند و هیچ کدام بدون دیگری محقق نمی‌شود به عبارت دقیق‌تر فرصت‌ها و محدودیت‌ها دو روی یک سکه‌اند.

– «دیگران کاشتند و ما خوردیم / ما بکاریم و دیگران بخورند» به این مسئله اشاره دارد که جهان اجتماعی‌ای که ساخته می‌شود حاصل آگاهی‌های مشترکی است که در طول تاریخ توسط پیشینیان و معاصران و آیندگان، ساخته می‌شود.

گزینه «۲»: نادرست (مربوط به دوران خلافت است) - درست

گزینه «۳»: درست - نادرست (جامعه اسلامی به دلیل قدرت و غنای فرهنگی خود، مهاجمان بیگانه را درون خود هضم و جذب کرد).

گزینه «۴»: درست - درست

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۸، ۲۹ و ۳۱)

۶۷- گزینه «۲»

(سید آرش مرتضایی فر)

- رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی (پروتستانتیسم) شده است.
- اگر انسان به ابعاد دنیوی خود محدود بماند حیاتی حیوانی یا پست‌تر از آن خواهد داشت.

- ادبیات مدرن به سلوک‌های معنوی و مکاشفات الهی انسان توجهی ندارد بلکه حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره و این جهانی را منعکس می‌کند. به همین دلیل رمان در فرهنگ غرب بیشترین اهمیت را پیدا کرده است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۶۸- گزینه «۳»

(امیر حسین قزایی)

روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی، بیشتر شکلی عقل‌گرایانه داشت. روشنگری با رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل اینکه وحی را نمی‌پذیرد به دئیسم منجر می‌شود. دئیسم یعنی اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد. روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم، بیشتر شکل حس‌گرایانه پیدا کرد. وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد. این علم، توان دآوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی را ندارد (زیرا این پدیده‌ها حسی نیستند) و صرفاً به صورت دانش ابزاری، در خدمت اهداف دنیوی انسان قرار می‌گیرد.

از پایان قرن بیستم با افول حس‌گرایی، فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است. در بحران معرفت‌شناختی امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر سلب می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۶۹- گزینه «۳»

(مهردار کرمی - رهگلان)

- فرو ریختن اقتدار کلیسا سبب شد تا در دوران رنسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به‌عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کنند.

- تحریفاتی که در مسیحیت قرون وسطی رخ داد دو پیامد به‌دنبال داشت: در سطح اندیشه و نظر، مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد و با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند. در سطح زندگی و عمل، مسیحیان و آباء کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراتوری روم به سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند. کلیسا در این مقطع، عملکرد دنیوی خود را در پوشش معنوی و دینی توجیه می‌کرد. حرکاتی که رویکرد معنوی داشتند و در تقابل با جریان دنیاگرا قرار می‌گرفتند، مورد هجوم کاتولیک‌ها و دیگر پروتستان‌ها قرار گرفتند و امکان گسترش پیدا نکردند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۷ و ۴۹)

۷۰- گزینه «۴»

(سید آرش مرتضایی فر)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست (با گسترش تجارت و رشد صنعت، قشر جدیدی از سرمایه‌داران به‌وجود آمد) - درست
گزینه «۲»: درست - درست

گزینه «۳»: نادرست (در قرن هجدهم انقلاب صنعتی از انگلستان آغاز شد) - نادرست (اقتصاد قرون وسطی بر مبنای روابط ارباب - رعیتی بود)

گزینه «۴»: درست - نادرست (لیبرالیسم براساس اصالت بخشیدن به انسان دنیوی (اومانیزم) شکل می‌گیرد).

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

روان‌شناسی

۷۱- گزینه «۳»

(منصوره مولایی)

این عبارت نادرست است، زیرا در تصمیم‌گیری همه اولویت‌ها ما را به مقصد می‌رسانند اما یکی از آنها، مطلوب‌تر از بقیه‌شان است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۷۲- گزینه «۴»

(یاس فاطمه ابراهیمیان)

تصمیم آنها گروهی است زیرا همه اعضای خانواده در آن شریکند. تصمیم برای خرید پرده، از لحاظ اهمیت، یک تصمیم معمولی است اما از آنجا که اولویت‌های زیادی برای رنگ پرده وجود دارد، پیچیده محسوب می‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

۷۳- گزینه «۲»

(یاس فاطمه ابراهیمیان)

- ملاک تصمیم‌گیری این فرد، مزیت‌ها و منافع میان‌بر رفتن بوده و او نسبت به عامل خطر بی‌توجه بوده است. (نادرست)

- نادیا به خاطر هزینه کمتر و منفعت سینما رفتن، این تصمیم را گرفته است، نه هزینه‌های پیشین. (نادرست)

- سامان به خاطر هزینه‌های که خرید لپتاپ برایش به دنبال دارد از خرید آن صرف‌نظر کرده است؛ پس ملاک تصمیم‌گیری او هزینه‌ها بوده است. (درست)

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۲)

۷۴- گزینه «۴»

(یاس فاطمه ابراهیمیان)

با توجه به داشتن استعداد در کنار علاقه تصمیم‌مینا برای انتخاب رشته‌اش، لزوماً احساسی نبوده ← رد گزینه «۱»

اما تصمیم او برای انصراف از رشته، تحت تأثیر احساسات منفی خود نسبت به همکلاسی‌ها و دوستانش است (سبک تصمیم‌گیری احساسی) ← رد گزینه «۲»

رفتار بد او (پرت کردن کیف همکلاسی‌اش) نیز یک تصمیم تکانشی است ← رد گزینه «۳»

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۲ تا ۱۴۷)

۷۵- گزینه «۴»

(منصوره مولایی)

عبارت اول: فرد با وجود اینکه با مشاهده دوستانش در رشته روان‌شناسی، به این رشته متمایل شده از سبک تصمیم‌گیری وابسته استفاده نکرده زیرا پس از آن از تحقیق و تفکر استفاده کرده. (رد گزینه ۱)

عبارت دوم: فرد در ابتدا بر اساس روش منطقی عمل کرده و جوانب مختلف تصمیم را در نظر گرفته اما در نهایت تصمیم را با سبک اجتنابی گرفته زیرا زمان ثبت نام را به آینده موکول کرده و علی‌رغم میل باطنی‌اش از ثبت نام جا مانده و کلاس را از دست می‌دهد. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

عبارت سوم: این فرد با وجود اینکه در ابتدا از سبک تصمیم‌گیری منطقی استفاده کرده و برای بهبود به پزشک مراجعه کرده اما اکنون با وجود پیشرفته‌تر شدن بیماری، از مراجعه به پزشک اجتناب می‌کند. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

عبارت چهارم: روی آوردن به این جراحی‌ها تحت تأثیر شبکه‌های اجتماعی، نوعی تصمیم‌گیری وابسته است که در آن فرد نه به علت خواست و علاقه درونی خود، بلکه به این دلیل که دیگران آن را انجام می‌دهند، انجام می‌دهد. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۵ تا ۱۴۷)

۷۶- گزینه «۴»

(مهمرب بیکردلی)

رضایت شغلی به مرحله بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت موردنظر دلالت دارد (مرحله هفتم).

بررسی امنیت شغلی به مرحله ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت دلالت دارد (مرحله چهارم).

پایبندی شغلی به مرحله تعهد و پایبندی به اجرای اولویت مورد نظر دلالت دارد (مرحله ششم).

انتخاب حرفه به مرحله شناسایی و تعریف تصمیم مورد نظر دلالت دارد (مرحله نخست).

بررسی ویژگی‌های شغلی به مرحله بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت اشاره دارد (مرحله سوم).

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۸)

۷۷- گزینه «۲»

(هانا اهمرزازه)

پریا با کنار گذاشتن اطلاعات درست و معتبر و پذیرفتن تجربیات دوستش، با وجود اینکه می‌داند تجربیات او از اعتبار زیادی برخوردار نیستند، بر اطلاعاتی تأکید دارد که درست بودن گفته‌های دوستش را تأیید می‌کند که به سوگیری تأیید اشاره دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است؛ زیرا پریا بی‌نیاز از شواهد علمی نبود و آن‌ها را بررسی کرد ولی به دلیل اینکه با باورهایش مطابقت نداشت، آن‌ها را کنار گذاشت که نشان‌دهنده سوگیری تأیید است نه بی‌نیازی ناشی از اعتماد افراطی.

گزینه «۳»: نادرست است؛ فرض موفقیت یک روش در تمام شرایط براساس تجربه گذشته، پس از تأیید تجربه دوست پریا و کنار گذاشتن سایر شواهد شکل گرفت که بیشتر با سوگیری تأیید ارتباط دارد نه اعتماد افراطی.

گزینه «۴»: نادرست است؛ زیرا چیزی که مانع تصمیم‌گیری درست توسط پریا شده است، همسویی اطلاعات کم‌اعتبار با باورهای او است نه سهولت دسترسی.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۹)

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

۸۱- گزینه «۲»

(عمار تاپیش)

«ما مِن دَابَّةٍ: هیچ جنبنده‌ای نیست (رد گزینه «۱») / «فی الأرض»: در زمین / «لا طائرٌ يَطِيرُ»: نه هیچ پرنده‌ای که پرواز می‌کند (رد گزینه «۱») / «جناحیه»: بال‌هایش (در اصل «جناحین + ه» است، پس مثنی است.) (رد گزینه «۳»)

در گزینه «۴»، «در آسمان» نیز اضافی است و معادلی در آیه داده شده ندارد.

(ترجمه)

۸۲- گزینه «۱»

(ولی بربری - ابهر)

«أ لا يُحَيِّرُك»: آیا تو را حیران نمی‌کند / «فَلأَح عَجُوزٌ» (ترکیب وصفی نکره): کشاورز پیری، کشاورز کهنسالی (رد گزینه «۲») / «قد بَلَغَ» (ماضی نقلی): رسیده است (رد گزینه «۳») / «و هو يَغْرَسُ» («و او» حالیه است و باید در ترجمه آن از «در حالی که» استفاده شود): در حالی که او می‌کارد (رد گزینه‌های «۳ و ۴») / «و يعلم»: و می‌داند (رد گزینه‌های «۳ و ۴») / «لأ تُثْمِرُ إَلا بعد عشر سنوات»: فقط پس از ده سال میوه می‌دهد، میوه نمی‌دهد مگر پس از ده سال (رد گزینه‌های «۲ و ۴»)

(ترجمه)

۸۳- گزینه «۲»

(روح‌الله گلشن)

«لَن يَحْصِلَ عَلِي...»: دست نخواهند یافت به ... مگر (جز) ...، فقط (تنها) ... دست خواهند یافت به ... (فعل مستقبل است نه مضارع ← رد گزینه «۳»، ضمناً جایگاه لفظ «فقط (تنها)» در این گزینه اشتباه است) / «صَاصِبٌ»: دشواری‌ها (جمع است نه مفرد ← رد گزینه‌های «۱ و ۳»، «طريقهم»: مسیرشان (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «يُخْرَجُونَ»: خارج می‌سازند، بیرون می‌آورند (رد گزینه‌های «۳ و ۴») همچنین لفظ «هیچ» در گزینه‌های «۱ و ۴» اضافی است؛ حواستان باشد حرف «لا» در «بلا تردّد» از نوع نفی جنس نیست.

(ترجمه)

۷۸- گزینه «۴»

(هاثا اممزراره)

عبارت فوق به «کنترل نکردن هیجان‌ات» به عنوان یکی از موانع تصمیم‌گیری اشاره دارد و عامل مهمی است که مانع تصمیم درست توسط افراد می‌شود. در این موقعیت افراد مختلف واکنش‌های هیجانی متفاوتی در حامد ایجاد کرده‌اند؛ او نیز قادر به کنترل کردن هیجان‌ات خود نیست و باعث می‌شود به طور مداوم با شکست در تصمیم‌گیری روبه‌رو شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عصبانی بودن حامد ناشی از کنترل نکردن هیجان‌ات است. علاوه بر این بسیاری از تصمیم‌گیری‌های مهم علاوه بر دانش به اعتماد به نفس قوی نیاز دارند نه همه آن‌ها.

گزینه «۲»: اشاره این گزینه به ملاک‌های زودگذر را باید مورد توجه قرار دهیم که منظور واکنش‌های هیجانی و حالات ناپایدار خلقی است که به «کنترل نکردن هیجان‌ها» به عنوان یکی از موانع تصمیم‌گیری باز می‌گردد. گزینه «۳»: موقعیتی که حامد در آن قرار گرفته است بیانگر «کنترل نکردن هیجان‌ها» است و فردی که توانایی‌های خود را دست کم می‌گیرد به «کوچک شمردن» خود به عنوان یکی از موانع تصمیم‌گیری اشاره دارد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۹ و ۱۵۰)

۷۹- گزینه «۱»

(مهمم بیگلری)

بررسی موارد نادرست:

انتخاب بین درس خواندن برای امتحان بسیار دشوار یا مردود شدن او در امتحان، به تعارض اجتناب - اجتناب اشاره دارد. انتخاب بین تحمل بیماری و مصرف داروی دارای عوارض قطعی، تعارض اجتناب - اجتناب است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۰ تا ۱۵۳)

۸۰- گزینه «۲»

(هاثا اممزراره)

«الف»: درست است؛ یکی از پیشنهادها برای ارتقای مهارت تصمیم‌گیری این است که تصمیم مورد نظر را به خوبی بشناسیم. هرچه موضوع تصمیم‌گیری دقیق‌تر باشد، اقدام‌های بعدی نیز شفاف‌تر خواهد بود.

«ب»: نادرست است؛ برای پیشرفت در مهارت تصمیم‌گیری باید از سبک تصمیم‌گیری منطقی استفاده کرد؛ چون در بین سبک‌های تصمیم‌گیری مختلف، بهترین سبک، سبک تصمیم‌گیری منطقی است.

«ج»: درست است؛ یکی از عوامل مؤثر برای ارتقای مهارت تصمیم‌گیری این است که موقعیت‌های پرخطر را شناسایی کنید.

«د»: نادرست است؛ به کارگیری تجربه گذشته هیچ ارتباطی با ارتقای عملکرد تصمیم‌گیری ندارد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۴)

۸۴- گزینه «۱»

(سیر مفعولی مرفوضی)

«إِذَا»: هرگاه، اگر، هنگامی که / «عامل»: (در جمله شرطی می‌توان فعل ماضی را به صورت مضارع ترجمه کرد) رفتار کردند، رفتار کنند (رد گزینه «۳») / «أَبْنَاهُمَا وَبَنَاتُهُمَا»: پسران و دخترانشان / «دُونَ التَّفْرِيقِ»: بدون فرق گذاشتن / «هَذَا الْعَدْلُ»: این عدالت (رد گزینه «۴») / «فِي الصَّغَرِ»: در خردسالی / «سَبِينِي»: بنا خواهد کرد (رد گزینه «۴») / «فِي الْكِبَرِ»: در بزرگسالی (رد گزینه «۲») همچنین در گزینه «۲»، «برایشان» و در گزینه «۳»، «... است که ...» اضافی است و معادلی در عبارت عربی ندارد.

(ترجمه)

۸۵- گزینه «۴»

(ابوطالب درانی)

«الْكَلِمَاتُ الْفَارْسِيَّةُ الَّتِي»: کلمات فارسی که / «دَخَلَتِ اللَّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ»: وارد زبان عربی گردیدند / «تَغَيَّرَتْ»: تغییر کرد (فعل ماضی از باب تَفَعَّلَ است ← رد گزینه «۳») / «أَصَوَاتُهَا»: صداهایشان (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «نَطَقَهَا الْعَرَبُ»: عرب‌ها آن‌ها را بیان کردند / «وَفَقَّأَ لَ»: بر اساس (رد گزینه «۲») / «أَلْسِنَتِهِمْ»: زبان‌هایشان (رد گزینه‌های «۲» و «۳»)

(ترجمه)

۸۶- گزینه «۱»

(مفهم رضا سوری - نهاوند)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «بِحَرَكَةٍ»: با حرکتی / «باعث می‌شود» اضافی است. گزینه «۳»: «الْكَائِنَاتُ الْحَيَّةُ»: موجودات زنده / «يُعَدُّ»: به‌شمار آورده می‌شود، به‌شمار می‌آید

گزینه «۴»: «لِ» (اول جمله): دارد / «المِطْلَّةُ»: چتر / «قفزه»: پریدنش

(ترجمه)

۸۷- گزینه «۴»

(آرمین ساعده‌نانه)

در این عبارت، «لَهُمْ» به معنای «دارند» است و ترجمه آن به صورت ماضی صحیح نیست. همچنین ترجمه «کتاب» به شکل «دانشنامه» نادرست است.

(ترجمه)

۸۸- گزینه «۳»

(انحشبن کربمیان فردر)

«زمانی که»: عندما، لَمَّا / «می‌خورد»: يَأْكُلُ (رد گزینه «۱») / «طعمه‌ای را»: فَرِيَسَةً / «بزرگ‌تر از»: أَكْبَرُ مِنْ (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «دهانش»: فَمَهُ (رد گزینه‌های «۲» و «۴») / «چشمانش»: عَيُونُهُ (رد سایر گزینه‌ها؛ در گزینه «۱»، «عینه» مفرد است، در گزینه «۲»، «مِن» اضافی است و در گزینه «۴»، «عینیه» (عینین + ه) منصوب است و نمی‌تواند فاعل باشد.) / «مایعی»: سَائِلًا (رد گزینه‌های «۲» و «۴») / «ترشح می‌کند»: تُفْرِزُ / «گویی آن اشک است»: كَأَنَّهُ دَمُوعٌ (رد گزینه «۴»)

(تعریب)

۸۹- گزینه «۱»

(کلامران عبدالهی)

عبارت صورت سؤال (ضعیف‌ترین مردم، کسی است که از پنهان کردن راز خود ناتوان باشد)، بر رازداری تأکید می‌کند، همه گزینه‌ها به‌جز گزینه «۱» نیز به همین مفهوم اشاره می‌کنند. مفهوم گزینه «۱»: رازهای پنهان شعر شاعر، در میان اهل دل، آشکارا است.

(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

بر انسان واجب است که برادرش را در کارهایش نصیحت کند. نصیحت در کارهای دین و دنیا از مهم‌ترین حقوق مسلمان بر مسلمان (دیگر) است. قطعاً نصیحت‌کننده باید در نصیحت به اخلاق پای‌بند باشد. پس نباید هدفش از نصیحت، ریا یا شهرت یا مجروح کردن نصیحت‌شونده باشد. نصیحت باید به روشی درست و نرم باشد تا فرد از آن تأثیر بپذیرد و لذا نصیحت را قبول کند. بهتر است که نصیحت‌شونده تنها باشد. شکی نیست که هر کس برادرش را آشکارا نصیحت کند، او را لکه‌دار کرده و هر کس مخفیانه او را نصیحت کند، او را آراسته است.

واجب است که نصیحت‌کننده به آنچه نصیحت می‌کند علم داشته باشد تا با بصیرت نهی یا امر کند. از اخلاق نصیحت آن است که نصیحت‌کننده به نصیحت عمل کند قبل از آنکه دیگری را بدان نصیحت نماید و بر آزاری که گاهی در معرض آن قرار می‌گیرد، صبر نماید. لقمان به پسرش فرمود در حالی که او را پند می‌داد: «ای پسرکم نماز را به‌پا دار و به معروف امر کن و از منکر نهی کن و بر آنچه تو را دچار کند، صبر پیشه کن.» او را به صبر بر آنچه به‌خاطر امر به معروف و نهی از منکر گاهی دچارش می‌کند، امر می‌نماید.

۹۰- گزینه «۳»

(سیر مفعولی مرتضوی)

در گزینه «۳» آمده است: «اگر نصیحت شونده را با کلام خود مجروح کنیم، نصیحت را قبول می کند!» که مطابق متن نادرست است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: باید بدانیم که نصیحت از حقوق برادرانمان بر ماست!

گزینه «۲»: از آداب نصیحت است که به چیزی که آن را به خوبی می شناسیم، نصیحت کنیم!

گزینه «۴»: نصیحت کنندگان نباید مردم را به نیکی دعوت کنند و خودشان را فراموش نمایند!

(درک مطلب)

۹۱- گزینه «۴»

(سیر مفعولی مرتضوی)

نصیحت کردن فرد در میان جمعی از مردم ...

«صحیح نیست چون از جایگاهش نزد دیگران کم می کند!»

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عمل زشتی است چون با روش درست و نرمی نیست!

گزینه «۲»: گاهی به فرد سود می رساند چون دیگران نیز به آن امر خواهند کرد!

گزینه «۳»: به نصیحت شونده سود نمی رساند چون او با گوش باطن آن را نمی شنود!

(درک مطلب)

۹۲- گزینه «۴»

(سیر مفعولی مرتضوی)

آیه شریفه در گزینه «۴»: بگو شما را فقط به یک چیز پند می دهم که فردی و گروهی برای خدا قیام کنید؛ در متن در رابطه با قیام فردی و جمعی برای خدا صحبت نشده است.

(درک مطلب)

۹۳- گزینه «۴»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«مفعول و منصوب» نادرست است؛ دقت کنید «تجریح» یک اسم (مصدر) است، بنابراین «المنصوح» در این جا، نقش مضاف الیه را دارد.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه «۱»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«معرفة بالعلمیة» نادرست است؛ «التأصح» اسم خاص نیست، پس معرفه به «ال» محسوب می شود.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۹۵- گزینه «۳»

(مبید بیکلری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: الْمُعْرَبَةُ ← الْمُعْرَبَةُ (عربی شده؛ اسم مفعول) / الْفَارْسِيَّة ← الْفَارْسِيَّة

گزینه «۲»: يَتَحَرَّكَان ← يَتَحَرَّكَان (مضارع باب تَفَعَّل) / الْوَاحِدَةُ ←

الْوَاحِدَةُ (بر وزن «فَاعِل» صحیح است.)

گزینه «۴»: الْجَاهِل ← الْجَاهِل (اسم فاعل) / الْمُعَارِضَةُ ← الْمُعَارِضَةُ (مصدر باب مُفَاعَلَةٌ)

(فبیط مرکبات)

۹۶- گزینه «۲»

(روح الله گلشن)

دقت کنید صورت سؤال، «دو فعل» را می خواهد که ممکن است به دو زمان ترجمه شوند.

در این گزینه، «تَعَلَّمَ» و «تَقَدَّمَ» به ترتیب «فعل شرط» و «جواب شرط» و هر دو «ماضی» هستند، پس هر کدام علاوه بر ماضی، می تواند به شکل مضارع نیز ترجمه شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه های «۱» و «۴» با اینکه فعل های شرط («عامل» و «تَحَمَّل») ماضی اند، اما فعل های جواب شرط («بزرع» و «بیدرک») مضارع اند؛ بنابراین در این گزینه ها، فقط فعل شرط می تواند در دو زمان ترجمه شود. در گزینه «۳» نیز فعل شرط (بعتمد) و جواب شرط (لا یقدر) هر دو مضارع اند و تنها به صورت مضارع ترجمه می شوند.

(اسلوب شرط)

تاریخ (۳)

(یاسین ساعری)

۱۰۱- گزینه «۳»

تشریح عبارتهای نادرست:

الف) هزینه‌هایی که انگلستان برای حضور نیروهایش در ایران و نقاط دیگر جهان متحمل می‌شد، بسیار بالا بود و ترجیح می‌داد از نظامیان دست‌نشانده با هزینه کمتر استفاده کند.

د) آبرون ساید بعد از آماده کردن رضاخان برای انجام کودتا، به تهران آمد و به احمدشاه چنین القا کرد که حرکت نظامی رضاخان به سوی تهران، برای حفظ کشور و سلطنت ضروری است.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

(تابان صیقلی)

۱۰۲- گزینه «۱»

تشریح عبارتهای نادرست:

ب) رضاخان در نخستین گام خود و در همان ابتدا، پیشنهاد کرد به جای حکومت سلطنتی، نظام جمهوری برقرار شود؛ اما آیت‌الله مدرس این کار را ابزاری برای رسیدن به قدرت (به عنوان شاه ایران) می‌دانست.

د) آیت‌الله مدرس با پیشنهاد برقراری نظام جمهوری، به مخالفت برخاست و مردم را به حرکت بر ضد این پیشنهاد تشویق کرد. همچنان که آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری سوء استفاده از نام آزادی و مشروطه را وسیله‌ای برای افزایش نفوذ غرب و غرب‌گرایان سکولار در اداره کشور می‌دانست و آنچه پس از مشروطه تا سلطنت پهلوی رخ داد، دقت و واقع‌بینی این دیدگاه را نشان داد.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۴)

(معمّر ابوالسنی)

۱۰۳- گزینه «۲»

بررسی عبارتهای نادرست:

الف) پس از خلع قاجاریه از سلطنت، این مجلس برای تغییر برخی از مواد قانون اساسی تشکیل شد.

ب) به جز چهار تن از نمایندگان مجلس، بقیه به طرح مجلس مؤسسان رأی مثبت دادند.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۵)

(تابان صیقلی)

۱۰۴- گزینه «۲»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اقدامات رضاشاه باعث برانگیخته شدن خشم عمومی در سطوح مختلف شد. تا جایی که هنگام ورود متفقین در جنگ جهانی دوم و اقدام آن‌ها برای برکناری رضاشاه، صدای اعتراضی برنخاست.

گزینه «۳»: رضاشاه اقدام به یک شکل کردن لباس‌ها و کشف حجاب بانوان کرد؛ اما مردم مسلمان ایران در برابر این اقدامات دست به مقاومت زدند که از آن جمله باید به قیام مردم در مسجد گوهرشاد مشهد اشاره کرد. (بستن دفاتر شرعی ربطی به قیام مسجد گوهرشاد ندارد.)

۹۷- گزینه «۴» (کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور سراسری هنر ۹۹)

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»، جواب شرط یک فعل است (به ترتیب: «ترسبوا»، «تغیر» و «تکلم»)، در حالی که در گزینه «۴»، جواب شرط یک جمله اسمیه است. («هو قلیل الأدب»)

(اسلوب شرط)

۹۸- گزینه «۲» (مشابه کتاب آبی پیمانه‌ای)

«حتی» هم می‌تواند قبل از فعل مضارع بیاید و معنای مضارع التزامی بسازد و هم می‌تواند قبل از یک اسم قرار بگیرد و به عنوان حرف جرّ، جار و مجرور ایجاد کند، در گزینه «۲»، «حتی» قبل از یک اسم (ألْبَسَة) آمده و جار و مجرور ایجاد کرده است، اما در سایر گزینه‌ها بر سر فعل مضارع وارد شده است.

(قواعد ترمیمه فعل مضارع)

۹۹- گزینه «۴» (عمار تابه‌فش)

اگر در عبارتی، یک اسم، عیناً تکرار شود؛ بار اول به صورت نکره و بار دوم به صورت معرفه همراه با «ال» بیاید، در ترجمه اسم معرفه، از اسم اشاره «این، آن» استفاده می‌شود. این حالت تنها در گزینه «۴» رخ داده است.

ترجمه عبارت: «واژگانی در زبان ما وجود دارند. این واژگان با همان معنی در عربی استفاده می‌شوند.»

(اسم معرفه و نکره)

۱۰۰- گزینه «۳» (مصطفی قریمی‌فر)

گاهی اوقات اسم نکره، می‌تواند به صورت نکره ترجمه نشود؛ به عنوان مثال، وقتی اسم نکره، خبر واقع شود و بعد از آن صفتی نباشد، می‌تواند نکره ترجمه نشود:

«هؤلاء»: مبتدا / «شاعرات»: خبر (این‌ها، شاعر هستند)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «شاعرات» به صورت نکره ترجمه می‌شود: «شاعرانی فعال در ... شرکت می‌کنند.»

گزینه «۲»: «شاعرات» به صورت نکره ترجمه می‌شود: «... شاعرانی را گرامی خواهیم داشت که ...»

گزینه «۴»: «شاعرات» به صورت نکره ترجمه می‌شود: «... سالن کتابخانه پُر از شاعرانی بود که ...»

(اسم معرفه و نکره)

(مهری کاروان)

۱۰۸- گزینه ۱

- دوران سلسله هان، اندیشه و آیین کنفوسیوس دوباره در چین رواج یافت.

- گشایش جاده ابریشم مربوط به سلسله هان است.

(تاریخ (۱)، هند و چین، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

(علیرضا پدرا)

۱۰۹- گزینه ۳

در یونان باستان، مانند بسیاری از کشورهای دیگر، نخست شاهان به صورت موروثی حکومت می‌کردند، اما در نتیجه توسعه دریانوردی و گسترش تجارت خارجی، طبقه‌ای از ثروتمندان و اشراف برآمدند و به جای شاهان، قدرت را در دست گرفتند.

(تاریخ (۱)، یونان و روم، صفحه ۵۴)

(یاسین ساعدی)

۱۱۰- گزینه ۱

تقدم و تأخر وقوع رویدادهای تاریخی مربوط به روم در گزینه‌ها، به ترتیب زیر است:

(ج) در این سال، تعدادی از روستاها در کرانه رود تیبر بر شاه رم شوریدند و

جمهوری رم را تأسیس کردند. (۵۰۹ قبل از میلاد)

(الف) به دلیل افزایش اختلاف میان فقیر و ثروتمند، بردگان به رهبری اسپارتاکوس قیام کردند. (۷۳ قبل از میلاد)

(ب) در نتیجه غلبه یکی از سرداران به نام اکتاوین، تغییرات بزرگی در نظام حکومتی روم به وجود آمد. (۲۷ قبل از میلاد)

(د) کنستانتین، بیزانیتوم (قسطنطنیه) را به پایتختی برگزید و به تدریج زمینه برای تقسیم روم به دو بخش شرقی و غربی فراهم آمد. (۳۳۰ میلادی)

(تاریخ (۱)، یونان و روم، صفحه‌های ۵۶، ۵۸ تا ۶۰)

تاریخ (۲)

(تابان صیقلی)

۱۱۱- گزینه ۱

رویداد دارالنوده پس از صدور فرمان هجرت به یشرب و مهاجرت مسلمانان به یشرب است. مسلمانان در پی پیمان عقبه دوم به فرمان پیامبر (ص)، به

تدریج راهی یشرب شدند. برخی از آنها به همراه خانواده و بستگان خود و برخی با ترک خانواده و بستگان مهاجرت کردند. پیامبر (ص) نیز پس از آنکه

از دسیسه مشرکان برای کشتن خود آگاه شد، تصمیم گرفت مخفیانه از مکه خارج و راهی مدینه شود.

(تاریخ (۲)، امت و حکومت نبوی (ص)، در مدینه، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۵)

گزینه «۴»: دستگاه حکومتی اگرچه توانست با برقراری نظم و انضباط زمینه توسعه را به وجود آورد؛ ولی هم‌زمان باعث شد شاه قدرت و نفوذ بی‌اندازه‌ای در اداره کشور پیدا کند. تا جایی که نادیده گرفتن اصول مشروطه و بی‌احترامی به مجلس و قوانین آن، به‌راحتی تصمیمات فردی خود را به اجرا در آورد و تبدیل به مستبدی خودکامه شد. (از توضیحات معلوم است که بی‌احترامی‌ها کاملاً آشکار و علنی بوده است.)

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

(مهم‌مهری یعقوبی)

۱۰۵- گزینه ۴

در مهرماه ۱۳۰۷ مأموران شهربانی به منزل آیت‌الله مدرس هجوم بردند و او را به خواف تبعید کردند. مدرس سال‌ها در خواف زندانی بود. سرانجام پس از فراهم شدن زمینه قتل او، وی را از خواف به کاشمر بردند و پس از مدت کوتاهی، در ۱۰ آذر ۱۳۱۶ او را در همان جا مسموم کردند و به شهادت رساندند.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۸)

تاریخ (۱)

(مهمر ابوالسنی)

۱۰۶- گزینه ۴

مهم‌ترین پیامدهای کشاورزی:

۱- کشاورزان به منظور کاشت، داشت و برداشت محصول، از دوره‌گردی دست برداشتند و نخستین روستاها را به‌عنوان سکونتگاه‌های دائم ایجاد کردند. (درستی گزینه ۲)

۲- به دلیل تولید اضافه بر نیاز، عده‌ای به فعالیت دیگری غیر از تولید خوراک (درستی گزینه ۳) مانند ابزارسازی، سفالگری و پارچه‌بافی روی آوردند و در تولید این محصولات مهارت و تخصص یافتند. (نادرستی گزینه ۴)

۳- در نتیجه تولید مازاد بر نیاز، داد و ستد میان روستاهای دور و نزدیک به تدریج آغاز شد (درستی گزینه ۱) و رونق دادوستد، زمینه آشنایی مردم مناطق مختلف را با آداب و رسوم یکدیگر فراهم کرد.

(تاریخ (۱)، پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر، صفحه ۳۴)

(مهمر رسائی)

۱۰۷- گزینه ۱

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حضرت یوسف (ع) و حضرت موسی (ع) که مردم مصر را به پرستش خدای یگانه دعوت می‌کردند، «به احتمال بسیار» در دوران امپراتوری جدید زندگی می‌کردند.

گزینه «۲»: آریاییان که مردمانی جنگجو و دارای اسب و ارابه بودند، به تدریج بر بخش‌های شمال هند مسلط شدند.

گزینه «۳»: مناسک طاقت‌فرسای آیین برهنی، به تدریج موجب روی گردانی برخی پیروان آن شد.

گزینه «۴»: به مرور زمان، آیین پیچیده‌ای در هند پدید آمد که به آیین برهنی مشهور شد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان؛ میراث بشری، صفحه‌های ۴۰، ۴۳ و ۴۴)

جغرافیا (۳)

۱۱۶- گزینه «۴» (معمد معمری یعقوبی)

مدیریت حمل و نقل عبارت است از کلیه فعالیت‌های برنامه‌ریزی و اجرایی با هدف بهینه‌کردن سامانه‌های حمل و نقل.

نکته مهم درسی:

حمل و نقل پایدار یعنی حمل و نقلی که در آن نیازهای مربوط به حمل و نقل به خوبی رفع شود و دسترسی عادلانه همه مردم، ایمنی آن‌ها و سلامت محیط زیست در برنامه‌ریزی برای حال و آینده آن در نظر گرفته شود.

(جغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحه ۵۹)

۱۱۷- گزینه «۴» (یاسین ساعدی)

در یک ماتریس فرضی، برای رفتن از یک مکان به مکان‌های دیگر، هر چه تعداد نقاطی که بر سر راه قرار می‌گیرند کمتر باشد، قابلیت دسترسی آن مکان مطلوب‌تر است؛ زیرا تعداد نقاط بیشتر به معنای تراکم رفت‌وآمد و تأخیر زمانی بیشتر است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۱۸- گزینه «۳» (فرزانه ناظمی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) نوع و حجم محموله باعث این موضوع می‌شود نه نوع تقاضا.
ج) حمل و نقل ریلی به سرمایه‌گذاری فراوان نیاز دارد؛ اما بازدهی آن در آینده هزینه‌ها را جبران می‌کند. بنابراین برای سرمایه‌گذاری مناسب است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحه ۶۲)

۱۱۹- گزینه «۱» (معمد رسائی)

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) با توسعه وسایل حمل و نقل موتوری، مصرف سوخت‌های فسیلی کاهش چشمگیری یافته است.

ج) مشکلات زیست محیطی ناشی از حمل و نقل، از دو جنبه قابل بررسی است.

نکته مهم درسی:

مشکلات زیست محیطی ناشی از حمل و نقل از دو جنبه ۱- تأثیر حمل و نقل بر مصرف انرژی ۲- تأثیر حمل و نقل بر محیط زندگی قابل بررسی است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحه ۶۳)

۱۲۰- گزینه «۴» (معمد ابوالسنی)

این گونه حوادث در حمل و نقل جاده‌ای بیشتر از سایر روش‌ها می‌باشد و گزینه «۴» نیز در ارتباط با شیوه تأمین ایمنی در شیوه حمل و نقل جاده‌ای می‌باشد.

(جغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحه ۶۴)

۱۱۲- گزینه «۴»

(معمد ابوالسنی)

تشریح عبارت‌ها به ترتیب زمانی:

الف) پیمان صلح حدیبیه میان مسلمانان و مشرکان بسته شد. (سال ششم هجرت)

ج) شهر مکه به صورت مسالمت‌آمیز فتح و کعبه از بت‌ها پاک‌سازی شد. (سال هشتم هجرت)

ب) هیئت‌های نمایندگی قبیله‌های مختلف عرب به مدینه آمدند. (سال نهم هجری - سال وفود)

د) سپاه اسلام، برای مقابله با تهدیدات رومیان، به سوی سرحدات شام حرکت کرد. (واپسین روزهای حیات پیامبر(ص) سال دهم هجرت)

(تاریخ (۲)، امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۱۱۳- گزینه «۴»

(علیرضا پوررا)

تشریح موارد نادرست:

گزینه «۱»: در دوران عمر، از ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی کارگزاران حکومت جلوگیری می‌شد.

گزینه «۲»: در دوران عمر هم مساوات اسلامی برقرار نبود.

گزینه «۳»: در دوران عثمان، اراضی و مزارع وسیعی در فتوحات مسلمانان توسط افراد قدرتمند تصاحب گردید.

(تاریخ (۲)، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۴۷)

۱۱۴- گزینه «۳»

(مهوری کارردان)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) معاویه و برخی از طرفداران و برای آنکه مردم حکومت امویان را بپذیرند و در برابر آن مقاومت نکنند، به ترویج تفکر جبرگرایی پرداختند.

ج) در زمان حکومت امویان، مسلمانان غیرعرب موالی نامیده می‌شدند، موقعیت اجتماعی پایین‌تری نسبت به اعراب مسلمان داشتند.

(تاریخ (۲)، امویان بر مسند قدرت، صفحه‌های ۵۵، ۵۷ تا ۵۹)

۱۱۵- گزینه «۴»

(یاسین ساعدی)

- ابومسلم با شکست دادن فرمانروایان اموی و فتح شهرهای مختلف خراسان و برخی نواحی دیگر، وارد کوفه شد و ابوالعباس سقاج از خاندان عباسی را به خلافت نشاناد.

- دوره امامت امام سجّاد (ع) یکی از سخت‌ترین دوران برای اهل بیت و شیعیان بود.

- پس از مرگ هشام‌بن‌عبدالملک و تشدید اختلاف و نزاع در خاندان بنی امیه، فعالیت شبکه تبلیغاتی عباسیان به طرز چشمگیری افزایش یافت.

- صحیفه سجّادیه کتابی شامل ۵۴ مناجات و دعا از امام سجّاد (ع) است و نزد شیعیان جایگاه مهمی دارد.

(تاریخ (۲)، امویان بر مسند قدرت، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

جغرافیای ایران

۱۲۱- گزینه «۱»

محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت مطلق یا ریاضی آن مکان است.

محل قرارگیری هر مکان، نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون خود، موقعیت نسبی آن مکان است.

(جغرافیای ایران، موقعیت جغرافیایی ایران، صفحه‌های ۱۴ و ۱۶)

۱۲۲- گزینه «۱»

دروازه خروجی نفت خلیج فارس است: تنگه هرمز
به واسطه مجاورت با آب‌های آزاد اقیانوس هند و وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب، از نظر اقتصادی و نظامی اهمیت بسیاری برای ایران دارد: دریای عمان

ایران کوتاه‌ترین مرز را با این کشور دارد: ارمنستان

بزرگترین منبع انرژی جهان است و ذخایر باارزشی دارد: خلیج فارس

(جغرافیای ایران، موقعیت جغرافیایی ایران، صفحه‌های ۱۷، ۱۹ و ۲۰)

۱۲۳- گزینه «۳»

گنبد نمکی، توده‌ای از نمک به شکل تقریباً گنبدی است که بر اثر عوامل درونی و وزن مخصوص کمتر نمک نسبت به رسوبات اطراف خود، بالا می‌آید.

(جغرافیای ایران، ناهمواری‌های ایران، صفحه ۲۷)

۱۲۴- گزینه «۲»

علل پیدایش دشت‌ها:

۱) برخی دشت‌ها در هنگام چین خوردگی‌ها و در حد فاصل تاقدیس‌ها و یا در میان ناودیس‌ها، ایجاد شده‌اند. (دشت کاکان در فارس)

۲) بعضی از دشت‌ها بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده‌اند. (دشت نهوند در استان همدان)

۳) پاره‌ای از دشت‌ها حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند. (مثل ماهی‌دشت کرمانشاه و دشت ارژن در فارس)

۴) برخی از دشت‌ها در نتیجه گسل خوردگی و فرونشست بخشی از پوسته زمین شکل گرفته‌اند که فرسایش بادی و آبی، ناهمواری‌های جدیدی را در سطح آن‌ها تشکیل داده است. (مانند دشت لوت)

(جغرافیای ایران، ناهمواری‌های ایران، صفحه ۳۱)

۱۲۵- گزینه «۱»

الف) جلگه میان‌دوآب در نزدیکی دریاچه ارومیه قرار دارد.
ج) وجود معادن گچ از ارزش‌های اقتصادی دشت‌هاست.

(جغرافیای ایران، ناهمواری‌های ایران، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

جغرافیا (۲)

۱۲۶- گزینه «۴»

(فاطمه عزیزی)

منطقه (A - B) منطقه‌ای استوایی است که در آن اشعه خورشید به دلیل مایل بودن محور زمین، عمود و نزدیک به عمود می‌تابد و مقدار انرژی خورشیدی که هر سانتی‌مترمربع از زمین در مناطق استوایی دریافت می‌شود، بسیار بیشتر از مقداری است که مناطق قطبی جذب می‌کنند.

منطقه (N - M) منطقه‌ای قطبی است که زاویه تابش به سمت قطب مایل و مایل‌تر است و پرتوهای خورشید در مدار ۶۰ درجه به دلیل مایل تابیدن، مساحتی دو برابر ناحیه استوایی را دربرمی‌گیرند. مقدار انرژی گرمایی دریافتی توسط هر واحد سطح در این ناحیه تقریباً نصف منطقه استوایی است.

(جغرافیا (۲)، نواهی آب و هوایی، صفحه ۲۳)

۱۲۷- گزینه «۳»

(علیرضا پیرا)

تشریح سایر گزینه‌ها:

در ناحیه (۲) مرکز پرفشار تشکیل می‌شود؛ در مراکز پرفشار، «فرونشینی و عدم صعود هوا می‌تواند مانع از بارش شده و منجر به ایجاد بیابان گردد».

(جغرافیا (۲)، نواهی آب و هوایی، صفحه‌های ۲۶ و ۳۴)

۱۲۸- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

تشریح عبارتهای نادرست:

الف) به سنگ‌ها و رسوباتی که یخچال‌ها با خود حمل می‌کنند، «مورن» یا «یخ‌رفت» می‌گویند.

ب) سنگ‌های گرانیتی از سنگ‌های مرمرین یا کلسیتی مقاوم‌ترند و آب و هوای گرم و مرطوب، سرعت و شدت هوازدگی را افزایش می‌دهد.

(جغرافیا (۲)، ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه‌های ۴۱، ۴۳ تا ۴۵)

۱۲۹- گزینه «۱»

(مهمربابوالحسنی)

عبارت ذکرشده در صورت سؤال، مربوط به کلوت یا یاردانگ می‌باشد. گزینه «۱» نحوه شکل‌گیری آن را توضیح می‌دهد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: دشت ریگی

گزینه «۳»: چاله‌های بادی

گزینه «۴»: گرز دیو و ستون‌های سنگی

(جغرافیا (۲)، ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۱۳۰- گزینه «۳»

(فرزانه ناظمی)

اشکال فرسایش کاوشی: در دریا: ستون‌های سنگی دریایی، غارها، طاق‌های دریایی

اشکال فرسایش تراکمی در دریا: آب‌سنگ‌ها و جزایر مرجانی، باتلاق‌ها و زبانه یا دماغه ماسه‌ای

(جغرافیا (۲)، ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه ۵۰)

فلسفه دوازدهم

۱۳۱- گزینه «۳»

(همید سوریان)

چون هر انتخاب آگاهانه درستی مستلزم استفاده از عقل است، نمی‌شود ابتدا آگاهانه عقل را تربیت کرد سپس از آن استفاده نمود بلکه همیشه اولین سطوح رشد عقلی به صورت طبیعی توسط تربیت والدین و اطرافیان به صورت ناخودآگاه برای فرد صاحب عقل رخ می‌دهند و بعد نوبت به این می‌رسد که انسان برای رشد بیشتر عقل خود اقدامات آگاهانه انجام دهد. بنابراین اگر قرار باشد اولین ادراکات عقلی نیازمند تربیت آگاهانه توسط خود شخص باشد، چون خود تربیت آگاهانه نیز مستلزم ادراک عقلی است، مبتلا به نوعی خطای اندیشه می‌شویم. (لازم به ذکر است این نوع مغالطه را استدلال دوری یا مصادره به مطلوب می‌نامند که البته نام آن در کتاب منطق سال دهم در بخش ستاره‌دار ذکر شده بود).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عقل هم توصیف‌کننده حقیقت آنچنان که هست می‌باشد و هم تشخیص‌دهنده هنجارها و تجویزکننده ارزش‌هاست. یعنی می‌گوید جهان چگونه باید باشد تا جهانی خوب و زیبا شود. به عبارت دیگر، عقل هم ادراکات نظری (توصیفی) دارد و هم ادراکات عملی (هنجاری و ارزشی).

گزینه «۲»: عقل در همه انسان‌ها در ابتدا به صورت بالقوه و استعدادی است و تا تربیت صورت نگیرد، بالفعل و شکوفا نمی‌شود. بنابراین چنین نیست که فقط برخی از افراد نیاز به تربیت و تمرین داشته باشند تا به درجات مناسبی از عقلانیت برسند. البته استعداد ذاتی افراد متفاوت است و برخی با تمرین به درجات بسیار بالایی از عقلانیت می‌رسند و برخی دیگر نمی‌توانند به سطوح بالای آن دست یابند. اما همه می‌توانند با تربیت و تمرین به درجات خوب و مناسبی که برای زندگی انسانی لازم است، برسند.

گزینه «۴»: همه استدلال‌های همه دانش‌ها به عقل نیاز دارند و استدلال بی‌نیاز از عقل نداریم. آنچه سبب ویژه بودن نسبت فلسفه با عقل می‌شود استفاده از استدلال‌های عقلی محض است، نه صرفاً کاربرد عقل در تمام استدلال‌ها.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۳)

۱۳۲- گزینه «۲»

(پرگل ریمی)

فلاسفه الهی معتقدند موجودات مجرد از ماده (مانند فرشتگان) در عالم عقل زندگی می‌کنند و درک و علم آن‌ها از راه شهود حقایق اشیاست، نه از راه استدلال و مفهوم‌سازی ذهنی.

در مقابل، انسان برای فهمیدن حقایق نیازمند تفکر، استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم است.

البته روح انسان نیز با تهذیب نفس می‌تواند به مرتبه‌ای برسد که همانند فرشتگان، حقایق را به صورت شهودی درک کند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۴)

۱۳۳- گزینه «۴»

(موسی سپاهی - سروان)

عقل به دو معنا در فلسفه مطرح است:

اولاً عقل به عنوان «دستگاه تفکر و استدلال» که ابزار شناخت انسان است و با تمرین و تربیت تقویت می‌شود و از طریق استدلال و تفکر به دانش‌ها و حقایق می‌رسد. یعنی این عقل نیازمند آموزش و تمرین است و افراد در توانایی استفاده از آن متفاوت‌اند.

ثانیاً عقل به عنوان «موجودی متعالی و مجرد» که از ماده و زمان و مکان جداست، مثل فرشتگان و عقل کل (خدا). این عقل برخلاف عقل استدلالی، نیازی به استدلال و تمرین ندارد و حقایق را مستقیماً از طریق شهود درمی‌یابد.

گزینه «۴» به درستی این تفاوت را بیان می‌کند: عقل به معنای اول با تمرین بهتر می‌شود، اما عقل به معنای دوم موجودی است که بدون استدلال و تمرین، از طریق شهود به حقایق دست می‌یابد.

سایر گزینه‌ها نادرست هستند، مثلاً مسائل مورد بررسی توسط عقل استدلالی محدود به امور مادی نیست (رد گزینه «۱»). عقل استدلالی نیازمند تمرین و تربیت است و عقل متعالی نیازی به استدلال و تمرین ندارد. (رد گزینه «۲») عقل استدلالی فقط در کودکان نیست (رد گزینه «۳»).

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۱۳۴- گزینه «۱»

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

ارسطو می‌گوید عقل بر اساس کاری که انجام می‌دهد، به عقل نظری و عملی تقسیم می‌شود و بر اساس آن دانش بشری نیز به دو قسم نظری و عملی تقسیم می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: آنچه که باعث عمل و کار در انسان می‌شود قوه اراده است و عقل تنها قوه شناخت است.

گزینه «۳»: این جمله مربوط به علم فلسفه اخلاق است و نه اخلاق و هر چیز فلسفی مربوط به عقل نظری است.

گزینه «۴»: انسان دو عقل ندارد بلکه به طور کلی یک عقل دارد که این عقل دو جنبه عملی و نظری دارد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۱۳۵- گزینه «۴»

(هسین آفونری راهنمایی)

از نظر هراکلیتوس جهان و اشیا ظهور آن وجود متعالی و برتر (لوگوس) هستند و با توجه به این امر می‌توان گفت که نظر پیامبران الهی به نظر او دارای شباهت زیادی است.

کتاب درسی مثال‌هایی برای درک شباهت سخنان هراکلیتوس به آموزه‌های پیامبران در بخش برای مطالعه و پاورقی صفحه ۵۵ آورده است، اما برای تشخیص شباهت سخن او به آموزه‌های پیامبران الهی نیازی به مطالعه این مطالب نیست؛ ضمناً با رد گزینه‌های دیگر می‌توان به جواب رسید.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۱۳۹- گزینه «۲»

(مفسر قربانی)

در دوره اول حاکمیت کلیسا (حدود قرن سوم تا نهم)، بزرگان کلیسا دخالت عقل و چون و چرای آن را عامل تضعیف ایمان می دانستند. به عبارتی، در این دوره ایمان یا وحی اصل است و عقل را امر شیطانی می دانند که امکان درک معارف ایمانی را ندارد و باید کنار گذاشته شود، و حقیقت از متن کتاب مقدس و کلیسا به دست می آید و عقل در رسیدن به حقیقت ناتوان است. بیت گزینه «۲»، طبیعت یا عقل طبیعی را حجاب حقیقت می داند و راه وصول به حقیقت را فراتر از طبیعت و عقل مادی می داند. این بیت مطابق دیدگاه دوره اول کلیساست که عقل را مانع ایمان قوی می دانستند.

مقصود بیت: با ماندن در محدوده عقل طبیعی، رسیدن به طریقت درست میسر نیست؛ باید از ساحت طبیعت عبور کرد. (اشاره به امر قدسی و ایمانی) **بررسی سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: این بیت به ستایش «خرد» به عنوان چشم جان و شرط رسیدن به حقیقت اشاره دارد. این نگاه عقل‌ستایانه با دوره دوم حاکمیت کلیسا هم خوانی دارد.

مقصود بیت: عقل، چون چشم جان، ابزار دیدن و تشخیص راه درست است؛ و بدون عقل زندگی سامان نمی گیرد.

گزینه «۳»: این بیت به «نابسندهی معرفت بشری» در کشف راه‌های مابعدالطبیعی اشاره دارد، اما نه به سوّد وحی کلیسایی؛ بلکه نوعی شکاکیت را می سازد. به عبارتی، می گوید عقل بشر نمی تواند به مابعدالطبیعه دست یابد، اما به اینکه باید کنار گذاشته شود و وحی یا ایمان جایگزین آن شود، اشاره ندارد. بنابراین به دیدگاه هیوم که قائل به ناتوانی عقل در کشف امور غیر تجربی است، نزدیک تر است.

مقصود بیت: راه‌های عالم از دسترس فهم ما بیرون است و ما و شما از گشودن این معما ناتوانیم.

گزینه «۴»: مضمون بیت «تقدم عاطفه و میل بر عقل» است. عقل وقتی لذت دل‌بستگی را بفهمد، خود مطیع میل می شود. به عبارتی، می گوید عقل به خودی خود محرک نیست، بلکه باید همراه با میل یا عاطفه شود که باز هم منطبق بر دیدگاه دوره اول حاکمیت کلیسا نیست، چرا که در این دوره حاکمیت کلیسا «ایمان» جایگزین عقل بود، نه میل و عاطفه.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۴۰- گزینه «۳»

(فخره قاسمی نژاد)

دکارت معتقد بود عقل می تواند وجود خدا و نفس مجرد و غیرمادی انسان و اختیار او را اثبات کند. (دقت کنید دکارت به غیرمادی بودن «نفس» معتقد است، نه غیرمادی بودن انسان).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۴»: نزد اکثر فلاسفه دوره جدید (از جمله دکارت، اوگوست کنت و هیوم) عقل فقط دستگاه تفکر و استدلال است. آنها به عالم عقل اعتقاد نداشتند.

گزینه «۲»: هیوم تنها راه (نه بهترین روش از میان روش‌های معتبر) رسیدن به شناخت را تجربه می دانست. اینکه تجربه بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر است دیدگاه بیکن است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۷)

۱۳۶- گزینه «۴» (کتاب آبی پیمان‌های - کنگور سراسری ۱۴۰۲ - نوبت اول دی ماه)

در دوره دوم حاکمیت کلیسا، یعنی در قرن‌های دهم تا سیزدهم میلادی، فیلسوفان و حکمای مسیحی تحت تأثیر مطالعه کتاب‌های ابن‌سینا و ابن‌رشد و سایر فیلسوفان مسلمان که به زبان‌های اروپایی ترجمه شده بود، به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند، اما از آنجا که توجه به عقل و عقلانیت با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت، این توجه و روی آوری، به تدریج به گسترش عقل‌گرایی و عقب‌نشینی اندیشه‌های دینی انجامید و دین مسیحیت را به گوشه‌هایی از زندگی اروپاییان برد تا اینکه در این دوره عقل جای دین را گرفت.

پس آن چه که منجر به حاکمیت عقل در برابر دین شد ناسازگاری مبانی کلیسای کاتولیک با تبیین عقلانی بود.

دام آموزشی: دقت کنید که گزینه «۳» یک دام آموزشی در میان گزینه‌ها است. این عامل منجر به به حاشیه رانده شدن دین نشد. تبیین عقلانی یک دین چیزی نیست که لزوماً باعث به حاشیه راندن آن دین شود. زمانی همین امر باعث تضعیف دین می شود که آن دین با مبانی عقلی سازگار نباشد و با آن متعارض باشد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۳۷- گزینه «۱»

(علی معزی)

جمله «الف» نادرست است، زیرا ارسطو براساس کاری که قوه عقل انجام می دهد این تقسیم‌بندی را انجام داد، نه به خاطر اینکه عقل ذاتی انسان است. جمله «ج» نادرست است، زیرا معنای رایج عقل بین مردم، همان دستگاه تفکر و استدلال است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۳ و ۵۷)

۱۳۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

روح هر انسانی استعداد رسیدن به چنین مرتبه‌ای از وجود (عالم عقل) را دارد و روح او می تواند در مرتبه عالم عقل قرار بگیرد و حقایق را از طریق شهود به دست آورد. او می تواند با تهذیب نفس به مرتبه‌ای برسد که کاملاً از ماده و جسم مجرد شود و در عین استفاده از قوه استدلال، همچون فرشتگان، بسیاری از حقایق را نیز شهود نماید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر انسانی چنین استعدادی را دارد و چنین استعدادی به خودی خود و فی‌نفسه عامل رسیدن انسان به مرتبه عالم عقول نیست، بلکه تنها هنگامی کارساز می شود که با تهذیب نفس همراه شود. عامل اصلی رسیدن به چنین مرتبه‌ای تهذیب نفس است. استعداد رسیدن به این مرتبه صرفاً جنبه بالقوه نفس را نشان می دهد، نه عامل بالفعل شدن آن را.

گزینه «۳»: از نتایج رسیدن انسان به مرتبه عالم عقول است، نه از عوامل رسیدن به آن.

گزینه «۴»: همچون گزینه سه، از نتایج رسیدن انسان به مرتبه عالم عقول است، نه از عوامل رسیدن به آن.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۴)

منطق

۱۴۱- گزینه ۲»

(مسئله آفونری راهنمایی)

اگر محمول قضیه حملی بر لفظ موضوع حمل شود، قضیه شخصی محسوب می‌شود؛ مانند: درختان جمع درخت است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱»: درختان ایران زیبا هستند. ← موضوع کلی

گزینه ۲»: در اینجا کلمه «درختان» موضوع است و نه تعدادی از درخت‌های واقعی یا ذهنی.

گزینه ۳»: درختان این محل میوه ندارند. ← موضوع کلی

گزینه ۴»: درختان را چرا می‌برند؟ ← جمله سؤالی است و اصلاً قضیه محسوب نمی‌شود.

(منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۸)

۱۴۲- گزینه ۳»

(کتاب آبی پیمان‌های)

برخی جملات خبری کاذب هستند؛ یعنی با واقعیت مطابقت ندارند اما چون وجه خبری دارند و جمله‌ای بامعنی را تشکیل می‌دهند، قضیه محسوب می‌شوند؛ مانند جمله مطرح‌شده در سؤال.

(منطق، قضیه عملی، صفحه ۵۵)

۱۴۳- گزینه ۳»

(موسی سپاهی - سروان)

- قضیه «الف» موجه کلیه است.

- قضیه «ب» سالبه جزئیه است.

- رابطه بین موجه کلی و سالبه جزئی تناقض است.

- اگر یک دانش‌آموز کتاب نداشته باشد، این مثال نقضی برای قضیه الف است.

- اگر گوینده با وجود این مثال نقض همچنان بر کلیت حکم اصرار داشته باشد، دچار مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: در رابطه تناقض اگر یک قضیه کاذب باشد، قضیه دیگر صادق است؛ بنابراین رفع هم‌زمان هر دو محال است.

گزینه ۲»: اگر سور و نسبت دو قضیه متفاوت باشند تناقض ایجاد می‌شود.

گزینه ۴»: در تناقض اجتماع و ارتفاع هم‌زمان دو قضیه محال است.

(منطق، اعلام قضایا، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۶)

۱۴۴- گزینه ۴»

(مهمرب قربانی)

صورت سؤال گزینه‌ای از ما خواسته است که دو طرف بتوانند هم‌زمان کاذب و صادق باشند. به عبارتی باید به دنبال رابطه تداخل باشیم زیرا تنها در رابطه تداخل صدق و کذب هم‌زمان طرفین جایز است.

گزاره «بعضی انسان‌ها حیوان ناطق نیستند» با گزاره «هیچ انسانی حیوان ناطق نیست» رابطه تداخل دارد، بنابراین اجتماع و ارتفاع هر دو جایز است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: موضوع گزاره اول «دانشجویان اینجا» و موضوع گزاره دوم «دانشجویان» است و چون موضوع آن‌ها یکسان نیستند هیچ رابطه‌ای وجود ندارد.

گزینه ۲»: گزاره «بعضی حیوان‌های ناطق انسان نیستند» با گزاره «هر حیوان ناطقی انسان است» رابطه تناقض دارند که اجتماع و ارتفاع نقیضین محال است. گزینه ۳»: موضوع گزاره اول «مربع» و موضوع گزاره دوم «دارای چهارضلع» است و چون موضوع آن‌ها یکسان نیست هیچ رابطه‌ای از مربع تقابل برقرار نیست.

(منطق، اعلام قضایا، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۷)

۱۴۵- گزینه ۳»

(پواد پاکدل - فاروج)

منطق دانان با تحلیل و بررسی قضیه‌های سالبه جزئیه مانند «برخی انسان‌ها نویسنده نیستند» به این نتیجه رسیدند که قانون کلی برای ساخت عکس مستوی این قضایا وجود ندارد و اصطلاحاً قضیه سالبه جزئیه عکس لازم‌الصدق ندارد. یعنی این دسته قضایا در برخی مثال‌ها عکس مستوی صادق دارند و در برخی موارد عکس آن‌ها کاذب می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: این عبارت بیان دیگری از صورت سؤال است و دلیلی ارائه نکرده است.

گزینه ۲»: عکس مستوی قضایایی مانند «برخی انسان‌ها نویسنده نیستند» گاهی کاذب حاصل می‌شود و در مواردی صادق است.

گزینه ۴»: قانون کلی برای ساخت قضیه عکس لازم‌الصدق سالبه جزئیه وجود ندارد.

(منطق، اعلام قضایا، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

فلسفه یازدهم

۱۴۶- گزینه ۱»

(پیرگل رمیمی)

دوره جدید فلسفه در اروپا پس از رنسانس آغاز شد، زمانی که تفکر انسان‌محور جایگزین تفکر دینی و کلیسایی قرون وسطی شد. فیلسوفانی مانند فرانسیس بیکن با تأکید بر تجربه و روش علمی و رنه دکارت با تأکید بر عقل فلسفی، مسیر تازه‌ای در فلسفه گشودند که با عقل‌گرایی و تجربه‌گرایی شناخته می‌شود.

در حالی که در قرون وسطی محور تفکر، دین و الهیات بود، در دوره جدید تمرکز بر محدوده توانایی عقل انسان در شناخت جهان قرار گرفت.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۵۹ و ۶۳)

۱۴۷- گزینه ۳»

(مهمرب قربانی)

پارمنیدس از جهان دو برداشت داشت:

مرتبه ظاهری ← با حس درک می‌شود و در آن حرکت وجود دارد، بنابراین معتبر نیست.

مرتبه باطنی ← با عقل درک می‌شود و ثابت دارد، بنابراین معتبر است.

پارمنیدس حرکت را در لایه باطنی انکار می‌کرد و در لایه ظاهری حرکت را می‌پذیرفت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: هراکلیتوس می‌گوید: جهان در حال حرکت دائمی است و حس نیز دریافت‌کننده تغییرات است؛ بنابراین حس به دلیل تناسب وجودی و هستی‌شناختی با واقعیت متغیر معتبر است.

۱۵۱- گزینه ۲»

(فیروز نژاد نیهف - تبریز)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱:» شیخ اشراق در فلسفه خود به الهامات شهودی توجه کرد و فلسفه خود را بر پایه شهود بنا نهاد.

گزینه ۳:» ابن سینا از ارتباط معرفت شهودی با فلسفه و استدلال‌های فلسفی سخن نمی‌گوید.

گزینه ۴:» ملاصدرا راه شیخ اشراق را تکمیل کرد نه برعکس.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌ها ۶۱ و ۶۲)

۱۵۲- گزینه ۲»

(مهمر قربانی)

روش صدراپی یا حکمت متعالیه حاصل جمع میان عقل، شهود و تجربه حسی است بدین صورت که او بنا به اینکه حس و تجربه را هم در جای خود معتبر می‌دانست، احتمالاً ابتدا آثار محسوس و عینی را بررسی می‌کرد و سپس استدلال عقلی می‌آورد و در نهایت از آیات و روایات به‌عنوان منبع تأییدکننده استفاده می‌کرد. دقت کنید که در این سؤال اشتباه در تقدم استدلال عقلی بر استفاده از آیات و روایات ملاک تشخیص گزینه نادرست است. ملاصدرا در روش فلسفی خود از آیات و روایات برای تأیید و گواه استفاده می‌کرد.

گزینه ۲:» ابتدا آیه را محور ساخته است، اما در روش صدراپی آیات و روایات نه به‌عنوان محور و مقدمات بلکه به‌عنوان تأییدکننده و گواه استفاده می‌شوند.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

۱۵۳- گزینه ۴»

(فرهار قاسمی نژاد)

در دوره جدید اروپا مسئله معرفت‌شناسی در کانون مباحثات فلسفی اروپا قرار گرفت. در این بحث و جدال فلسفی، نزاع بر سر این بود که در کسب معرفت حس و تجربه ارزش و اعتبار بیشتری دارد یا استدلال عقلی. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

رد گزینه ۳:» این‌که فلاسفه هرکدام ابزاری را برای شناخت به کار می‌گیرند به‌خودی‌خود باعث نزاع میان فلاسفه نمی‌شود. در واقع باید یک گام به جلو برویم: این‌که کدام ابزار ارزش بیشتری دارد؟ اینجا محل نزاع و جدل می‌شود نه اختلاف بر سر نوع ابزار شناخت.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۴)

۱۵۴- گزینه ۳»

(یواد پاکدل - فاروج)

بر اساس این دیدگاه، مفاهیمی مانند خدا، اختیار، نفس و روح که تجربه درباره نفی یا اثبات آن‌ها نمی‌تواند نظر دهد، معنای روشنی ندارند. لذا اصولاً قابل بررسی علمی نیستند (نه اینکه با قطعیت حکم به عدم آن‌ها بدهند).

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۵)

۱۵۵- گزینه ۱»

(امیرمهمر قلعه‌گاهی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲:» این مورد مربوط به اوگوست کنت است.

گزینه ۳:» این مورد مربوط به امانوئل کانت است.

گزینه ۴:» این مورد مربوط به فرانسویس بیکن است.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۵ و ۶۸)

گزینه ۲:» در یونان باستان معرفت‌شناسی مستقل از هستی‌شناسی نبود. هراکلیتوس از تغییر در جهان نتیجه معرفتی می‌گیرد که حس معتبر است و پارمنیدس از ثبات جهان نتیجه معرفتی می‌گیرد که عقل معتبر است.

گزینه ۴:» طبق نظر پارمنیدس اگر جهان در حرکت دائم باشد، بنابراین هیچ امر باثباتی وجود ندارد، در نتیجه معرفت ثابت ممکن نیست. به همین دلیل پارمنیدس جهان را باثبات می‌دانست و معرفت عقلی را که ثبات را نشان می‌دهد، معتبر می‌دانست.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۵۹)

۱۴۸- گزینه ۱»

(همیر سوربان)

از نظر فیلسوفان این شناخت است که باید تابع واقعیت باشد، نه برعکس. اما سوفیست‌ها که امکان شناخت را انکار می‌کردند، گاهی مانند پروتاگوراس حقیقت را تابع درک انسان می‌دانستند. پروتاگوراس نیز مانند سایر سوفیست‌ها معتقد بود که واقعیت و حقیقت ثابت مستقل از انسان وجود ندارد. او گزارش حواس هر کس را برای خودش حقیقت محسوب می‌کند. بنابراین در دیدگاه او حقیقت، تعریفی جدید پیدا می‌کند و امری ثابت نیست که انسان باید آن را کشف کند، بلکه امری نسبی و تابع گزارش شخصی حواس افراد است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۲» و «۳»:» مطالب درستی‌اند زیرا حواس درکی شخصی (از زاویه دید شخص) در اختیار انسان می‌گذارند ولی این درک تا حد قابل قبولی منطبق بر واقعیت است و اگر حواس انسان‌ها درست کار کنند، بین انسان‌ها اتفاق نظر قابل قبولی در امور محسوس شکل می‌گیرد.

گزینه «۴»:» مطلب نادرستی است، ولی به انکار شناخت یا انکار واقعیت منجر نمی‌شود و مستلزم دیدگاه پروتاگوراس نیست.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۰)

۱۴۹- گزینه ۳»

(امیرمهمر قلعه‌گاهی)

افلاطون هم به شناخت عقلی معتقد است و هم به شناخت حسی؛ منتها شناخت عقلی را مطمئن‌تر از شناخت حسی می‌داند و جهان برتر که همان جهان مثل است را با استفاده از ابزار عقل می‌شناسد؛ اما پارمنیدس شناخت حسی را به‌طور کل معتبر نمی‌داند و تنها به شناخت عقلی اعتقاد دارد.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۱۵۰- گزینه ۴»

(مسین آفوندی راهنماچی)

حس و عقل از نظر همه فلاسفه مسلمان می‌توانند خطا کنند؛ اما شهود وحیانی چون الهی است خطاپذیر نیست؛ آنها معتقدند که اگر بین عقل و شهود وحیانی (قرآن) تناقضی بود، حتماً در مقام استدلال عقلانی یا فهم انسان از وحی اشتباه شده است؛ چرا که وحی خطا نمی‌کند.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

اقتصاد

۱۵۶- گزینه «۴»

(کنکور تیرماه ۱۴۰۴ - نوبت دوم)

به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه «۱»: نادرست است؛ **cpi** و نرخ تورم یکی نیستند، بلکه **cpi** یک شاخص عددی است که قیمت‌ها را در یک زمان خاص نسبت به یک زمان پایه نشان می‌دهد. اما نرخ تورم، درصد تغییر **cpi** نسبت به قبل است.

گزینه «۲»: نادرست است؛ **cpi** خودش فقط سطح قیمت‌ها را نشان می‌دهد، نه تغییرات آن را. تغییر در سطح عمومی قیمت‌ها همان نرخ تورم است که از طریق تغییر **cpi** به دست می‌آید.

گزینه «۳»: نادرست است و اساساً غلط و بی‌معناست؛ عبارت «رشد دو برابری تغییر **cpi**» عبارتی گمراه‌کننده و نادرست است. تورم به صورت درصد تغییر عادی در **cpi** تعریف می‌شود، نه «رشد تغییر». اگر منظور این باشد که «اگر نرخ تورم دو برابر شود تورم سه‌درصدی داریم» باز هم غلط است.

گزینه «۴»: صحیح است؛ تغییرات درصدی شاخص **cpi** در بازه‌ای از زمان (مثلاً یک سال یا یک ماه) همان چیزی است که به آن نرخ تورم گفته می‌شود.

$$100 \times \frac{\text{هزینه سبد بازار در سال قبل} - \text{هزینه سبد بازار در سال معین}}{\text{هزینه سبد بازار در سال قبل}} = \text{درصد تغییر cpi}$$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۱۵۷- گزینه «۳»

(آخرین ساجری)

بررسی عبارات صورت سؤال:

(الف) وسیله پرداخت در مبادلات

(ب) وسیله سنجش ارزش

(ج) در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیله مناسبی برای پرداخت آینده نیز باشد.

(د) پول‌های کاغذی، تحریری یا الکترونیکی، خصوصیتی اعتباری دارند. پولی که شما در دست دارید و روی آن نوشته شده است ۱۰ هزار تومان، به این معنی نیست که این ورقه کاغذ به خودی خود، ۱۰ هزار تومان می‌ارزد؛ بلکه به معنی سند یا رسیدی است که به شما امکان می‌دهد، با آن معادل ۱۰ هزار تومان کالا یا خدمات دریافت کنید.

(ه) وسیله پرداخت‌های آینده

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۵۸- گزینه «۴»

(آخرین ساجری)

(الف) دقت کنید که سؤال از ما نرخ اشتغال را خواسته نه بیکاری:

$$100 \times \frac{\text{افراد شاغل}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ اشتغال}$$

جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال

هزار نفر $150 + 100 = 250 =$ جمعیت فعال

$$\text{درصد} = \frac{150}{250} \times 100 = 60 = \text{نرخ اشتغال}$$

(ب) جمعیت غیرفعال + جمعیت فعال = جمعیت بالای ۱۵ سال

جمعیت فعال - جمعیت بالای ۱۵ سال = جمعیت غیرفعال

هزار نفر $300 - 250 = 50 =$ جمعیت غیرفعال

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۵۹- گزینه «۱»

(مهری ضیائی)

بررسی موارد نادرست:

(الف) فزونی تقاضا بر عرضه، به صورت افزایش قیمت‌ها بروز می‌کند.

(ج) زمانی که اقتصاد کشور گرفتار تورم می‌شود، بانک مرکزی سیاست پولی

انقباضی را به کار می‌گیرد.

(د) در زمان تورم بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به طور

مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم بکاهد.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۱۶۰- گزینه «۲»

(مهری ضیائی)

مورد «الف» با بیکاری فصلی، مورد «ج» با بیکاری اصطلاحی و مورد «د» با

بیکاری دوره‌ای مواجه هستند.

بررسی سایر موارد:

(ب) همه کسانی را که به صورت پاره‌وقت مشغول به کارند شاغل به حساب

می‌آورند، در حالی که آنها در جست‌وجوی شغل تمام‌وقت هستند و خود را

شاغل به حساب نمی‌آورند.

(ه) طبق تعریف، کسانی را که از جست‌وجوی شغل دلسرد شده‌اند بیکار

محسوب نمی‌کنند!

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

۱۶۱- گزینه «ا»

(امسان عالی نژاد)

(الف)

چک پول + سپرده‌های دیداری + اسکناس و مسکوکات = حجم پول

= مجموع ارزش اسکناس، مسکوکات و چک پول =>

واحد = $30,000 - 9,000 = 21,000$ سپرده‌های دیداری - حجم پول

(ب)

حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت + حساب‌های پس‌انداز بلندمدت = شبه پول

= حساب‌های پس‌انداز بلندمدت =>

واحد = $37,000 - 11,000 = 26,000$ حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت - شبه پول

(ج)

واحد = $30,000 + 37,000 = 67,000$ شبه پول + حجم پول = نقدینگی

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۸)

۱۶۲- گزینه «ب»

(مهری کارگردان)

درصد تورم کشور A = $\frac{768,000 - 614,400}{614,400} \times 100 = 25$

درصد تورم کشور C = تورم کشور B = تورم کشور A

x = سطح عمومی قیمت‌ها در کشور B در انتهای سال

$$\Rightarrow \frac{25}{100} = \frac{x - 2,960,000}{2,960,000} \Rightarrow 0.25 \times 2,960,000 = x - 2,960,000$$
$$\Rightarrow 740,000 = x - 2,960,000 \Rightarrow x = 740,000 + 2,960,000 = 3,700,000$$

y = سطح عمومی قیمت‌ها در کشور C در ابتدای سال

$$\Rightarrow \frac{25}{100} = \frac{2,905,000 - y}{y} \Rightarrow 0.25y = 2,905,000 - y$$
$$\Rightarrow 1/25y = 2,905,000 \Rightarrow y = \frac{2,905,000}{1/25} = 2,324,000$$

راه حل ساده‌تر:

نرخ تورم برابر با ۲۵ درصد است که به صورت اعشار می‌شود: ۰/۲۵ و سپس

با یک جمع می‌کنیم و برابر می‌شود با: ۱/۲۵

حال دو تا حالت پیش می‌آید:

حالت اول:

سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال را داریم و باید سطح عمومی قیمت‌ها

در انتهای سال را به دست بیاوریم. در این حالت باید سطح عمومی قیمت‌ها

در ابتدای سال را در عدد به دست آمده (۱/۲۵) ضرب کنیم. (مانند شرایط

کشور B)

$$2,960,000 \times 1/25 = 3,700,000$$

حالت دوم:

سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال را داریم و باید سطح عمومی قیمت‌ها

در ابتدای سال را به دست بیاوریم. در این حالت باید سطح عمومی قیمت‌ها

در انتهای سال را بر عدد به دست آمده (۱/۲۵) تقسیم کنیم: (مانند شرایط

کشور C)

$$\frac{2,905,000}{1/25} = 2,324,000$$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۱۰۱)

۱۶۳- گزینه «ب»

(کنکور خارج از کشور ۱۳۰۴)

اطمینانی که مردم به ارزش پول در مبادلات دارند، پشتوانه پول به‌شمار

می‌رود. زمانی که پول طلا و نقره رایج بود، پشتوانه پول همان طلا و نقره

موجود در خود پول بود. پشتوانه پول کاغذی هم پول‌های فلزی و

شمش‌های طلا و جواهراتی بود که نزد صراف یا بانک بود؛ اما امروزه پول-

های فلزی، کاغذی، تحریری و الکترونیکی در دست افراد یا در حساب

آنهاست، پشتوانه‌ای جز قدرت اقتصادی کشورها ندارد.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۷)

۱۶۴- گزینه «ا»

(فاطمه صفری)

الف) مردم برای حفاظت از پیشرفت‌های اقتصادی خود در مقابل ویروس فقر

مسئولیت دارند. آن‌ها می‌توانند از طریق ایجاد نهادهای توانمندسازی،

خیریه و کمک‌های مردمی و نیز تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه و

فعالیت‌های جهادی، از یکدیگر در برابر خطر فقر و نابرابری، محافظت کنند.

ب) با توجه به مفهوم فقر نسبی، می‌توان گفت که محاسبه تعداد افراد فقیر

بسیار پیچیده و سخت و شاید ناممکن است. از این‌رو مفهوم دیگری تعریف

می‌شود به نام «فقر مطلق» که مطابق با آن می‌توان معیاری را برای سنجش

میزان فقر در نظر گرفت؛ به‌عنوان مثال، مطابق با معیار بانک جهانی، افرادی

که زیر ۱/۹ دلار در روز درآمد دارند، زیر خط فقر مطلق‌اند و از تأمین

احتیاجات اولیه زندگی خود عاجزند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۱۸۱ تا ۹۰)

۱۶۵- گزینه «ب»

(سارا شریفی)

نمودار عرضه صعودی است. عرضه‌کننده نیروی کار همان کارگرانی هستند

که با نیروی بدنی و یا فکری خود، محصول یا خدمتی را تولید می‌کنند و

حاضرند کار خود را در اختیار تقاضاکنندگان کار قرار دهند.

تقاضاکنندگان نیروی کار: صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی

هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند. (گاهی در اقتصاد به

تقاضاکنندگان نیروی کار، کارفرما هم می‌گویند.)

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

ریاضی و آمار (۳) - اختیاری

۱۶۶- گزینه «۱»

(امیر زرنروز)

$$S_{20} = \frac{20}{2}(2 \times 4 + 19 \times 3) = 10 \times (8 + 57) \\ = 10 \times 65 = 650$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۲)

۱۶۷- گزینه «۴»

(امیر حسن زاده فرور)

در عبارت $13 + \dots + 81 + 85 + 89$ ، هر عدد از عدد قبلی خود ۴ واحد کمتر است. بنابراین با یک دنباله حسابی با جمله اول ۸۹ و اختلاف مشترک ۴ روبه‌رو هستیم:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 13 = 89 + (n-1)(-4) \\ \Rightarrow 4(n-1) = 89 - 13 = 76 \\ \Rightarrow n-1 = \frac{76}{4} = 19 \\ \Rightarrow n = 20$$

$$S_n = \frac{n}{2}(a + a_n) = \frac{20}{2}(89 + 13) = \frac{20}{2}(102) = 51 \times 20 \\ \Rightarrow 51 \times 20 = 51a \Rightarrow a = 20$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۲)

۱۶۸- گزینه «۴»

(رضا شانیبانی)

ابتدا اختلاف مشترک دنباله حسابی را از رابطه $d = \frac{a_m - a_n}{m - n}$ به دست می‌آوریم.

$$a_4 = 28 \quad , \quad a_{20} = -36$$

$$d = \frac{-36 - 28}{20 - 4} = \frac{-64}{16} = -4$$

سپس جمله اول و جمله عمومی را به دست می‌آوریم:

$$a_4 = 28 \Rightarrow a_1 + 3d = 28 \Rightarrow a_1 + 3(-4) = 28$$

$$\Rightarrow a_1 - 12 = 28$$

$$\Rightarrow a_1 = 40$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_n = 40 + (n-1)(-4)$$

$$\Rightarrow a_n = 40 - 4n + 4 \Rightarrow a_n = -4n + 44$$

چون در صورت سؤال اشاره کرده که مجموع جملات مثبت را به دست آورید سپس باید $a_n > 0$ باشد.

$$-4n + 44 > 0 \Rightarrow 44 > 4n \Rightarrow n < 11$$

پس باید مجموع ۱۰ جمله اول دنباله را به دست آوریم:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$$

$$S_n = \frac{10}{2}(2(40) + (10-1)(-4)) \Rightarrow S_n = 5(80 + (-36))$$

$$S_n = 5(80 - 36) = 5 \times 44 = 220$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۲)

۱۶۹- گزینه «۱»

(امیر حسن زاده فرور)

با استفاده از این که تفاضل دو جمله متوالی، برابر اختلاف مشترک d است.

$$a_{n+1} = 5 + a_n \Rightarrow a_{n+1} - a_n = 5 = d$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$$

$$\Rightarrow S_{10} = \frac{10}{2}(2a_1 + 9d)$$

$$= 5(2(-2) + 9 \times 5) = 5(-4 + 45)$$

$$= 5 \times 41 = 205$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۲)

۱۷۰- گزینه «۳»

(مهدی اسری)

توجه کنید تعداد صدلی‌ها در هر ردیف یک دنباله حسابی با جمله اول

$a_1 = 14$ و قدرنسبت $d = 4$ است. مجموع n ردیف از فرمول مجموع n

جمله اول دنباله حسابی به دست می‌آید:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow \frac{n}{2}(2 \times 14 + (n-1)4) = 1040$$

$$\Rightarrow \frac{n}{2}(28 + 4n - 4) = 2n^2 + 12n = 2(n^2 + 6n) = 1040$$

حالا معادله را حل می‌کنیم:

$$\Rightarrow n^2 + 6n - 520 = 0$$

$$(n+26)(n-20) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = -26 \text{ قی} \\ n = 20 \text{ قی} \end{cases}$$

بنابراین می‌توان ۲۰ ردیف را صدلی چید.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۲)

علوم و فنون ادبی (۳) - اختیاری

۱۷۱- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

وزن این بیت «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است و هر دو مصراع آن هم با همان «فاعلاتن» آغاز می‌شوند؛ بنابراین دچار اختیار «فاعلاتن به جای فاعلاتن» هم نخواهد شد. در رکن نخست مصراع دوم گزینه «۱»، رکن نخست مصراع دوم گزینه «۲» و رکن نخست هر دو مصراع گزینه «۳» اختیار «فاعلاتن به جای فاعلاتن» به کار رفته است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۱۷۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

کلمات «راست» و «دود» به ترتیب در انتهای مصراع‌های گزینه‌های «۱»، «۴» هجای کشیده‌اند (U-) و کلمه «آینه» در گزینه «۲» به هجای کوتاه (U) ختم می‌شود که همگی تبدیل به هجای بلند (-) خواهند شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۱۷۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور سراسری ۹۵)

در مصراع دوم بیت گزینه «۳» هجای «دا» در کلمه «دارم» ابدال دارد و معادل دو هجای کوتاه در مصراع دیگر بیت است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۱۷۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور سراسری ۹۱)

گر	ز	در	یا	د	س	قط	ر
-	U	-	-	U	U	-	U
-	U	-	-	U	U	-	-
با	ز	چُن	جم	ع	ش	ود	رو
فاعلاتن				فاعلاتن			

ب	پ	را	کد	د	چ	باک
U	U	-	-	U	U	-
U	U	-	-	-	-	-
سو	ی	در	یا	دا	رد	
فاعلاتن				فعلن		

در رکن اول هر دو مصراع بیت، «فاعلاتن» به جای «فاعلاتن» آمده است. در هجای سیزدهم مصراع دوم، یک هجای بلند به جای دو هجای کوتاه آمده است (ابدال) و در هجای هشتم مصراع اول، تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند و در هجای نهم مصراع دوم، تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه رخ داده است. در این بیت، اختیار شاعری «قلب» وجود ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۱۷۵- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

چن	د	کو	شی	ک	ب	فر
-	U	-	-	U	U	-
ما	ن	ت	با	شد	ای	یام
-	U	U	-	-	-	-

در مصراع اول بیت گزینه «۲» سه اختیار وزنی (کاربرد فاعلاتن به جای فاعلاتن، ابدال و بلند تلفظ کردن هجای آخر مصراع) به کار رفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۴» فاقد اختیار وزنی است. مصراع دوم گزینه «۱» و مصراع اول گزینه «۳» اختیار وزنی بلند تلفظ کردن هجای پایان مصراع دارند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

جامعه‌شناسی (۳) - اختیاری

۱۷۶- گزینه «۴»

(آزیتا بیدری)

دست شستن از داوری علمی درباره سیاست و قدرت از دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی ← مرگ سیاست و بن بست زندگی، به علت تمرکز بر ذهنیت‌ها صرفاً به توصیف ارزش‌های سیاسی مختلف بسنده می‌کند ← رویکرد جامعه‌شناسی تفسیری

شهر را زیستگاهی معرفی کند که دارای قلعه و برج و بارو و بازار و دادگاه مستقل است ← ماکس وبر

به دلیل تعدد و تنوع فرهنگ‌ها و جوامع معاصر و قدیمی درگیر مطالعات پایان‌ناپذیر و تمام‌نشده می‌شود ← علوم اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۷۷- گزینه «۱»

(مهم‌مهوری یعقوبی)

تشریح عبارات نادرست:

الف) در نظام جمهوری اسلامی، ارزش‌های سیاسی و قوانین و مقررات اجتماعی با عقل و وحی شناخته و معین می‌شوند. مردم نیز مسئولیت شناخت و اجرای آنها را به عهده دارند.

د) نظام لیبرال دموکراسی، با خواست و اراده اکثریت مردم شکل می‌گیرد و هیچ حقیقت و فضیلتی را که مستقل از خواست مردم باشد، به رسمیت نمی‌شناسد. (اگر حقیقت و فضیلتی مستقل از خواست مردم باشد، به رسمیت شناخته نمی‌شود؛ به این معنا نیست که هیچ حقیقت و فضیلتی را این نظام به رسمیت نمی‌شناسد.)

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۷)

«دانشی که ....» ترجمه شود. هم‌چنین «ینفع» به معنی «سود می‌رساند» است. ترجمه صحیح: عجیب است که انسان دانشی بیاموزد که در آینده به او سود نرساند!

گزینه «۳»: «فقط» نباید در ابتدای ترجمه جمله بیاید، هم‌چنین «است» در ترجمه نامناسب است. ترجمه صحیح: افتخار ورزیدن به اصل و نسب، فقط نشانه‌ای از نشانه‌های متکبران است!

(ترجمه)

(امیرمسین شکوری)

۱۸۳- گزینه «۳»

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که مستثنی‌منه در آن ذکر شده باشد؛ در گزینه «۳»، «مَنْ» مستثنی است که از «المُسافرون» جدا شده است.

دقت کنید که در سایر گزینه‌ها مستثنی‌منه ذکر نشده است.

(اسلوب استثناء)

(ممد رضا سوری - نعاونر)

۱۸۴- گزینه «۲»

در گزینه «۲»، مستثنی‌منه ذکر نشده است (مثلاً: شخص - أحد - انسان ...). پس ارکان استثناء کامل نیست!

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أحد» مستثنی‌منه و ارکان استثناء کامل است.

گزینه «۳»: «طالب» مستثنی‌منه و ارکان استثناء کامل است.

گزینه «۴»: «شیء» مستثنی‌منه و ارکان استثناء کامل است.

(اسلوب استثناء)

(ابوطالب درانی)

۱۸۵- گزینه «۳»

«إلّا» در گزینه «۳» برای حصر یا استثناء نیست؛ بلکه ترکیب «إِنْ + لا» است. در سایر گزینه‌ها، «إلّا» برای حصر و به معنی «فقط» است، زیرا مستثنی‌منه آن هم حذف شده است.

(اسلوب استثناء)

۱۷۸- گزینه «۱»

تحصیلات ← نابرابری اجتماعی / تفاوت قد ← تفاوت رتبه‌ای / ضریب هوشی افراد ← نابرابری طبیعی

(پایه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه ۷۰)

۱۷۹- گزینه «۲»

مدل نمایش داده شده مربوط به رویکرد لیبرالی است. موارد مذکور به ترتیب مربوط به رویکردهای «کمونیستی، لیبرالی، لیبرالی، عدالت اجتماعی، عدالت اجتماعی» است.

(پایه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۶)

۱۸۰- گزینه «۱»

- در رویکرد عدالت اجتماعی، دولت‌ها برای حمایت از اقشار کم درآمد آن‌ها را زیر چتر حمایت بیمه‌های اجتماعی قرار می‌دهند.
- مفهوم قشربندی در جامعه‌شناسی از زمین‌شناسی گرفته شده است.
- در جوامع سوسیالیستی مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود نداشت.

(پایه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۶)

عربی زبان قرآن (۳) - اختیاری

۱۸۱- گزینه «۳»

(ممد کریمی نیا - رفسنجان)
«أمر»: دستور داد (رد گزینه «۲») / «أَنْ يُعْطَى»: که داده شود (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «أَلْفَ دِينَارٍ»: هزار دینار (رد گزینه‌های «۱ و ۲») / «كَانَ يَغْرُسُ»: (فعل ماضی استمراری) می‌کاشت (رد گزینه‌های «۲ و ۴») / «أَشْجَاراً كَثِيراً»: درختان بسیاری / «أَخْرَجَ»: آیندگان (رد گزینه‌های «۱ و ۲»)

(ترجمه)

۱۸۲- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «إلّا» ترجمه نشده است؛ ترجمه صحیح: علم انسان فقط وسیله‌ای برای دستیابی به خوشبختی واقعی است!

گزینه «۲»: «علماً» اسمی نکره است و بعد از آن جمله «لا ینفعه...» برای توصیف آن آمده است و جمله وصفیه داریم. پس باید به صورت

تاریخ (۳) - اختیاری

۱۸۶- گزینه «۲»

(فاطمه عزیزی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آمریکا که خود پیشنهاد تأسیس جامعه ملل را داده بود، به عضویت آن درنیامد.

گزینه «۳»: دولت‌های پیروز (متفقین) که هریک به نوبه خود در ایجاد جنگ مقصر بودند، تمام تقصیرها را متوجه آلمان نموده و با تنبیه این کشور به روش‌های مختلف، زمین‌های ناراضیتی و بروز جنگ‌های بعدی را فراهم آوردند.

گزینه «۴»: جنگ جهانی دوم، مرگبارترین و ویرانگرترین حادثه تاریخ بشر شناخته می‌شود.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۱۸۷- گزینه «۴»

(علیرضا پدرام)

تشریح موارد نادرست:

الف) این عبارت، مربوط به موسولینی است.

د) سازمان پلیس مخفی گشتاپو مربوط به هیتلر است.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۱۸۸- گزینه «۲»

(مهمربهری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) هیتلر بعد از فتح پاریس، از انگلیسی‌ها خواست که تسلیم شوند؛ ولی انگلستان که از کمک‌های آمریکا برخوردار بود، جنگ را ادامه داد و نبرد شدیدی در هوا، دریا و زیر دریا میان دو کشور شکل گرفت. با وجود آنکه انگلستان خسارات بسیاری را متحمل شد، ولی نازی‌ها نتوانستند وارد این کشور شوند.

ج) ورود نیروهای متفقین به خاک فرانسه و درهم شکستن خطوط دفاعی آلمان در این کشور منجر به آزادسازی فرانسه شد. به دنبال آن متفقین از سمت غرب وارد خاک آلمان شدند.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۱۸۹- گزینه «۲»

(فاطمه امیری)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هیتلر قبل از محاکمه سران نازی خودکشی کرد.

گزینه «۳»: بمباران اتمی ژاپن پس از پایان جنگ در اروپا و شکست نازی‌ها رخ داده است.

گزینه «۴»: دولت ژاپن تا سال ۱۹۸۱ تعداد قربانیان را ثبت کرده است.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه ۱۰۷)

۱۹۰- گزینه «۴»

(فاطمه عزیزی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) در دوره قیمومت، انگلیسی‌ها برای تسهیل زمینه مهاجرت صهیونیست‌ها و تشکیل حکومت توسط آنها، اقدامات زیر را انجام دادند:

۱- تشویق و تسهیل مهاجرت یهودیان به فلسطین

۲- تسهیل خرید زمین و تصرف املاک توسط مهاجران یهودی

۳- حمایت از تأسیس سازمان‌های اجتماعی، اقتصادی و امنیتی یهودی

۴- آموزش و تجهیز نظامی مهاجران صهیونیست

ب) مجمع عمومی سازمان ملل، در یکی از قطعنامه‌های خود، صهیونیسم و دولت اسرائیل را مصداق نژادپرستی و تبعیض نژادی اعلام کرد.

ج) دلایل اهمیت فلسطین را می‌توان در موارد زیر یافت:

۱- فلسطین در محل تقاطع سه قاره آسیا، اروپا و آفریقا قرار دارد.

۲- یکی از مهم‌ترین مسیرهای آبی جهان از این منطقه می‌گذرد.

۳- خاستگاه ادیان ابراهیمی و محل زندگی بسیاری از پیامبران الهی است.

د) ژاپنی‌ها با سخت‌کوشی و برنامه‌ریزی دقیق، به موفق‌ترین قدرت پیشرو اقتصادی در جهان تبدیل شدند.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن، صفحه‌های ۱۱۰، ۱۱۲، ۱۱۳ و ۱۱۵)

جغرافیا (۳) - اختیاری

۱۹۱- گزینه «۲»

(فاطمه امیری)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تأکید نداشتن بر ضرورت برنامه‌ریزی اجتماعی و تحلیل دقیق.

گزینه «۳»: کم‌رنگ کردن نقش گردشگران؛ توجه به گردشگران جزء وظایف مهم حمل و نقل شهری است.

گزینه «۴»: افراد دارای معلولیت در اولویت ثانویه نیستند.

(جغرافیا (۳)، مدیریت عمل و نقل، صفحه ۶۷)

فلسفه دوازدهم - اختیاری

۱۹۶- گزینه «۳» (معمد قربانی)

حکیمان پیش از باستان و قدیم ایران هم از عقل به عنوان یک موجود برتر و متعالی (جنبه هستی‌شناسی) آگاه بوده‌اند و هم به عقل به‌عنوان دستگاه تفکر (جنبه معرفت‌شناسی) اهمیت می‌دادند؛ بنابراین عقل از حوزه معرفت‌شناسی خارج نبوده است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۵۹)

۱۹۷- گزینه «۱» (امیرمعمد قلعه‌کاهی)

در شکل اول مخالفت، عقل به‌طور صریح و تمام و کمال انکار نشد، بلکه دایره اعتبار آن محدودتر گشت.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۰)

۱۹۸- گزینه «۴» (فیروز نژادنیف - تبریز)

فلسفه شاخه‌ای از معرفت است که هر فردی با هر ملیت و نژادی می‌تواند وارد آن شود و فقط با استدلال می‌توان درباره درستی و نادرستی یک دانش نظر داد و داوری کرد نه با ایرانی، یونانی، چینی و ... بودن صاحب دانش.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۲)

۱۹۹- گزینه «۴» (علی معزی)

الف) استفاده از دانش و اندوخته‌های ذهنی به محض لزوم و اراده شخص: عقل بالمستفاد

ب) ارائه راهکار برای مشکلی مثل تورم نیازمند تسلط بر دانش‌های کسب‌شده و استفاده از آن‌هاست: عقل بالمستفاد

ج) نفی امکان وجود و عدم هم‌زمان یک چیز همان اصل امتناع اجتماع نقیضین است و از قضایای بدیهی محسوب می‌شود: عقل بالملکه

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۲۰۰- گزینه «۲» (امیرمعمد قلعه‌کاهی)

فیلسوفان مسلمان بیان می‌کنند که بین دستاوردهای عقلی و داده‌های وحی تعارض واقعی وجود ندارد؛ اما احساس و گمان تعارض ممکن است برای انسان به وجود آید و انسان باید بکوشد که این گمان تعارض را از بین ببرد. همچنین این فیلسوفان معتقدند در جهان حقیقتی واحد وجود دارد که از مسیرهای متفاوتی می‌توان به این حقیقت دست یافت؛ این مسیرها شامل عقل و شهود و وحی می‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۶)

۱۹۲- گزینه «۳» (معمد رسائی)

بررسی عبارت‌ها:

بیشتر در مناطق گردشگری و محوطه نمایشگاه‌ها کاربرد دارد. ←
مونوریل

تشویق مردم به استفاده از خودروهای هیبریدی ← مدیریت حمل و نقل شهری

برگزاری همایش دوچرخه‌سواری در این دو شهر ← بُناب و میان‌دوآب

هزینه احداث بزرگراه‌ها ← مشکلات حمل و نقل شهری

(یغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحه‌های ۶۳، ۶۸ و ۷۰)

۱۹۳- گزینه «۲» (فاطمه امیری)

مدیریت حمل و نقل شهری بر عهده شهرداری‌هاست.

(یغرافیا (۳)، مدیریت حمل و نقل، صفحه ۷۱)

۱۹۴- گزینه «۴» (علیرضا پدرا)

اختلاف درجه دو شهر ۹۰ درجه است؛ $(90 = (-65) - 25)$ بنابراین اختلاف ساعت برابر است با:

$$90 \div 15 = 6$$

پس اگر ساعت در شهر «B»، ۳ بعدازظهر (۱۵) باشد، ساعت در شهر «A» برابر است با:

$$15 - 6 = 9$$

(یغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های یغرافیایی ۲، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۱۹۵- گزینه «۳» (فرزانه ناظمی)

سامانه جی پی اس، ابتدا برای مقاصد نظامی تولید شد و سپس بخشی از آن، در اختیار عموم مردم قرار گرفت. مسیریابی یکی از کاربردهای مهم GPS است. (رد گزینه‌های «۲» و «۴»)

(یغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های یغرافیایی ۲، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

دفترچه پاسخ

عمومی دوازدهم

رشته انسانی

۱۰ بهمن ماه ۱۴۰۴

طراحان

فارسی	حسن افتاده، سعید جعفری، نازنین فاطمه حاجیلو، محسن فدایی
دین و زندگی	محسن بیاتی، فردین سماقی، مرتضی محسنی کبیر، مینم هاشمی
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری، محمد مهدی دغلاوی، آرمین رحمانی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه پرتو	مسئول درس‌های مستندسازی
فارسی	نازنین فاطمه حاجیلو	محسن اصغری، مرتضی منشاری	—	فریبا رثوفی، مهدی یعقوبیان، مانده ملکی، محسن جمشیدی
دین و زندگی	بهنام رسولی	امیر مهدی افشار	فاطمه محمدی	سجاد حقیقی پور، مجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرائی
اقلیت‌های مذهبی	دبورا حاتائیان	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری	طاها اصغریان، فاطمه نقدی	آترین صبا	سپهر اشتیاقی، علیرضا رمضانزاده

کلاس‌های آنلاین عمومی

نام درس	نام دبیر	روز	ساعت
زبان انگلیسی ۳	محدثه مرآتی	سه شنبه	۱۷-۱۸
عربی، زبان قرآن ۳	ابوطالب درانی	سه شنبه	۱۹-۲۰
دین و زندگی ۳	سجاد حقیقی پور	چهارشنبه	۱۹-۲۰
فارسی ۳	نازنین حاجیلو	پنج‌شنبه	۱۹-۲۰

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رثوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	حمید عباسی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۳۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی ۳

۲۱۱- گزینه ۲»

(نازنین فاطمه هایلو صفه‌زاده)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «حد فاصل میان دو چیز، زمان بین مرگ تا رفتن به بهشت یا دوزخ، فاصله بین دنیا و آخرت
گزینه ۳: «ضربه، ضربه زدن
گزینه ۴: «بخشندگی، سخاوت»

(واژه، واژه‌نامه)

۲۱۲- گزینه ۴»

(نازنین فاطمه هایلو صفه‌زاده)

واژگان هم‌آوا، واژگانی هستند که در تلفظ، کاملاً مشابه هم می‌باشند اما شکل نوشتاری و معنای آن‌ها، متفاوت است.
در این گزینه، چنین کلمه‌ای یافت نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «صبا (باد بهاری)، سبا (تمدن و سرزمینی کهن)
گزینه ۲: «قاضی (قضاوت‌گر)، غازی (جنگی) / قضایی (مربوط به قضاوت و داوری)، غذایی (مربوط به غذا و خوراک)
گزینه ۳: «غربت (دوری و رنجوری)، قربت (نزدیکی و صمیمیت)

(املا، صفحه ۸۸)

۲۱۳- گزینه ۱»

(حسن افتخاره - تبریز)

نقش دستوری واژه «برگ و بار» در گزینه ۱ مفعول است.
نقش دستوری واژگان مشخص شده در سایر گزینه‌ها صحیح می‌باشد.

(دستور، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۲۱۴- گزینه ۴»

(حسن افتخاره - تبریز)

نقش دستوری واژه‌های فصل به ترتیب (نهاد) / (مسند) / (مسند) است و نوع حذف فعل در این گزینه لفظی است.
این فصل، فصل من و توست: این فصل (گروه نهادی)، فصل من و تو (گروه مسندی)، است (فعل اسنادی)
[این فصل] (گروه نهادی که در این جمله حذف شده است)، فصل شکوفایی ما (گروه مسندی)، [است]
این فصل، فصل من و توست، فصل شکوفایی ما [است]: فعل «است» به قرینه لفظی حذف شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «با این نسیم سحرخیز برخیز» یک جمله ساده مستقل است و وابسته ندارد.
گزینه ۲: «من و تو» در مصراع اول و دوم: «واو» میان دو کلمه قرار گرفته است. بنابراین «واو» عطف است. / «این فصل» ترکیب وصفی است: «این» صفت اشاره، «فصل» هسته

گزینه ۳: «بیت اول جمله مرکب دارد: اگر جان سپردیم: جمله وابسته (پیرو) / در باغ می‌ماند، گل یادگار من و تو: جمله هسته (پایه)
بیت «الف» چهار جمله دارد: ۱- با این نسیم سحرخیز برخیز ۲- اگر جان سپردیم ۳- در باغ می‌ماند گل یادگار من و تو ۴- ای دوست (منادا) که یک جمله محسوب می‌شود.

(دستور، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۲۱۵- گزینه ۴»

(ممنون خرابی - شیراز)

«غبار» نماد آلودگی و کهنگی ناشی از ظلم / «جویبار» نماد جنبش، پویایی و پاکیزگی / «دریا» نماد اتحاد و همبستگی

(آرایه، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۲۱۶- گزینه ۱»

(ممنون خرابی - شیراز)

جناس: «باغ و داغ» و «من و چمن»
مجاز: «دیروز»: دوران قبل از انقلاب / «امروز»: دوران بعد از انقلاب
تشخیص: غربت باغ
ایهام تناسب: داغ: ماتم (معنای مورد نظر) / گرما (معنایی که با خورشید تناسب دارد، ولی مقصود شاعر نیست).
نکته: چون خورشید نماد است می‌تواند تشخیص داشته باشد.
تفاوت نماد با استعاره: واژه‌ای که نماد باشد می‌تواند در معنای حقیقی خود به کار برود، ولی واژه‌ای که «استعاره» باشد نمی‌تواند در معنای «حقیقی» خود به کار برود.

(آرایه، صفحه ۸۶)

۲۱۷- گزینه ۴»

(نازنین فاطمه هایلو صفه‌زاده)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: دارای اشعار در انواع گوناگونی است.
گزینه ۲: از نوع «ادبیات پایداری» است.
گزینه ۳: از نوع «ادبیات سفر و زندگی» است.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۵ و ۸۷)

۲۱۸- گزینه ۲»

(سعیر یعفری)

الف) «برخ سرد» و «شب» هر دو اشاره به دوران ستم و خودکامگی دارد.
ب) «بهار» و «فصل شکوفایی» به دوره پیشرفت و پیروزی انقلاب اسلامی اشاره دارد نه دوران خودکامگی.
پ) اشاره به همراهی با انقلاب و شهادت دارد.
ت) «دیروز»، «غربت باغ» و «داغ» اشاره به روزگار ستم و خودکامگی دارد.

(مفهوم، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۲۱۹- گزینه ۳»

(سعیر یعفری)

همه عبارات درباره بخشندگی و کرامت است؛ ولی عبارت گزینه ۳ «درباره پرهیز از خودبینی و غرور است.

(مفهوم، صفحه ۸۹)

۲۲۰- گزینه ۴»

(نازنین فاطمه هایلو صفه‌زاده)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «ا» در «تیرانا» جزو خود واژه است و «ا» نشانه منادا نیست؛ بلکه از روی مفهوم، بی می‌بریم جمله ندایی است. (شکل درست آن: ای تیرانا) / «م» در «گرم»، ضمیر «سرنوشت» است: سرنوشت من
گزینه ۲: مفهوم جمله نخست نادرست آمده است: همین (چیز) برای (وجوب) سپاسگزاری کردن من از آفریدگار، کافی باشد... / «-م» در «سعادت» مضاف‌الیه «رهنمون» است: بدین سعادت، رهنمون من بود.

گزینه ۳: «... در هر بامداد... / ابر، (بر سر تو) گوهرافشانی می‌کند (باران می‌باراند).

(مفهوم، صفحه ۸۹)

دین و زندگی (۳)

۲۲۱- گزینه «۱»

(مفسر بیاتی)

خدای متعال به حضرت داود (ع) فرمود: «ای داود! اگر آنان که از من روی گردانده‌اند می‌دانستند که چگونه انتظار آن‌ها را می‌کشم و شوق بازگشتشان را دارم، بدون شک از شوق آمدن به سوی من جان می‌دادند و بندبند وجودشان از محبت من از هم می‌گسست.»

(درس ۸، صفحه ۹۴)

۲۲۲- گزینه «۲»

(مفسر بیاتی)

موارد (ب، ج) صحیح است.
بشرین حارث در زمان امام موسی کاظم (ع) حضور داشت.

(درس ۸، صفحه ۹۵)

۲۲۳- گزینه «۳»

(مر تقی مفسنی کبیر)

همین که انسان بعد از گناه، در دل احساس پشیمانی کند و زبان حالش این باشد که «چه قدر بد شد! چرا به فرمان خدا بی‌توجهی کردم! دیگر این کار را انجام نمی‌دهم» توبه انجام شده و گناه بخشیده می‌شود. گناه، آلودگی است و توبه، پاک‌شدن از آلودگی‌هاست. توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن را شست‌وشو می‌دهد. به همین جهت این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» نیز می‌گویند. امام علی (ع) در این باره می‌فرماید: «التوبة تطهر القلوب و تغسل الذنوب: توبه دل‌ها را پاک می‌کند و گناهان را می‌شوید.»

(درس ۸، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۲۲۴- گزینه «۳»

(مر تقی مفسنی کبیر)

حقیقت توبه یا همان توبه حقیقی آن است انسان بعد از انجام گناه، در دل احساس پشیمانی کند و زبان حالش این باشد که «چه قدر بد شد ...» امام باقر (ع) می‌فرماید: «برای توبه کردن پشیمانی کافی است» و اگر تکرار توبه واقعی باشد، نه تنها به معنی دور شدن از خداوند نیست، بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می‌شود. خداوند می‌فرماید: «إن الله يحب التوابين و يحب المتطهرين: خداوند کسانی را که زیاد توبه می‌کنند، دوست دارد و پاکیزگان را دوست دارد.»

(درس ۸، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۲۲۵- گزینه «۲»

(مر تقی مفسنی کبیر)

در آیه ۷۰ سوره فرقان می‌خوانیم: «کسی که بازگردد و ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد، خداوند گناهان آنان را به حسنات تبدیل می‌کند زیرا خداوند آمرزنده و مهربان است.» آمرزنده و مهربان بودن همان صفت «غفور و رحیم» است.

(درس ۸، صفحه ۹۷)

۲۲۶- گزینه «۲»

(میثم هاشمی)

خداوند کسی را که فوراً از گناه خود ناراحت می‌شود و بسیار توبه می‌کند، دوست دارد. زیرا می‌بند چنین فردی، با اینکه در دام گناه افتاده، اما قلبش نزد اوست و به سرعت از عمل خود پشیمان می‌شود.

(درس ۸، صفحه ۹۸)

۲۲۷- گزینه «۱»

(میثم هاشمی)

روش دیگر شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت این است که او را گام به گام و آهسته به سمت گناه می‌کشاند تا در این فرآیند تدریجی، متوجه زشتی گناه و قبیح آن نشود و اقدام به توبه نکند.

(درس ۸، صفحه ۱۰۰)

۲۲۸- گزینه «۳»

(میثم هاشمی)

«صد بار اگر توبه شکستی بازآ» و «گناه کن و بعد توبه کن» مربوط به ناامید کردن از رحمت الهی از حيله‌های شیطان برای به گناه کشیدن انسان است. به تأخیر انداختن توبه یکی از حيله‌های شیطان است که بیشتر برای جوانان به کار می‌رود.

(درس ۸، صفحه‌های ۹۸ و ۹۹)

۲۲۹- گزینه «۲»

(فرزین سماقی)

مهم‌ترین راه اصلاح جامعه از انحرافات اجتماعی انجام دادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر است. رباخواری، رشوه گرفتن، بی‌توجهی به عفاف و پاکدامنی، ظلم کردن و ظلم‌پذیری و اطاعت از غیر خدا از جمله این بیماری‌ها و انحرافات است.

(درس ۸، صفحه ۱۰۲)

۲۳۰- گزینه «۱»

(فرزین سماقی)

تلاش در جهت دور شدن از گناه: توبه‌کننده تلاش می‌کند دیگر به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده است نرود؛ زیرا انجام آن مساوی با شکستن توبه است که در آن صورت باز هم باید توبه کند. به عبارت دیگر، اگر توبه‌کننده حقیقتاً توبه کرده باشد، گرچه ممکن است به انجام آن گناه وسوسه شود، اما سعی خواهد کرد در عمل از آن دوری نماید؛ یعنی از افراد، مکان‌ها و موقعیت‌هایی که می‌توانند زمینه‌ساز شکل‌گیری گناه باشند، دوری می‌کند.

(درس ۸، صفحه ۱۰۰)

زبان انگلیسی ۳

۲۳۱- گزینه «۲»

(رسمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «اگر او جدی تر درس می‌خواند، در هر درس نمرات خیلی بهتری به دست می‌آورد.»

نکته مهم درسی:

در قسمت نتیجه جملات شرطی نوع ۲ از ساختار «فعل ساده would» استفاده می‌کنیم.

(گرامر)

۲۳۲- گزینه «۴»

(رسمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «ما این ماه کسب‌وکار کوچکمان را شروع می‌کردیم اگر والدینم از این ایده حمایت می‌کردند.»

نکته مهم درسی:

در قسمت شرط جملات شرطی نوع ۲ از ساختار گذشته ساده استفاده می‌کنیم.

(گرامر)

۲۳۳- گزینه «۱»

(رسمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «اگر شماره تلفن او را می‌دانستیم، شاید فوراً برای روشن کردن وضعیت به او زنگ می‌زدیم.»

نکته مهم درسی:

در جای خالی حتماً نیاز به یک فاعل داریم (رد گزینه‌های «۳» و «۴»). هیچ دلیلی برای استفاده از ساختار سؤالی در جای خالی وجود ندارد (رد گزینه «۲»).

(گرامر)

۲۳۴- گزینه «۴»

(آرمین رحمانی)

ترجمه جمله: «دانشمندان از آنتن‌های قدرتمند رادیویی برای انتقال داده‌های مهم پژوهشی به رصدخانه‌های واقع در مناطق دورافتاده استفاده می‌کنند.»

(۱) توضیح دادن	(۲) احاطه کردن
(۳) احترام گذاشتن	(۴) انتقال دادن

(واژگان)

۲۳۵- گزینه «۲»

(رسمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «استاد چندین منبع آنلاین را در دسترس قرار داد تا به دانشجویان کمک کند مؤثرتر درس بخوانند.»

(۱) خیالی	(۲) در دسترس
(۳) فوری	(۴) مستقیم

(واژگان)

۲۳۶- گزینه «۱»

(رسمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «کتابخانه دسترسی رایگان به رایانه‌ها و کتاب‌ها را برای افرادی که توانایی خرید آن‌ها برای خود را ندارند فراهم می‌کند.»

(۱) دسترسی	(۲) اعتیاد
(۳) فرهنگ	(۴) دستگاه

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

شنبه گذشته تیم مدرسه ما آخرین مسابقه فصل را برگزار کرد. آسمان تیره بود و درست لحظه‌ای که داور سوت را به صدا درآورد، باران شدیدی شروع شد؛ در عرض چند دقیقه چمن تبدیل به یک دریاچه گل‌آلود شد و توپ نارنجی مدام در چاله‌های عمیق آب گیر می‌کرد. پیراهن‌های سفید ما خیلی زود قهوه‌ای شدند، اما هیچ‌کس نمی‌خواست دست از بازی بکشد. در دقیقه بیست و سوم، رضا در میان آب سر خورد و با ضربه‌ای که آب را مثل فواره به اطراف پاشید، گل زد و ما آن قدر بلند تشویق کردیم که حتی صدای رعد و برق هم آرام به نظر می‌رسید. تیم حریف درست قبل از نیمه اول، بازی را به تساوی کشاند.

در حالی که تنها یک دقیقه باقی مانده بود، من کنار پرچم کرنر ایستادم، نفسی کشیدم و محکم به توپ ضربه زدم؛ توپ قوس بلندی برداشت، یک بار جلوی دروازه زمین خورد و در حالی که دروازه‌بان لیز خورد، به آرامی درون تیرک دورتر غلتید. باران دقیقاً لحظه‌ای که سوت پایان زده شد، قطع شد. سرد، خیس و خندان، جام نقره‌ای کوچک را بالای سرمان بردیم در حالی که والدین عکس‌های تاری می‌گرفتند که می‌دانیم سال‌ها به آن‌ها خواهیم خندید.

۲۳۷- گزینه «۴»

(مهم‌مهری رغلاوی)

ترجمه جمله: «ایده اصلی این متن چیست؟»

«تیم مدرسه در یک روز بارانی برنده یک جام شد.»

(درک مطلب)

۲۳۸- گزینه «۳»

(مهم‌مهری رغلاوی)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در متن ذکر نشده؟»

«نام داور»

(درک مطلب)

۲۳۹- گزینه «۳»

(مهم‌مهری رغلاوی)

ترجمه جمله: «کلمه "it" (آن) در پاراگراف «۲» به چه چیزی اشاره دارد؟»

«the ball» (توپ)

(درک مطلب)

۲۴۰- گزینه «۲»

(مهم‌مهری رغلاوی)

ترجمه جمله: «بر اساس متن، کدام یک از جملات زیر صحیح است؟»

«گل پیروزی از روی یک ضربه کرنر به ثمر رسید.»

(درک مطلب)

دفترچه پاسخ فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد)

۱۰ بهمن ماه ۱۴۰۴

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۵۱- گزینه «۴»

(میثم هاشمی)

از امیرالمؤمنین علی (ع) پرسیدند: زیرک‌ترین انسان کیست؟ فرمود: کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد. پرسیدند چگونه؟

فرمود: چون صبح تا شب به کار و زندگی پرداخت در شب به خود برگردد و بگوید:

ای نفس امروز روزی بود که بر تو گذشت و دیگر باز نمی‌گردد. خدا درباره این روز از تو خواهد پرسید که آن را چگونه گذراندی و در آن چه کردی؟ آیا به یاد او و سپاس از او بودی؟ آیا گره از کار فروبسته مؤمنی گشودی؟ آیا گرد غم از چهره‌ای زدودی؟ آیا...؟ که این حدیث اشاره به محاسبه و ارزیابی دارد.

(رشته انسانی، دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

(سایر رشته‌ها، دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۱۰۲)

۲۵۲- گزینه «۴»

(ممنس بیاتی)

سرنوشت ابدی انسان‌ها بر اساس اعمال آنان در دنیا تعیین می‌شود. - آدمی با عزم خویش، آن چه را که انتخاب کرده است، عملی می‌سازد.

(انسانی، دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

(سایر رشته‌ها، دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۸ و ۹۹)

۲۵۳- گزینه «۳»

(یاسین ساعری)

عزم به معنای اراده و تصمیم بر انجام کاری است. آدمی با عزم خویش، آن چه را که انتخاب کرده است عملی می‌سازد. البته عزم و اراده انسان‌ها متفاوت است. هر قدر عزم قوی‌تر باشد رسیدن به هدف آسان‌تر است. استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به آن هدف از آثار عزم قوی است.

(رشته انسانی، دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۹۷)

(سایر رشته‌ها، دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۹۹)

۲۵۴- گزینه «۳»

(میثم هاشمی)

خداوند متعال در آیه ۷۷ سوره آل عمران می‌فرماید: کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشند آن‌ها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت و خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید و به آنان در قیامت نمی‌نگرد و آن‌ها را از گناه پاک نمی‌سازد و عذاب دردناکی برای آن‌هاست.

(رشته انسانی، دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۹۸)

(سایر رشته‌ها، دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۱۰۰)

۲۵۵- گزینه «۳»

(میثم هاشمی)

حضرت علی (ع) می‌فرمایند: «گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم‌گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود» و راه چاره‌ی آن مراقبت است.

(رشته انسانی، دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۹۹)

(سایر رشته‌ها، دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۹۸)

۲۵۶- گزینه «۴»

(غردین سماقی)

وجود الگوها، اولاً به ما ثابت می‌کند که راه، موفقیت‌آمیز است؛ ثانیاً می‌توان از تجربه آنان استفاده نمود و مانند آنان عمل کرد و از همه مهم‌تر این‌که می‌توان از آنان کمک گرفت و با دنباله‌روی از آنان سریع‌تر به هدف رسید.

(رشته انسانی، دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۱۰۱)

(سایر رشته‌ها، دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۱۰۴)

۲۵۷- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

بعد از مراقبت نوبت محاسبه است تا میزان موفقیت و وفاداری به عهد به‌دست آید و عوامل موفقیت یا عدم موفقیت شناخته شود. بعد از محاسبه اگر معلوم شود که در انجام عهد خود موفق بوده‌ایم خوب است خدا را سپاس بگوییم و شکرگزار او باشیم؛ زیرا می‌دانیم که او بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان‌هاست.

(رشته انسانی، دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۹۹)

(سایر رشته‌ها، دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۱۰۱)

۲۵۸- گزینه «۴»

(میثم هاشمی)

پیشوایان ما با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او توانستند در سخت‌ترین شرایط، عزت‌مندان زندگی کنند و هیچ‌گاه تن به ذلت و خواری ندهند.

عزت از صفاتی است که قرآن کریم بیش از ۹۵ بار خداوند را بدان توصیف کرده است.

(رشته انسانی، دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۶ و ۲۰۰)

(سایر رشته‌ها، دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۴۱)

۲۵۹- گزینه «۳»

(میثم هاشمی)

حد و مرز توجه به این تمایلات را خدا می‌داند و خداوند با احکام خود چگونگی بهره‌مندی از این تمایلات را مشخص کرده تا انسان بتواند در عین بهره‌مندی از آن‌ها، به کمال واقعی برسد.

(رشته انسانی، دین و زندگی، عزت نفس، صفحه ۲۰۱)

(سایر رشته‌ها، دین و زندگی، عزت نفس، صفحه ۱۴۲)

۲۶۰- گزینه ۴»

(یاسین ساعری)

«من کان یرید العزه فللّه العزّه جمیعاً: هرکس عزت می‌خواهد (بداند) که هرچه عزت هست از آن خداست.»

(رشته انسانی، دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۱۹۷)

(سایر رشته‌ها، دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۱۴۲)

۲۶۱- گزینه ۴»

(یاسین ساعری)

خداوند در قرآن می‌فرماید: «وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بَمِثْلِهَا وَ تَزَهُمُهُمْ ذَلَّةً». آنان که بدی پیشه کردند، جزای بد به اندازه عمل خود می‌بینند و بر چهره آنان غبار ذلت می‌نشیند.»

(رشته انسانی، دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۱۳۹)

(سایر رشته‌ها، دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۱۴۲)

۲۶۲- گزینه ۴»

(فرزین سماقی)

خداوند با وضع احکام خود چگونگی بهره‌مندی از تمایلات دانی را مشخص کرده است تا انسان بتواند در عین بهره‌مندی از آن‌ها به رشد و کمال واقعی خود برسد.

(رشته انسانی، دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۲۰)

(سایر رشته‌ها، دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۱۴۴)

۲۶۳- گزینه ۳»

(فرزین سماقی)

از دیدگاه پیامبر (ص) نوجوان و جوان به آسمان نزدیک می‌باشند؛ یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است.

(رشته انسانی، دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۲۰)

(سایر رشته‌ها، دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۱۴۴)

۲۶۴- گزینه ۴»

(یاسین ساعری)

وقتی می‌گویند خداوند «عزیز» است، معنایش این است که کسی نمی‌تواند در اراده او نفوذ نماید و او را تسلیم خود کند.

(رشته انسانی، دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۱۹۷)

(سایر رشته‌ها، دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۱۴۴)

۲۶۵- گزینه ۳»

(مرتضی ممسنی کبیر)

حدیث «اطلبوا العلم من المهد الی اللحد» مرتبط با این ارزش کار معلمی است که کار خود را مقدس بدانیم.

در قرآن کریم آمده است که گروهی جذب اموال قارون شده بودند و می‌گفتند: «ای کاش ما هم مثل قارون ثروتمند بودیم.» ولی کسانی که اهل علم بودند به آن‌ها چنین تذکر می‌دادند: «ویلکم ثواب الله خیر»؛ «وای بر شما! پاداش الهی بهتر است.»

(معارف معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۲۶۶- گزینه ۴»

(مرتضی ممسنی کبیر)

نشانه فقیه آن است که مردم را از شر دشمنانشان آزاد سازد: «و انقذهم من اعدائهم»

(معارف معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه ۲۴)

۲۶۷- گزینه ۴»

(مرتضی ممسنی کبیر)

رسول خدا (ص) فرمودند: «بالاترین صدقات آن است که انسان چیزی را یاد بگیرد و به دیگران بیاموزد.» عده‌ای از قیامت غافل‌اند: «نساو یوم الحساب».

(معارف معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۱۸ و ۲۲)

۲۶۸- گزینه ۳»

(مرتضی ممسنی کبیر)

قرآن کریم درباره بعضی از انسان‌ها می‌فرماید: «اولئک کالانعام بل هم اضل»؛ «آن‌ها مثل حیوانات هستند، بلکه پست‌تر.» سپس دلیل انحراف آن‌ها را این‌گونه بیان می‌کند: «اولئک هم الغافلون».

علم را مقدس بدانیم؛ زیرا خداوند هم به قلم قسم خورده است، هم به آن چه نوشته می‌شود: «ن و القم و ما یسطرون»

(معارف معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۵)

۲۶۹- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

در قرآن برای توصیف انبیا (ع) عبارات متعددی به کار رفته؛ ولی آن‌چه بیش از همه استفاده شده، تعبیر «یَعْلَمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ یَزَكِّيهِمْ» است که نشان می‌دهد کار پیامبران، تعلیم کتاب و حکمت و تزکیه بوده است.

(معارف معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۲۷۰- گزینه ۳»

(یاسین ساعری)

- سیزده آیه در قرآن به سؤال‌های مردم از پیامبر اکرم (ص) اختصاص یافته که با کلمه «یستلونک» همراه است.

- تعلیم و تربیت، مبارک‌ترین کاری است که خداوند آن را بر دوش انبیا و اوصیا (ع) گذاشته است.

(معارف معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

استعداد تحلیلی

۲۷۸- گزینه ۲

(فاطمه راسخ)

در الگوی صورت سؤال داریم:

$$(17-5) + (6-2) = 12 + 4 = 16$$

$$(9-3) + (11-8) = 6 + 3 = 9$$

$$(7-1) + (10-4) = 6 + 6 = 12$$

$$(10-4) + (?-6) = 7 \Rightarrow (?-6) = 7-6 \Rightarrow ? = 7$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۷۹- گزینه ۴

(فاطمه راسخ)

$$(6-4) \times 5 = 10, (8-2) \times 3 = 18, (9-2) \times 2 = 14$$

$$(5-3) \times ? = 20 \Rightarrow ? = \frac{20}{2} = 10$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۰- گزینه ۳

(فاطمه راسخ)

کسر کار امیر و محمود در هر ساعت: $\frac{1}{8}$

$$6 \times \frac{1}{8} = \frac{6}{8} = \frac{3}{4}$$

کسر کار امیر و محمود پس از شش ساعت:

$$1 - \frac{3}{4} = \frac{1}{4}$$

کسر کار علی:

زمان کار علی: ۶ ساعت

$$\frac{1}{6} \times \frac{1}{4} = \frac{1}{24}$$

کسر کار علی در هر ساعت:

$$\frac{1}{8} + \frac{1}{24} = \frac{3}{24} + \frac{1}{24} = \frac{4}{24} = \frac{1}{6}$$

کسر کار هر سه نفر در هر ساعت:

کل زمان انجام کار برای هر سه نفر: ۶ ساعت

(کسر و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۱- گزینه ۴

(ممید کفی)

اگر عدد X باشد، داریم:

$$\left. \begin{aligned} \text{الف} &= 3 \frac{X}{2} \\ \text{ب} &= \frac{X}{4} + 200 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \text{ب} \circ \text{الف} \dots: \frac{3X}{2} \circ \frac{X}{4} + 200$$

$$\dots: 6X \circ X + 800$$

$$\dots: 5X \circ 800 \dots: X \circ 160$$

پس تعیین تکلیف معادله به عدد X بستگی دارد.

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۷۱- گزینه ۲

(مامد کریمی)

عبارت «از دست دادن هویت‌های محلی» کلید حل سؤال است: فرهنگ‌سازی‌های ناشی از ورود کالاهای جهانی و جایگزینی آن با کالاهای فرهنگ‌های محلی ممکن است باعث از دست دادن هویت‌های محلی شود.

(درک متن، هوش کلامی)

۲۷۲- گزینه ۳

(مامد کریمی)

باید گزینه‌ای را انتخاب کرد که بار معنایی منفی برای ارتباطات گسترده‌تر ایجاد کند: افزایش آسیب‌پذیری در برابر بحران‌های جهانی، با سرعت‌بخشیدن به انتشار اطلاعات نادرست یا ایجاد وحشت در زمان بحران ممکن است.

(درک متن، هوش کلامی)

۲۷۳- گزینه ۳

(مامد کریمی)

طبق متن، هویت ثابت نیست. همچنین محدود به موارد کنونی نیست و از تاریخ نیز ناشی می‌شود. پس دیگر گزینه‌ها نادرست‌اند.

(درک متن، هوش کلامی)

۲۷۴- گزینه ۴

(ممید اصفهانی)

فردیناند دو سوسور طبق متن، با تأکید بر مطالعه «زبان»، یک نظام انتزاعی و «گفتار» و کاربرد فردی آن، و تمایز میان مطالعات هم‌زمانی و در زمانی، چارچوبی نوین برای تحلیل زبان ارائه داده است.

(درک متن، هوش کلامی)

۲۷۵- گزینه ۳

(ممید اصفهانی)

عبارت گزینه پاسخ اصلاً در متن صورت سؤال نیست. دیگر عبارات صحیح‌اند.

(درک متن، هوش کلامی)

۲۷۶- گزینه ۱

(ممید اصفهانی)

عبارت «اکنون، متن دیگر تنها به اشکال چایی ... نیست.» با کلمه «فالب» به معنای «پیکره» کامل نمی‌شود.

(تکمیل متن، هوش کلامی)

۲۷۷- گزینه ۴

(ممید اصفهانی)

واژه «مترصد» مدّ نظر است.

(کلمه‌سازی، هوش کلامی)

۲۸۲- گزینه ۱

(ممبر کنبی)

سن مینا را M ، پدر را P و سینا را S می‌گیریم:

$$(P+3) = 2(M+3+S+3) \Rightarrow P = 2M + 2S + 9$$

$$S = M + 3$$

$$P = M + 27$$

$$\Rightarrow M + 27 = 2M + 2M + 6 + 9$$

$$\Rightarrow 3M = 12 \Rightarrow M = 4$$

$$\Rightarrow S = 7, P = 31$$

داریم:

$$\left. \begin{aligned} \text{الف} = P + 2 = 31 + 2 = 33 \\ \text{ب} = S \times M = 7 \times 4 = 28 \end{aligned} \right\} \Rightarrow 33 > 28 \Rightarrow \text{الف} > \text{ب}$$

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۳- گزینه ۱

(ممبر اصفهانی)

۱) اسکندر را در پنجاه‌سالگی و سه‌شنبه را برای او در نظر می‌گیریم. ۲) دارا و سارا در دورترین جایگاه‌ها نسبت به هم هستند و پریسا از سارا کوچکتر است، پس سارا بزرگترین و دارا کوچکترین فرد هستند. ۳) پریسا از عطیه بزرگتر است، پس جایگاه این دو نیز معلوم می‌شود. ۴) پریسا متولد چهارشنبه است. ۵) فرد سی ساله، متولد ماه مهر است که عطیه است و متولد دوشنبه. ۶) متولد یکشنبه کنار متولد سه‌شنبه نیست، پس ماه دارا و سارا هم معلوم است. ۷) متولد ماه تیر، متولد شنبه است. ۸) عطیه از متولد ماه دی بزرگتر است.

۶۰	۵۰	۴۰	۳۰	۲۰
سارا (۲)	اسکندر (۱)	پریسا (۳)	عطیه (۳)	دارا (۲)
یکشنبه (۶)	سه‌شنبه (۱)	چهارشنبه (۴)	دوشنبه (۵)	یکشنبه (۶)
دی (۸)	؟	؟	مهر (۵)	تیر (۷)

بر این اساس، متولد دی دارا است.

(مقیقت‌یابی، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۴- گزینه ۳

(ممبر اصفهانی)

طبق پاسخ قبلی عطیه متولد مهر است.

(مقیقت‌یابی، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۵- گزینه ۳

(ممبر اصفهانی)

طبق پاسخ قبلی، ماه تولد پریسا و اسکندر معلوم نیست.

(مقیقت‌یابی، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۶- گزینه ۲

(فاطمه اسخ)

با جایگزینی شکل گزینه ۲ به جای علامت سؤال الگو، طرح زیر ۵ بار در آن دیده خواهد شد:

(الگوی فنی، هوش غیرکلامی)

۲۸۷- گزینه ۳

(فرزاد شیرممدلی)

در ردیف نخست الگوی صورت سؤال، شکل سمت چپ از چرخش پادساعتگرد و نود درجه‌ای شکل سمت راست حاصل می‌شود. در ردیف دوم نیز اگر شکل گزینه ۳ را به جای علامت سؤال قرار دهیم، همین موضوع صادق خواهد بود.

(ماتریس، هوش غیرکلامی)

۲۸۸- گزینه ۴

(فرزاد شیرممدلی)

تعداد بخش‌های رنگی شکل‌ها از چپ به راست در الگوی صورت سؤال، یکی یکی کمتر شده است پس تنها گزینه ۴ ممکن است الگو را کامل کند.

(الگوی فنی، هوش غیرکلامی)

۲۸۹- گزینه ۲

(ممبر کنبی)

شکل صورت سؤال را می‌توان گلی با دوازده گلبرگ در هر لایه دید. مجموعاً شش لایه، هر کدام با تعداد متفاوتی ناحیه سفید:

$$12 \times (1+2+9+8+14+7) = 12 \times 41 = 492$$

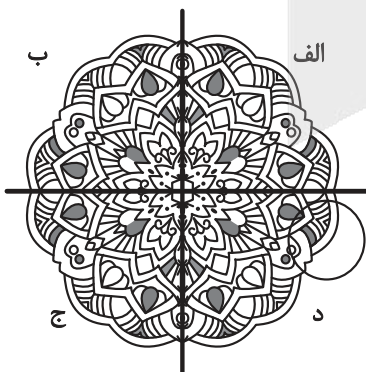
دقت کنید در گزینه‌ها فقط یک گزینه مضرب ۱۲ است که با توجه به آن، به راحتی می‌توان به سؤال پاسخ داد.

(شمارش، هوش غیرکلامی)

۲۹۰- گزینه ۴

(فرزاد شیرممدلی)

تصحیح ناحیه خطا در بخش «د»:

(قرینه‌یابی، هوش غیرکلامی)

آزمون

کارنامه رتبه‌های بهرتر

رتبه‌های ا تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

